

רונח צוות

גיליון מס' 111 | אביב תשע"ה | אפריל 2015

ביטאון ארגון גמלאי צה"ל

חג
אביב
שמה

מצדיעים לכם!

ארגון "צוות" נפרד מהרמטכ"ל
היוצא רא"ל בני גנץ ומאחל
הצלחה רבה לרמטכ"ל הנכנס
רא"ל גדי איזנקוט

הפרקליט הצבאי הראשי, אלוף דני עפרוני:

"אני בטוח ביכולתה של מערכת המשפט שלנו לבצע בדיקות וחקירות בעצמה, ואעשה הכול כדי שמדינת ישראל, צה"ל ומפקדיו לא יגיעו לבית הדין הבינלאומי בהאג"

העורכת הראשית

עמיתי היקרים,

גיליון זה של "רוח צוות" רואה אור בתקופה הסוערת שלפני הבחירות לכנסת. כמו בכל מערכת בחירות - לכנסת ולרשויות המקומיות - נמצאים בין המתמודדים גם חברי "צוות". נאחל לאלה שייבחרו הצלחה בתפקיד המשמעותי שנטלו על עצמם. בגיליון הבא נציין את הנבחרים מקרב חברינו.

זהו גיליון האביב שלנו, ואין כמוהו כדי לסמל לבלוב, פריחה והתחדשות. הוא גדוש במגוון כתבות, הסוקרות מזוויות שונות את פעילותנו, כמו גם נושאים שעל סדר היום הלאומי, הנוגעים לכל אחת ואחד מאיתנו כאזרחים ישראלים תורמים ומעורבים.

הכתבה המרכזית של הגיליון הוקדשה לראיון עם הפצ"ר, אלוף דני עפרוני, העומד בראש הפרקליטות הצבאית, אשר מתמודדת בעת הזו במערכה משפטית בינלאומית המתנהלת כנגד מדינת ישראל וצה"ל. את המערכה הזו, לקעקוע הלגיטימציה לפעילות מדינת ישראל וצה"ל בשליחותה, מובילים גופים, אשר לדברי עפרוני האובייקטיביות המתחייבת מדין משפטי-מקצועי הינה מהם והלאה. עפרוני מספר על האתגרים הניצבים בפני הפרקליטות הצבאית - באימונים ובעת לחימה - על מידת החשיפה של פעילות צה"ל ההולכת וגדלה באמצעי התקשורת ובעיקר ברשת, ומציג את רציונל פעילותה במציאות כה דינאמית.

בין סממני האביב אצלנו נמצא גם יריד "חבר", המושך אליו עמיתים רבים מקרב משרתי הקבע וחברי "צוות". בראיון ראשון עימו מאז נכנס לתפקידו כמנכ"ל "חבר", מציג סא"ל מוטי לוי, את ה"אני מאמין" שלו, המתמקד בהשאת ערך מוסף לעמית, כך שיוכל להפיק הרבה יותר מכל שקל שיוציא, עבור רכישת מוצר או שירות. לוי מדבר על ליווי העמית לכל אורך תחנות החיים, בכל סעיפי הרכישה המשמעותיים - שלו ושל משפחתו.

חברינו בני המגזרים השונים הם חלק בלתי נפרד מארגון "צוות". אלה שלחמו עימנו כתף אל כתף, שונים מאיתנו באורח חייהם, ולהם צרכיהם ייחודיים. אחמד פאלח, סגן יו"ר סניף העמקים וחבר המועצה הארצית, עומד על ערך הנאמנות המוביל את בני המגזרים לשירות בצה"ל ושואף ליצירת מסגרות ייעודיות לחברים בני מגזרים שונים בתוך "צוות".

רבים מחברינו רואים זכות להמשיך לפעול למען הקהילה והחברה גם לאחר שפשטו את מדיהם. ב"צוות" מעודדים מאוד לעשות זאת. אנו בעיתוננו מלווים את העשייה הקהילתית ומביאים בכל גיליון את סיפורי המתנדבים. בגיליון זה, סקרנו את פעילות "העמותה לסיוע לנוער במסגרת צה"ל ע"ש סא"ל משה דגני", המתקיימת כבר מעל 35 שנים, שהרוח החיה בה היא חברנו נחמן ורד. נחמן פועל מאז היווסדה של העמותה לקידום נוער לרכישת מקצוע לחיים במסגרת צה"לית ולשירות משמעותי בצה"ל. לצד זאת, הבאנו את סיפורו האישי מופלא של חברנו סלומון ביטון, עיוור, שרכש מקצוע חדש בחיים בעקבות איבוד מאור עיניו, וחלק גדול מעשייתו כמטפל ומעסה בכיר מוקדש בהתנדבות לקהילה ולצה"ל.

על כך ועוד תוכלו לקרוא בגיליון זה של "רוח צוות", המצדיע בתודה לרמטכ"ל היוצא רא"ל בני גנץ ומקדם בברכה את רא"ל גדי איזנקוט עם כניסתו לתפקיד.

חג אביב שמח,

גיטה גופר (אל"ם), עורכת ראשית

(לחץ על החץ המתאים)

03 | במחשבה תחילה | דבר יו"ר "צוות" לחברים

04 | חדשות "צוות" | משולחן מנכ"ל הארגון ופרידה מהרמטכ"ל

08 | הראיון המרכזי | אלוף דני עפרוני, הפצ"ר: "למשפט הבינלאומי השפעה על קבלת ההחלטות הן בתכנון הלחימה והן במהלכה"

11 | זה הכל בשבילך | סא"ל מוטי לוי, מנכ"ל "חבר": "אנו מציעים ערך מוסף לעמית ולמשפחתו לאורך כל מהלך חייהם"

14 | נתינה אישית | סלומון ביטון, שאיבד את מאור עיניו: "בשביל להרגיש לא צריך לראות"

16 | התנדבות | נחמן ורד, עומד מאחורי העמותה לסיוע לנוער במסגרת צה"ל ע"ש סא"ל משה דגני

19 | ממשיתים יחד | אחמד פלאח: "המאפיינים הייחודיים של הבדואים מחייבים מתן מענה"

22 | ביטוח רפואי | סיפור אישי על מעורבות בבחירת הצוות הרפואי, שסופו הצלחת הטיפול

24 | חזון ומעש | יצחק צרפתי: "המוסכים מאפשרים לי לשמור על קשר עם צה"ל ועם צוות"

26 | תעסוקה בדרום | פארק אקו-תעשייתי נאות חובב; פארק נ.ע.מ, הנגב המערבי

מדורים קבועים:

21 | זרקור | סניף פתח תקוה

23 | רפואה שלמה | הביטוח הרפואי והסיעודי

28 | צוות יוצר | טקסט

29 | צוות נוסטלגי | חידה, אנקדוטות, רגעים

30 | צוות מטייל | טקסט

31 | מתחברים למסורת | טקסט

47 | צוות קורא | מה חדש על מדף הספרים

48 | הצדעה אחרונה | חברי "צוות" שהלכו לעולמם

צוות בשטח: מחוזות וסניפים:

32 | צפון | הגליל המערבי, הגליל התחתון, העמקים, חדרה והשומרון, חיפה, מרכז הגליל, כרמיאל

35 | שרון | כפר סבא, רעננה, הרצליה, נתניה, הוד השרון

37 | ירושלים | פעילות מחוזית, סניף ירושלים

38 | דרום | מצפה רמון, ערד, אילת, דימונה, אופקים, באר שבע, נתיבות-שדרות

40 | יהודה | אשקלון, מכבים-רעות-מודיעין, ראשון לציון, יבנה, רחובות, אשדוד, נס ציונה-לוד-רמלה-באר יעקב

43 | דן | בני-ברק, בקעת אונו, גבעתיים, חולון, פתח תקוה, ראש העין, תל אביב, רמת גן

נפרדים מהרמטכ"ל בני גנץ ומקדמים בברכה את הרמטכ"ל הנכנס גדי איזנקוט

באותה רוח של דבקות במטרה את מעשיי קודמיו - ואף מגדיל לעשות. יישר כוח לבחורינו האמיצים.

אות הערכה מהרמטכ"ל הוענק לחיים תמם, 56, הפצוע המבוגר ביותר במבצע "צוק איתן", תושב מבשרת ציון, המשרת כבר 35 שנים במילואים בחיל ההנדסה הקרבית. תמם מביא דוגמא אישית יוצאת דופן של קשר מתמשך לצה"ל גם לאחר תום השירות וארגון "צוות" מצדיע לו על מסירות רבת שנים לצבא ולמולדת.

כפי שאני נוהג לעשות בכל גיליון, אני מדגיש גם הפעם את נושא ההתנדבות בקהילה ובחברה שאין חשוב ממנה. גם מעל דפי עיתון זה, אנו מקדישים בכל גיליון מספר כתבות לנושא ההתנדבות העומד על סדר יומנו, וביתר שאת בשנה הנוכחית. הפעם הבאנו את סיפורה של העמותה לסיוע לנוער במסגרת צה"ל, שהרוח החיה בה הוא חברנו נחמן ורד, והיא פועלת כבר 33 שנים לקידום נוער לרכישת מקצוע טכני במסגרת צה"ל ולשירות משמעותי בצבא.

ברצוני להדגיש את הקשר העמוק, את המחויבות ואת מערכת היחסים הידידותית, שהתפתחה בין הארגון לבין הרמטכ"ל, ולציין את שיתוף הפעולה הרציף והפורה לכל אורך תקופת כהונתו. דלתו וליבו היו פתוחים בפנינו, הוא נענה לבקשותינו והקפיד להשתתף בכל אירוע משמעותי שערכנו, למרות לוח הזמנים הצפוף שלו

כמו כן, הבאנו את סיפורו הראוי לכל שבח של חברנו סלומון ביטון, שאיבד את מאור עיניו. סלומון התמודד עם המעבר משירות ממושך בצה"ל לאזרחות, שגם כך הוא מורכב, כשהוא עיוור. הוא פילס לו דרך חדשה העומדת כולה בסימן נתינה אישית. לאחר שרכש מקצוע חדש כמעסה בכיר, הוא מקדיש חלק ניכר מזמנו לסיוע בהתנדבות לזולת בכלל, ולחיילי צה"ל בפרט, ובכלל זאת הגעה לשטחי לחימה בעת מבצע "צוק איתן" וטיפול במפקדים ובלוחמים בשטח.

חשיבות נושא ההתנדבות באה לידי ביטוי בהעברת האחריות לנושא לידי מנכ"ל "צוות" דן נדיב, שירכז את הפעילות ההתנדבותית הארצית יחד עם יו"ר ועדת ההתנדבות ועם חברי ועדות ההתנדבות בסניפי "צוות" ברחבי הארץ. לטובת העניין נעמיד לרשותם איש מקצוע, אשר יערוך הכשרות והדרכות לפעילים. אני קורא שוב לחברינו ליטול חלק במשימה לאומית-חברתית חשובה זו.

ברוח חג האביב הקרב ובא, שלוחה לכם ולבני ביתכם ברכת חג פסח כשר ושמה.

ד"ר ברוך לוי, יו"ר ארגון "צוות"

חברותי וחבריי ב"צוות" שלום וברכה,

ד"ר ברוך לוי

גיליון זה יגיע לבתיכם ימים ספורים לפני הבחירות לכנסת ה-20. על כולנו עברה מערכת בחירות סוערת במיוחד, ולעיתים חופש הביטוי הפך לחופש ההתלהמות, להקצנה ולניגוח אישי - במקום דיון ראוי בנושאים שבמחלוקת.

אני רוצה לקוות כי לאחר הבחירות, יקבל הציבור את תוצאותיהן הדמוקרטיות ותקום ממשלה יציבה בישראל - כזו שתוכל להתמודד עם האתגרים הביטחוניים, החברתיים והמדיניים העומדים לפתחנו. בהצלחה לכל בית ישראל.

לא מכבר נפרדנו מהרמטכ"ל ה-20 של מדינת ישראל, רא"ל בני גנץ. בטקס צנוע בלשכתו הבענו - חבריי יו"רי המחוזות, המנכ"ל ואנוכי - את הוקרתנו העמוקה לרמטכ"ל היוצא, וזה מצידו ציין לשבח את הקשר הבל-יינתק בין צה"ל לגמלאים לאורך הדורות, ואת פעילות "צוות" לאורך השנים למען חבריו.

ברצוני אכן להדגיש את הקשר העמוק, את המחויבות ואת מערכת היחסים הידידותית, שהתפתחה בין הארגון לבין הרמטכ"ל, ולציין את שיתוף הפעולה הרציף והפורה לכל אורך תקופת כהונתו. עם כניסתו של רא"ל גנץ לתפקיד, נפגשתי עימו ואמרתי לו כי הוא יכול לראות ב-35,000 חברי הארגון פיקוד נוסף של צה"ל. סיפרתי לו על מחויבותם של פורשי צה"ל לכור מחצבתם, על הקשר בין הפורשים ליחידותיהם, על התנדבות חברי "צוות" בבסיסי צה"ל ובחברה הישראלית ועל התמיכה הערכית והמוסרית שלהם בממשיכי דרכם.

בכל שנות כהונתו של גנץ, היו דלתו וליבו פתוחים בפנינו. הוא נענה לבקשותינו והקפיד להשתתף בכל אירוע משמעותי שערכנו, למרות לוח הזמנים הצפוף שלו.

בעת בה התמודדנו מול האתגר הגדול ביותר בתולדות הארגון - גיבוש הסכם הגמלה - הוא עמד לצידנו, גיבה את מהלכינו ופעל להשגת הסכם מכובד וראוי. בינואר 2012 בירכנו על המוגמר, ובימים אלה הסתיים בהצלחה יישום השלב האחרון בהסכם.

תודה בני, חברי "צוות" ואנוכי מצדיעים לך, ברוך הבא ל"צוות"! ומשהו אישי בעניין זה לסיום: בטקס הפרידה בלשכת הרמטכ"ל סיפר לי בני גנץ כי אחי המנוח, הרמטכ"ל משה לוי ז"ל, היה זה שהעניק לו את דרגת הרב"ט, כשסיים בהצטיינות קורס מ"כים של הצנחנים.

לא מכבר נערך טקס הענקת ציונים לשבח לחיילים ומפקדים שהפגינו אומץ לב ראוי לציון בעת הלחימה במבצע "צוק איתן". ליבנו, גמלאי צה"ל, התרחב למראה הדור הנוכחי, הממשיך

משולחן המנכ"ל

זן נדיב

זכויות/הסכם הגמלה - אנו ממשיכים בפעילותנו ליישום הסכם הגמלה ובחודש ינואר 2015 קיבלו החברים "פעימה" נוספת לגמלתם - בדיוק בהתאם להסכם שנחתם. במקביל, אנו מטפלים בסוגיית החזר ההיוון באמצעות ועדת הפרט של ארגון "צוות". יצוין, כי מתחילת ההסכם ועד עתה סיימו קרוב ל-4,000 חברים את תשלום ההיוון. עדיין קיימים כמה אלפי חברים שהטיפול בעניינם נמשך.

ביטוח סיעודי - בהמשך לעבודה אקטוארית נרחבת שערכנו והגשנו למשרד האוצר, המבטיחה את קיום הפוליסה על פני 100 שנים, קיבלנו בשלב זה את אישור הממונה על שוק ההון והביטוח במשרד האוצר להארכת פוליסת הביטוח הסיעודי במסגרת הקולקטיב עד 31.12.15. אנו ממשיכים בטיפול בסוגיה חשובה זו ונעדכן את החברים בהמשך.

אסיפת הנבחרים - ב-29.12.14 התכנסה אסיפת הנבחרים של "צוות" ואישרה את תוכנית העבודה ואת התקציב ל-2015. בישיבה זו אושרה העלאת דמי החבר בשלושה שקלים ל-37 שקלים (למעט שאירים). כמו כן, אושרו שינויים בתקנון הארגון שעניינם בחירות, לקראת בחירות 2016 ב"צוות".

סקר שביעות רצון וצרכים - במהלך חודש ינואר 2015 הופץ לחברים באמצעות הדואר האלקטרוני

סקר שביעות רצון וצרכים - ורבים כבר השיבו לסקר. כמו כן, הופץ באמצעות הדואר הסקר המודפס ל-500 חברים מתוך אלה שאינם עושים שימוש בדוא"ל. ממצאי הסקר יפורסמו בכלי התקשורת של "צוות".

30 שנה לאזור הביטחון - לרגל ציון 30 שנה להקמת אזור הביטחון בלבנון ולזכרו של רא"ל משה לוי ז"ל, נקיים יום עיון בנושא באולם סמולרש באוניברסיטת תל אביב, ב-1.6.15. חברים מוזמנים להשתתף, ברישום מראש. פרטים יועברו במשך.

"בשביל הארץ" - פרויקט "בשביל הארץ", לקירוב בני נוער למורשת ההיסטורית של עם ישראל הולך ומתפתח ולאחר שהתחלנו ביישוםו במחוז השרון, הוא יופעל בקרוב גם במחוז הצפון. מתנדבים המעוניינים ליטול חלק בפרויקט, מוזמנים לפנות למנכ"ל "צוות" המרכז את הפעילות, במייל: mankal@tzevet.org.il, או ליוזם התוכנית, יוסי ברנע, במייל: jo.barnea@gmail.com

תעסוקה - אנו ממשיכים לחזק את תוכניות "הטובים בחינוך" להסבת פורשי צה"ל להוראה. השנה פתחנו חמש מסגרות לימוד: שתיים בבית ברל ובנוסף באורנים, בבית קיי ובאחזה. במקביל פועלת תוכנית להכשרת מנהלי בתי ספר "אבני ראשה". בעת זו, אנו מקדמים פתיחת מסגרת חדשה להוראת תחום הסייבר במכללת קיי.

בקצרה - 550 חברים חדשים הצטרפו בדצמבר 2014 לשורות "צוות" - ברוכים הבאים; ב-11.3.15 נקיים כנס העצמה ליו"רי הסניפים ברחבי הארץ.

"צוות" נפרד מהרמטכ"ל רא"ל בני גנץ

בטקס צנוע שנערך ב-26.1.15 בלשכת הרמטכ"ל, נפרד ארגון "צוות" מהרמטכ"ל היוצא רא"ל בני גנץ. בטקס השתתפו יו"ר "צוות" ברוך לוי, המנכ"ל ויו"רי המחוזות.

ברוך לוי הביע את הערכתו והוקרתו לרמטכ"ל היוצא בשם כלל החברים, על פועלו למען הארגון והעניק לו כשי פרידה חנוכייה מהודרת.

הרמטכ"ל העלה על נס את פועלו של "צוות" וחבריו וציין את מחויבותו לארגון כפי שבאה לידי ביטוי בתקופת כהונתו (ראו דבר היו"ר, עמ' 6).

הרמטכ"ל העניק ליו"ר הארגון מגן הוקרה עליו נכתב: בהוקרה והערכה רבה לך ולאנשיך על עשייתך ועל שיתוף הפעולה.

רב-אלוף בנימין (בני) גנץ
ראש המטה הכללי
Lieutenant General Benjamin (Benny) Gantz
Chief of the General Staff

חברי ארגון "צוות", גמלאים יקרים,

בימים אלה אני מסיים את תפקידי כראש המטה הכללי של צבא ההגנה לישראל. הייתה לי הזכות לפקד על צה"ל במהלך תקופה מלאת אתגרים: בלחימה ובפעילות מבצעית בזירות השונות, ובעיסוק המתמיד בקשר שבין צה"ל לחברה הישראלית. כוחו של צה"ל, רוחו וערכיו התגבשו לאורך שנים רבות, על-ידי דורות של מפקדים ולוחמים, שעיצבו את דמותו ואת אבני הבסיס עליהן נבנה, ולאורן ימשיך לפעול גם בעתיד.

לכם, גמלאי צה"ל, ולארגון "צוות" המייצג אתכם, חלק מהותי בבניית כוחו של צה"ל, עיצוב דרכו והנחת מורשתו. ל"צוות" משקל משמעותי בהשמעת קולם של הגמלאים בצה"ל, במערכת הביטחון ובמדינת ישראל כולה - קול בעל משקל רב בעשייה הביטחונית.

אנו בצה"ל רואים ב"צוות" ובגמלאים שותפים לדרך ולעשייה. במהלך השנים התרשמתי מעשייתכם, המבוצעת מתוך תחושת שליחות ואחריות, אהבת הארץ ואמונה בצדקת הדרך. על כך - ברצוני להביע את הערכתי הכנה על פועלכם, על הטיפול הרגיש והמיוחד שאתם מעניקים לגמלאים ולבני משפחתם ועל שותפות הדרך.

אני יודע כי גם מול כל האתגרים העתידיים, נמשיך לעבוד יחד למען רווחתם ולמען זכויותיהם של אלו שתורמתם רבת השנים לצה"ל היא יקרה מפי.

חזקו ואמצו!

רב-אלוף בנימין (בני) גנץ
ראש המטה הכללי

שבט התשע"ה
28 בינואר 2015

כנס מיוחד בבית הגדודים: 100 שנה לפרוץ מלחמת העולם הראשונה

חיילים בריטיים במלחמת העולם הראשונה

ב-10.12.14 נערך במוזיאון בית הגדודים בקיבוץ אביחיל כנס לציון 100 שנה לפרוץ מלחמת העולם הראשונה. את הכנס יזמה ועדת קש"ח של "צוות", בראשות ירמי אולמרט (תא"ל), והוא אורגן על-ידי מחוז השרון, סניף נתניה, בראשות יו"ר המחוז מוטי בר דגן.

בכנס נטלו חלק שר הביטחון לשעבר משה ארנס, יו"ר "צוות" ד"ר ברוך לוי, יצחק פונדק (אלוף), זאב ז'בוטינסקי הנכד (רס"ן) יו"רי מחוזות ב"צוות", ותיקי מתנדבי היישוב לצבא הבריטי, צאצאי חיילי הגדודים העבריים במלחמת העולם הראשונה, חברי ועדת קש"ח, לוחמים ותיקים, חברי "צוות" מרחבי הארץ וחיילי צה"ל.

האירוע עמד בסימן המשכיות רוח הלחימה שהחלה עוד ביישוב העברי בארץ ישראל, בעת מלחמת העולם הראשונה - עד ימינו אנו.

יצוין כי כ-1.35 מיליון יהודים נלחמו במלחמת העולם הראשונה בצבאות שונים, מהם כ-50,000 בצבאות האימפריה הבריטית. תושבי היישוב העברי בא"י פעלו במסגרת הגדודים העבריים, ועצם קיומם מהווה למעשה את הגוף הצבאי

רוח הלחימה העברית נמשכה גם במלחמת העולם השנייה, בהתנדבות כ-40,000 יהודים מהיישוב הקטן בארץ ישראל לצבא הבריטי. הניסיון שצברו בעת המלחמה, בא לידי ביטוי מאוחר יותר עם הקמת צבא ההגנה לישראל.

מיטיב לייצג את המשכיות הזו רא"ל יעקב דורי, שהתגייס לגדוד העברי בצבא הבריטי בשנת 1918, מונה למפקד הכללי של ההגנה בשנת 1939 ועם הקמת צה"ל היה לרמטכ"ל הראשון. כך גם דוד בן גוריון, ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל, שהיה מראשוני המתנדבים לגדודי העבריים ולחם בגדוד 39 של קלעי המלך של צבא הבריטי.

ברוח זו, הוקרנו במהלך האירוע שני סרטונים שהופקו במיוחד לכנס: האחד, סרטון היסטורי, והשני, סרטון ראיונות תחת הכותרת "ממשיכה השושלת מני אבות אל בנים".

בתוכנית האמנותית הופיעה להקת חיל החינוך בשירי התקופה. לפני הכנס סיירו המשתתפים במוזיאון בית הגדודים. משתתפי האירוע העידו כי היה מרשים, מעשיר בידע ומרגש.

היהודי הראשון של העת החדשה, אשר נשא סמלים ושפתו הייתה עברית. הניסיון הצבאי שנצבר במסגרתם, כמו גם רוח ההתנדבות סביבם - עברו מאוחר יותר למסגרות מחתרטיות עבריות שפעלו בארץ, ובראשן ארגון "ההגנה".

האירוע השנתי של "צוות"

בהשתתפות:

- שר הביטחון לשעבר, משה ארנס
- יצחק מרדכי
- אהוד ברק

אלופי צה"ל בעבר ובהווה.

כנס לציון 30 שנה להערכות צה"ל ברצועת הבטחון

באיתות "צוות" ועמותת יד לאציון

לזכרו של הרמטכ"ל ה-12 רא"ל משה לוי ז"ל

יום שני, י"ד בסיון תשע"ה,
1 ביוני 2015, 14:00-18:00
אולם סמולרס, אונ' ת"א.

אות יקיר מרכז מופת הוענק למוטי שגיא ולהרמן חיימוביץ'

ומענה לפנייות הגמלאים והשאיירים. לפעילותו ומסירותו ואמונתו בעשייה, תרומה מצטברת להצלחה, שאין תחליף לה. אין בלבי ספק, כי תרומתך משמעותית מאוד ליחידה ויימשך הקשר ושיתוף הפעולה עימך גם בעתיד".

הארץ, בהם הוא פוגש חברים ונותן מענה באופן אישי לשאלותיהם. בתעודת ההוקרה עליה חתום **סמי הולצקן**, אל"ם, מפקד מרכז מופת, נכתב: "תודה והוקרה על תרומתך רבת השנים לעשייה והשותפות במאמץ במתן שירות

בטקס חגיגי הוענק אות יקיר מרכז מופת של אכ"א לשניים מחברינו, מוטי שגיא והרמן חיימוביץ', על פעילותם למען פורשי צה"ל. שגיא יזם ועמד בראש פרויקט הקצינים והנגדים במשרד הכלכלה כנציג "צוות" במשך שנים רבות וכיום עוסק בכך בהתנדבות.

בתעודת ההוקרה עליה חתום **סמי הולצקן**, אל"ם, מפקד מרכז מופת, נכתב: "תודה והוקרה על תרומתך רבת השנים לעשייה והשותפות במאמץ בליווי הפורשים והמשוחררים להשתלבותם בשוק העבודה. לפעילותו ומסירותו של המתנדב ואמונתו בעשייה, תרומה מצטברת להצלחה שאין תחליף לה. אין בלבי ספק כי תרומתך משמעותית מאוד ליחידה ויימשך הקשר ושיתוף הפעולה עימך גם בעתיד".

חיימוביץ', העובד במסגרת מזכירות "צוות", מטפל באלפי חברים בנושאי גמלה מול מת"ש. כמו כן, הוא מבקר בסניפים ברחבי

משוב מקצועי חיובי למגזין 84 של "וידאו צוות"

שצילם וערך עמוס צוקר, בתוספת הנופך הייחודי של רעייתו רותי.

■ את שנת 2014 הקדשנו להשתלמות בסיסית של חברי "וידאו צוות" בעריכה בתוכנת פרימייר פרו 6. שלושה חברים ממשיכים עתה בהשתלמות עריכה מתקדמת בסינמטק ת"א - עמוס, צילה וגרשון.

■ מזה מספר שנים, נבחנת האפשרות להקים אולפן צילום של "וידאו צוות". עבודה באולפן משלנו תאפשר לנו להתמקצע ולהשתכלל, ותספק, בין השאר, גם פתרון לבעיית אחסון הצילוד - מה גם שהקמתו תשחרר את העומס על אולמות משרדי "צוות" התפוסים תדיר. באולפן נוכל לקיים מפגשים, לצלם ראיונות וקטעי קישור ולערוך את הכתבות והמגזינים. אולפן כזה יאפשר גם שידור חי מדיוני מועצת "צוות". נושא הקמת האולפן ייבחן על-ידי מנכ"ל הארגון במהלך שנת 2015.

■ בשנת 2015 ישרדג "וידאו צוות" את אתר הארגון באמצעות קליפים שיועלו לאתר בנושאי תעסוקה, התנדבות וביטוחי בריאות, בתיאום עם הסמנכ"ל אבי לחיאני.

■ קורסי טל"ק בסיסיים ייפתחו לפי הרשמה מוקדמת.

■ מערכת "וידאו צוות" מזמינה מתנדבים חברי הארגון, עורכי וידאו וצלמי וידאו להצטרף אליה, ומאחלת הצלחה ליעקב מורג מנתניה ולאלי וענונו מראשון לציון שהצטרפו לאחרונה לשורותיה. לתגובות ופניות: צילה גנות cilaganot@gmail.com

ע"ד אביבה דור, מנהלת "וידאו צוות"

בוידאו "צוות" התקבל משוב חיובי מעורכי ערוץ 98 בטלוויזיה, על כתבות המגזין מספר 84, אותו ערך חברנו עמוס צוקר. בין היתר זכו לשבחים כתבה אודות תא"ל צורי שגיא, אשר אימן כוחות כורדים בשנות ה-60 של המאה הקודמת - צילמו צביקה מור וצילה גנות

שגם ערכה; כתבה בעריכת עמוס צוקר והפקת חנן קליפשיטיין, בנושא הגדודים העבריים, במלאת 100 שנים למלחמת העולם הראשונה; וכתבה על חוג המשוטטים של סניף "צוות" קריות, של גרשון איתן.

ניתן לצפות במגזין 84 ובכל המגזינים ביוטיוב.

אני ממליצה לצפות גם במגזין 85 אותו ערך רוני גאמר, ובו כתבה על רוח ההתנדבות של חברי "צוות" קריות - צילם וערך גרשון איתן, וכן כתבה על אמן הווטראז' אליעזר זינגבוים שצילם וערך יעקב מאוטנר.

בפינת האירועים נוכל לצפות בטקס הענקת תעודת ההוקרה לגדעון שני, יו"ר מחוז דרום; בטקס בבית הגדודים במלאת 100 שנים למלחמת העולם הראשונה; ובמועדון אקטואליה שישי חי - צילמו צילה גנות, צביקה מור, משה אבן פז וחווה עופר.

כמו כן, באותו מגזין, מוקרן פרק ג' של הכתבות בנושא יפן,

משרדי "צוות" לשירותך

כתובות ושעות פעילות ברחבי הארץ

דוא"ל: tz-org@tzevet.org.il אתר "צוות": www.tzevet.org.il

המשרדים הראשיים של "צוות"

במשרדים הראשיים פועלים המנכ"ל, סמנכ"ל, סמנכ"ל לתעסוקה, עוזר מנכ"ל, חשב, מנהל הביטוח הרפואי, המבקר.
משרדי "צוות" "בית סלע", רחוב ברוך הירש 14 בני ברק, מיקוד 5120206 (ממזרח לקניון איילון).
כתובת למשלוח דואר: "צוות" ת"ד 2222 בני ברק, מיקוד 5112102. **טלפון:** 03-6173500 פקס: 03-6173520.
שעות פעילות: א'-ה' 08:00-17:00 ובימי שישי תורנות טלפונית.

מנהל הביטוח הרפואי של "צוות":

עמיר להב: טלפון 03-6173515, 03-6173515-050; פקס 03-6166260
אילנית: 03-6173544, **שירלי בנש:** 03-6173551.
מוקד "בריאות בצוות": 1-700-700-251

יחידת התעסוקה: הרשימה המלאה - טלפונים, פקס ודוא"ל - ראה מדור תעסוקה בגיליון זה.

משרדי המחוזות - שירות לפרט ותעסוקה

מחוז הצפון - מנהל המחוז אלי (אליקו) חן-חנתוכה

דוא"ל: mzafon@tzevet.org.il; "בית עופר" דרך בר יהודה 52, קומה ב' ת"ד 521 נשר 3660302; טל' 03-6173519, טל/פקס' 04-8204567 רב-קווי.

מחוז השרון - מנהלת המחוז רחל קראוס

דוא"ל: msharon@tzevet.org.il; רח' התע"ש 20 "בית הפעמון", ת"ד 177 כפר-סבא 4410101; טל' 03-6173531, 09-7667175/6, פקס' 09-7657318.

מחוז דן - מנהל המחוז אלי ינאי

דוא"ל: mdan@tzevet.org.il; דרך מנחם בגין 82 "בית אופקים" קומה ב', תל-אביב. כתובת למשלוח דואר: ת"ד 20807, תל-אביב 6120701. טל' 03-6173523, 03-6243250, 03-6173522, פקס' 03-6243252.

מחוז יהודה - מנהל המחוז ראובן חמו

דוא"ל: myehuda@tzevet.org.il; רחוב גאולה 4, ת"ד 1824 רחובות 7611701. טל' 03-6173527, טל/פקס' 08-9467062.

מחוז ירושלים - מנהל המחוז שמעון מלכה

דוא"ל: mjerusalem@tzevet.org.il; בית החייל, רחוב אלוף דוד שאלתיאל 1, ירושלים 9455522. טל' 03-6173524/5, 02-6221758, פקס' 02-6235713.

מחוז הדרום - מנהל המחוז אברהם לוגסי

דוא"ל: mdarom@tzevet.org.il; בית החייל, רחוב בית לחם 2, ת"ד 521 באר שבע 8410401. טל' 03-6173529, 08-9903106, 08-6431874, פקס' 08-6417188.

קבלת קהל במשרדי המחוזות בימים ראשון-חמישי בין השעות 08:30-12:30, 13:00-16:00. לפגישה עם מנהל המחוז, יש לתאם טלפונית.

מודעות ב"רוח צוות" ארגון "צוות", מערכת ביטאון "רוח צוות" ומו"ל ביטאון "רוח צוות", אינם אחראים בשום אופן לתוכן ההצעות המתפרסמות במודעות הפרסום או לאמיתותן. אין בפרסום המודעות משום המלצה של ארגון "צוות", או בדיקה שעשה הארגון ביחס למידע המתפרסם ולא תחול על הארגון כל אחריות בקשר עם המודעות ופרסומן. אין ארגון "צוות" יוזם, מעורב, או נוטל חלק, במבצעים המיועדים לחברי "צוות" המתפרסמים בגיליון, ועל כל חבר או חברה בבואם לרכוש מוצר או שירות כתוצאה מקריאת המודעה - לבחון את הדברים על-פי כללי צרכנות נבונה. במודעות המתפרסמות בצורת "כתבה" או "ידיעה", רשומים במפורש המילים "פרסום" או "מדור פרסומי", ולכן יש להתייחס אליהן כאמור לעיל. כל צרופה ("אינסרט") המצורפת לעיתון, הינה פרסום לכל דבר ולכן יש להתייחס אליהן כאמור לעיל.

חברי הוועד המנהל של "צוות"

ד"ר ברוך לוי - יו"ר "צוות"; אהרן אופיר; ירמיהו אולמרט; משה בן דוד; **שלום בן משה**; **מרדכי בר דגן** - ס.ו"ר "צוות" ויו"ר מחוז שרון; **יואל גונן** - יו"ר מחוז יהודה; **אילן דולפין** - יו"ר סניף נס ציונה-רמלה-לוד - באר יעקב; **יחזקאל דסקל**; **יעקב דרעי** - יו"ר סניף אופקים-נתיבות; **יוסף וסרמן** - יו"ר מחוז ירושלים; **יצחק זמיר**; **יצחק חביו** - יו"ר מחוז צפון; **לורנס יצחק** - יו"ר סניף ראשון לציון; **יצחק כחלון**; **יעקב לבקוביץ** - יו"ר סניף מודיעין-מכבים-רעות; **ישעיהו פטוקה** - סגן יו"ר מחוז צפון; **רפאל פיליפסון**; **בני פרידמן** - יו"ר סניף פתח תקוה; **עזריאל פרל**; **יהודה פרץ** - יו"ר מחוז דן; **עליזה רז**; **נפתלי שגיא** - יו"ר סניף כפר סבא; **גדעון שני** - יו"ר מחוז דרום. משקיפה: **גיטה גופר**.

יהודית הר גד - יו"ר ועדת ביקורת

עו"ד **ברוך אברהמי** - יועמ"ש "צוות"
 רו"ח **דוד כהן** - רו"ח "צוות"

ייעוץ בענייני הביטוח הלאומי

חברנו משה פלד (אל"ם), שעבד בביטוח הלאומי, ממשיך במתן ייעוץ בהתנדבות בנושאי ביטוח לאומי במשרדו במחוז יהודה. לתיאום פגישה, יש להתקשר ל"צוות" רחובות/מחוז יהודה, טל' 08-9467062.

רחל קראוס מונתה למנהלת מחוז השרון

רחל קראוס (רס"ן), 56, מונתה למנהלת מחוז השרון. היא מחליפה בתפקיד את מנהל המחוז היוצא דודי נחמני. קראוס שימשה כמזכירת מחוז השרון במשך כעשר שנים. את רוב שירותה הצבאי עשתה בחיל הים ופרשה מצה"ל בשנת 2000. לאחר שחרורה עבדה במשרד הבריאות, במרכז הלאומי לבקרת מחלות ובחברת ביטוח בתחום תביעות של זכויות רפואיות.

יריד פסח פו-רשת

פורשות צה"ל יוצרות

היריד יתקיים ביום שישי, 20.3.15
 בשעות 09:00-15:00

באשכול פיס רמת גן, רח' רוקח 118.

חוויה של בילוי, הנאה וקניות

בגדים • תכשיטים • מוצרי קוסמטיקה
 כלים יפים • מתנות לחג • עוגות • ועוד הפתעות
 פתוח לקהל הרחב

אלוף דני עפרוני, הפרקליט הצבאי הראשי: "הדיווחים והתמונות משדה הקרב חושפים את הצבא לביקורת ומחייבים היערכות שונה"

"כפרקליט הצבאי הראשי של צבא ההגנה לישראל, אני סבור שההחלטה על חקירתו של כל אדם או גוף, ובמידת הצורך גם על העמדתו לדין, צריכה להתקבל רק לפי אמות מידה מקצועיות ולא לפי שיקולים זרים. כיוון שאין לי ספק שאמות המידה האלו לא יתמלאו בעניינה של מדינת ישראל, וכיוון שאני בטוח ביכולתה של מערכת המשפט העצמאית והמקצועית שלנו לבצע את הבדיקות והחקירות בעצמה, אעשה כל שביכולתי כדי שמדינת ישראל, ובכלל זאת צה"ל ומפקדיו, לא יגיעו לבית הדין הבינלאומי בהאג" ■ אלוף דני עפרוני - ראיון

מאת: דוד גרין

דני עפרוני

הודעת התובעת של בית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג (ICC - International Criminal Court) על כוונתה לקיים בדיקה אם יש מקום לחקור פשעי מלחמה שביצעה ישראל בשטחים הפלסטיניים - כמו גם ועדת גולדסטון שהוקמה כדי לבדוק את פעילות צה"ל במהלך מבצע עופרת יצוקה, או ועדת שייבס (ע"ש פרופ' ויליאם שייבס, יו"ר הוועדה עד להתפטרותו, לאחר מותה מרי מקגואן דיוויס לתפקיד), שהוקמה כדי לבדוק ולחקור את התנהלות צה"ל במבצע צוק איתן - יצרו מצב מדיני-ביטחוני-משפטי שונה מזה שהורגלנו אליו בכל הקשור לפעילות המבצעית של צה"ל. אם נסיף לכך גם את זרם המידע, הדיווחים והתמונות משדה הקרב ממש, ניתן יהיה להבין עד כמה חשוף הדרג הצבאי לביקורת - הן בזמן אמת והן בחקירות שלאחר מכן. מצב זה מאלץ את מדינת ישראל - וכמובן את צה"ל ואת הפרקליטות הצבאיות כחלק בלתי נפרד ממנו - להיערכות שונה מזו שהייתה בעבר.

"הגם שמדינת ישראל אינה משתפת פעולה עם חלק מוועדות החקירה הבינלאומיות למיניהן, אין ספק כי משקל המשפט הבינלאומי - לא רק אצלנו אלא בעולם כולו - עלה לאין שיעור מבעבר ויש לו השפעה על תהליך קבלת ההחלטות הן בתכנון הלחימה והן במהלכה". כך אומר אלוף **דני עפרוני**, הפרקליט הצבאי הראשי.

האם יש לנו מה להסתיר מפני ועדות כאלה?

"אין לנו מה להסתיר, כי צה"ל היה והינו צבא ששלטון החוק בו הוא אבן יסוד וערך ממשי - לא כסיסמא ולא כמליצה. ערכים כמו טוהר

"יש לנו בהחלט יכולת להתמודד מול ביקורת משפטית, אך השיקולים המעורבים בנושא הקמת הוועדות, הרכבן והשימוש שנעשה בתוצריהן, הם לא רק משפטיים אלא גם פוליטיים-מדיניים. כך, למשל, המנדט של ועדת שייבס נוסח באופן בוטה ומגמתי, אשר העלה ומעלה חשש מפני מסקנותיה עוד בטרם החלה הוועדה בעבודתה"

הנשק וקדושת החיים ליוו אותנו תמיד והיוו בסיס מוסרי ראשון במעלה לפעולותיו של צה"ל. מעבר לכך, הדין הישראלי כולל בתוכו את עקרונות המשפט הבינלאומי המנהגי, ואציון רק שני עקרונות מתוכו: ההקפדה על יישום עיקרון ההבחנה שמטיל חובה להבחין בין מטרת צבאית, אותן ניתן לתקוף, לבין אזרחים ורכוש אזרחי, אותם אסור לתקוף ויש להימנע ככל האפשר מפגיעה בהם; וכן ההקפדה על יישום עיקרון המידתיות, כך שהנזק האגבי הצפוי כתוצאה מתקיפה לא יהיה מופרז ביחס ליתרון הצבאי הצפוי ממנה".

- אם אנו פועלים על-פי כללי המשפט הבינלאומי - ממה יש לנו לחשוש? אולי דווקא רצוי להציג את העובדות כפי שמשתקפות בעינינו?

"יש לנו בהחלט יכולת להתמודד מול ביקורת משפטית. אך השיקולים המעורבים בנושא הקמת והרכבת הוועדות והשימוש שנעשה בתוצריהן, הם לא רק משפטיים אלא גם פוליטיים-מדיניים. כך, למשל, המנדט של

צילומים: דובר צה"ל

"בעידן האינטרנט והרשתות החברתיות, בו חיילי צה"ל מצטלמים בבסיסים, באירועים צבאיים, ולעתים אף בפעולות מבצעיות, הסיכון לחשיפה מיותרת של פרטי הזהות של קציני וחיילי צה"ל הינו גבוה מבעבר. אני מבין שזה הפך כבר לחלק מהתרבות שלנו, אך חייבים לזכור שהתמונות והדיווחים האלו משרתים את אויבינו בחזית הלוחמה המשפטית"

- במיוחד בשלושת המבצעים האחרונים - עופרת יצוקה, עמוד ענן וצוק איתן - דיברו, אמנם בהגזמה אך עדיין ברצינות, על נחיצות "פרקליט לכל לוחם". עד כמה מעורבת הפרקליטות בנעשה בשטח ברמה המבצעית? האם יכול משפטן להבין את כל השיקולים המבצעיים והאם אין הוא מהווה גורם מעכב החלטות, כאשר מתקיים אולי ניגוד אינטרסים בין המשפטן לבין המפקד?

"אומר את הדברים בצורה הברורה ביותר - מי שמקבל את ההחלטות המבצעיות בסופו של דבר הוא המפקד בשטח, שמביא בחשבון את חוות דעתו של היועץ המשפטי. היועץ המשפטי מלווה את הדרג המבצעי הלוחם מהמטכ"ל ועד רמת האוגדה כל ימות השנה. בשגרה, אנו נוטלים חלק בהכשרת המפקדים, אנו נמצאים בשלבי תכנון של תוכניות אופרטיביות ואנו נוטלים חלק בתרגילים. בעת חירום, היועצים המשפטיים נותנים חוות דעת משפטיות בזמן אמת למפקדים שהם מלווים במשך כל השנה.

מערך היעוץ האופרטיבי הוא חדש יחסית, ומבוסס ברובו על משפטיים בשירות סדיר ובשירות מילואים. אנו נמצאים בשטח כדי לעזור למפקדים כשיש דילמה, המפקד מתמודד עימה ומכריע על-פי שיקול דעתו הבלעדי תוך התייעצות עם היועצים המשפטיים שלו".

- איזו דילמה, למשל? חיסול מחבל ואיתו בני משפחתו האזרחים?
"זו בהחלט דילמה, וכאן יש צורך לשיקול שיקולים מבצעיים יחד עם שיקולים משפטיים. אם הצורך הצבאי בהריגת מחבל כרוך, למשל, בהרג אזרחים, המפקד הוא שיחיליט אם החיסול מספיק חשוב כדי לאשר תקיפה כזו. הדין הבינלאומי מכיר בעובדה שבמלחמה נהרגים אזרחים בלתי מעורבים ונגרם נזק לרכוש - אלו תוצרי לוואי של לחימה. יחד עם זאת, העולם ואיתו המשפט הבינלאומי לא מורגלים בלחימה בשטחים אורבניים, שמתבעה טומנת אתגרים מורכבים ביותר. החמאס

ועדת שייבס נוסח באופן בוטה ומגמתי, אשר העלה ומעלה חשש מפני מסקנותיה עוד בטרם החלה הוועדה בעבודתה. צריך להדגיש בעניין זה כי צה"ל אינו הגורם המוסמך להחליט האם לשתף פעולה עם ועדות החקירה האלה, אלא הדרג המדיני.

אזכיר שממשלת ישראל החליטה בנובמבר 2014 שלא לאשר את כניסת חברי ועדת שייבס לישראל. הנימוק הרשמי גרס כי "ההחלטה התקבלה נוכח העוינות האובססיבית של המועצה לזכויות האדם של האו"ם כלפי ישראל, המנדט החד-צדדי של הוועדה והעמדות המוצהרות של יו"ר הוועדה נגד ישראל ומנהיגיה. בזמן שחמאס שיגר אלפי רקטות לעבר ישראל, קיבלה המועצה לזכויות אדם של האו"ם החלטה שקובעת מראש את 'אשמתה' של ישראל והקימה ועדת חקירה שתשמש חותמת גומי לעמדותיה הידועות".

- ועם זאת, כפי שצינית, הפרקליטות וצה"ל נוהגים כאילו היו צריכים להציג את עמדתם בגופי חקירה כאלה...

"כך צריך לפעול וככל שנעשה זאת טוב יותר - בשקיפות וביושרה הנדרשות - הדברים יכולים לסייע לנו אם נגיע למצב בו נתבקש להציג את עמדתנו.

למעשה, הפעילות שלנו במהלך ובתום הלחימה נעשית בשני מישורים במקביל: במהלך הלחימה נעשית בחינה של הפעילות המבצעית בראייה משפטית, על-ידי מערך אופרטיבי של יועצים משפטיים. בתום הלחימה אנו בודקים ובמידת הצורך גם חוקרים אירועים מבצעיים שמעלים חשד לחריגה מהדין. כמו כן, אנו משתלבים בפעילויות הסברה דיפלומטית בנוגע לחוקיות פעולות צה"ל. זאת, בניגוד לדיווחים בכלי התקשורת - הן של הפלסטינים, החמאס, וכמובן אל ג'זירה, והן ברשתות מערביות אובייקטיביות לכאורה, המציגות רק צד אחד של התמונה הכוללת, או רק שלב אחד במהלך כולל".

- האם, באופן אישי, עם המידע שיש בידך, לא היית רוצה להופיע בפני בית הדין הבינלאומי ולקעקע את האמיתות לכאורה הללו?

"כפרקליט הצבאי הראשי של צבא ההגנה לישראל אני סבור שההחלטה על חקירתו של כל אדם או גוף, ובמידת הצורך גם על העמדתו לדין, צריכה להתקבל רק לפי אמות מידה מקצועיות ולא לפי שיקולים זרים. כיוון שאין לי ספק שאמות המידה האלו לא יתמלאו בעניינה של מדינת ישראל, וכיוון שאני בטוח ביכולתה של מערכת המשפט העצמאית והמקצועית שלנו לבצע את הבדיקות והחקירות בעצמה, אעשה כל שביכולתי כדי שמדינת ישראל ובכלל זאת צה"ל ומפקדיו לא יגיעו לבית הדין הזה".

"הפעילות שלנו במהלך ובתום הלחימה מתקיימת בשני מישורים במקביל: במהלך הלחימה נעשית בחינה של הפעילות המבצעית בראייה משפטית, על-ידי מערך אופרטיבי של יועצים משפטיים; בתום הלחימה אנו בודקים - ובמידת הצורך גם חוקרים - אירועים מבצעיים שמעלים חשד לחריגה מהדין"

פליליות בהקשרם של אירועים מלחמתיים נבחנת בזירות ובכבוד ראש והחלטותיו בעניין זה, כמו בעניינים אחרים, מתקבלות באופן עצמאי לחלוטין, בהתבסס על עובדות האירועים ועל שיקולים מקצועיים בלבד".

- כיצד ניתן להבטיח את מעמדו ואת אי תלותו של הפצ"ר ברמטכ"ל, כאשר הוא גם כפוף לו פיקודית וגם היועץ לו?

"עצמאות הפצ"ר קבועה בחוק, המינוי נעשה על-ידי שר הביטחון ובעצת הרמטכ"ל. דרגתו של הפצ"ר נקבעה מראש ואינה תלויה בהחלטת הרמטכ"ל. הרמטכ"ל הוא מפקדי, אבל בהחלטות מקצועיות, כפי שצינתי קודם, אני עצמאי לחלוטין ואני כפוף ומחויב אך ורק להוראות הדין".

- האם ועד כמה בעייתית העובדה שהסנגוריה והתביעה נמצאות תחת אותה קורת גג, והאם סניגור צבאי, שקידומו תלוי במערכת, עלול לתת לכך משקל בעבודתו המקצועית?

"ראשית, שימשתי בשני התפקידים, הן בסנגוריה והן בתביעה ועובדה היא כי קידומי לא נפגע. ההפך הוא הנכון, הפגנת מקצועיות לעילא ולעילא, תוך הצגת עמוד שדרה מקצועי-מוסרי-ערכי יציב מול דרגים בכירים בפרקליטות, כולל הפצ"ר, רק מעודדת את קידומם של הסנגורים והתובעים בפרקליטות הצבאית, המעוניינת לקדם את הטובים שבטובים. לגבי תחילת שאלתך, לא רק שיש מקום לסנגוריה ולתביעה בפרקליטות הצבאית, אלא שיש בכך יתרון רב ומשמעותי. בשירות המשפטי שמקבל חייל מתוך הצבא יש ערך מוסף שנובע, בין היתר, מההיכרות העמוקה של הסנגור עם המערכת. ההיכרות עם הצבא, עם המפקדים והחיילים וההתמצאות במערכת המשפטית בצבא הם יתרונות עבור הלקוח/ החייל - הסנגור פועל ב'מגרש הבית' שלו. עצמאותו מוחלטת ואפילו אני לא יכול לומר לסנגור כיצד לפעול. מעבר לכך, חלק מהסנגורים הגיעו מהתביעה, שם רכשו ניסיון רב והיכרות עמוקה עם המערכת 'מהעבר השני' ולכן הם מכירים ומודעים לשיקול הדעת של התביעה - הניסיון הזה בהחלט מסייע לייצוג החייל ופועל לטובתו של החייל".

-כ-180 חברי "צוות" עתרו לפני מספר חודשים לבג"ץ בנושא חישוב נוסחת ההיוון שגרם עוול לגמלאים רבים (החזר כפול או יותר מכך). ב-1 באוקטובר ביקש בג"ץ לקבל הסברים מהמדינה לגבי חישוב הריבית בנוסחת החזר ההיוון. האם צה"ל, כמי שמייצג את גמלאי, מתכוון לפעול ולתמוך משפטית בנושא?

"האמירה העקרונית שלי היא שצה"ל ימשיך לחבק את גמלאיו ולהכיר להם תודה על שירותם ארוך השנים עבור המדינה. בנושא הקונקרטי הזה מתנהל הליך משפטי בפני בג"ץ ובימים אלה מגובשת עמדת המדינה בנושא. לכן איני מעוניין להרחיב מעבר לכך".

- השתחררת משירות קבע, היית אזרח 20 חודשים, חבר "צוות", וחזרת לצה"ל לתפקיד הפצ"ר. האם לדעתך יש מקום לארגון כמו "צוות"? האם יש להסדיר את מעמדו של הארגון?

"צוות' הוא ארגון חשוב מאין כמוהו, ולא רק לגמלאי צה"ל אלא גם למשרתי הקבע שהם כמו כובע גמלאים בפוטנציה. לצוות' אין אמנם מעמד חוקי, אך יש לו מעמד מוסרי מכוח ערכיות השירות, המורשת ואחוות הלוחמים של עשרות אלפי חבריו.

שרי הביטחון והרמטכ"לים בכל התקופות עמדו לצד 'צוות' ואמרו דברים חד-משמעיים באשר לקשר ביניהם. בכך יש התחייבות מוסרית לפורש, אך גם אמירה למשרתי הקבע באשר לחיבור המתמשך שלהם למערכת".

והחיזבאללה יודעים שאנו פועלים על פי הדין הבינלאומי ועושים שימוש ציני באוכלוסייה האזרחית כמגן אנושי.

הדבר הגיע לשיאו בצוק איתן, כאשר עמדנו מול מערך מנהרות מסועף, שרובן נחפרו מתחת לשכונות מגורים, פתחי יציאתן היו בתוך דירות מגורים ומשגרי רקטות הוצבו בתוך או בסמיכות לבתי ספר, גני ילדים ומרפאות. החמאס מנצל את העובדה שאנו מקיימים את עיקרון ההבחנה בין אוכלוסייה אזרחית לבין כוח צבאי ותוקפים רק מטרות צבאיות. זאת הסיבה שאנו פועלים באופן רציף עם המפקדים, עושים תחקירים ומפיקים לקחים.

בצוק איתן מערך היעוץ האופרטיבי היה ערוך טוב יותר מאשר בעמוד ענן. בעמוד ענן היינו ערוכים טוב יותר מאשר בעופרת יצוקה. במבחנים הבאים, שאני מקווה שלא יהיו, הפעילות שלנו תהיה ודאי טובה עוד יותר".

- האם אינך חושש - הן בגלל הוועדות למיניהן והן בשל צווי המעצר שהוצאו במספר מדינות נגד מפקדים בצה"ל - שחיילים וקצינים י"חשבו פעמיים" לפני שהם לוחצים על ההדק במהלך מבצע צבאי?

"אסור אמנם להקל ראש בפעילות משפטית המכוונת נגד חיילים ומפקדים בצה"ל, אך אני מציע לא לחרוג מפרופורציות בנושא זה. הפרקליטות הצבאית מודעת לסוגייה והיא מבטיחה מטרייה משפטית לכל חייל, אם וכאשר יהיה בה צורך.

במידה מסוימת, הסכנה לקיומם של הליכים אלה הייתה קיימת עוד לפני הצטרפות הרשות הפלסטינית לבית הדין והחלטת התובעת ב-ICC. למשל, במדינות כמו יוון, אנגליה וספרד יש סמכות בדין הפנימי לפתוח בהליכים משפטיים נגד חשודים בפשעי מלחמה. עם זאת, האיום אינו מיידי וכפי שצינתי, הפרקליטות הצבאית ערוכה להגן על חיילי צה"ל גם במקרה שיחלו הליכים במדינות אלו.

אוסף ואומר, כי אנו מטפלים בפניות מפקדים, אשר מתלבטים ומתייעצים בנו טרם נסיעתם למדינה מסוימת. אם חלילה גייע לשלב בו יוכנו פקודות מעצר מכוח סמכות שיפוט אוניברסלית או מכוח סמכות ה-ICC - נעמיד לרשות המפקדים את כל הסיוע המשפטי הנדרש על-ידי מומחים בתחום. בעניין זה חשוב לציין, כי בעידן האינטרנט והרשתות החברתיות, בו חיילי צה"ל מצטלמים בבטיסים, באירועים צבאיים, ולעתים אף בפעולות מבצעיות, הסיכון לחשיפה מיותרת של פרטי הזהות של קציני וחילי צה"ל הינו גבוה מבעבר. אני מבין שזה הפך כבר לחלק מהתרבות שלנו, אך חייבים לזכור שהתמונות והדיווחים האלו משרתים את אויבינו בחזית הלוחמה המשפטית והלגיטימציה ועלולים להוות כלי ניגוח במישור זה".

כיצד הרגשת כאשר שר הביטחון הביע לאחרונה התנגדות לפתיחת חקירה פלילית של אירועי "יום שישי ברפיח" במבצע צוק איתן, ועצומות דומות נחתמו על-ידי קצינים וחיילים?

"אינני חושב שיהיה זה נכון או ראוי שאתייחס להתבטאויות כאלה ואחרות של הדרג המדיני. אסתפק בכך שאציין בעניין זה, שפתיחת חקירות

סא"ל מוטי לוי, מנכ"ל "חבר": מעניקים ערך מוסף לעמית ולמשפחתו לאורך מהלך חייהם

"אנחנו לא יכולים לקבוע את שכרם של משרתי הקבע והגמלאים, אנחנו לא יכולים להילחם ביוקר המחיה בישראל, אנחנו לא יכולים לשנות את המדיניות הפיסקלית של הממשלה, אבל אנחנו בהחלט יכולים לגרום להגדלת ההכנסה הפנויה של עמיתנו, כך שיוכלו להפיק יותר מכל שקל שיוציאו עבור רכישת מוצר או שירות בכל שלבי חייהם: דיור, רכב, פנסיה, תרבות ופנאי וכו'. זה יסוד קיומנו, לשם כך הוקם 'חבר' ובראייה רחבה וכוללת - זה המנדט שהופקד בידינו"

מוטי לוי

מאת: דוד גרין

"במשך השנים ביססנו את מעמד 'חבר' והגענו עד היום להישגים משמעותיים - אבל ההישגים של היום הם רק הבסיס להצבת יעדי המחר. לכן ידעתי, כי עם כניסתי לתפקיד אקדיש את זמני הן לשימור ולביסוס הקיים ובמיוחד להעלאת רף ההישגים והערך המוסף שיש לעמיתי 'חבר'. זאת עשו גם קודמיי בתפקיד, כאשר לכל אחד מהם זומנו אתגרים חדשים ומורכבים". כך אומר סא"ל מוטי לוי, מנכ"ל "חבר", בראיון ראשון, 15 חודשים לאחר שנכנס לתפקידו.

כל עמית הוא עולם ומלואו

- ב"חבר", כנראה כמו בחברה הישראלית בכלל, אין מנחה משותף צרכני בולט, מבחינה דמוגרפית ומבחינה סוציאקונומית המאפשר להגדיר דפוסי התנהלות צרכנית של העמיתים. האם יש בכלל אפשרות לתת מענה הולם לכלל העמיתים?

"קביעה זו היא בהחלט נכונה והיא לא השתנתה עם השנים. השונות מוטבעת בנו, מטבע היותנו חלק מהחברה הישראלית כולה. מה שהשתנה ברבות השנים הוא הסביבה בה אנו חיים - לטוב ולרע - מבחינת מאפיינייה הצרכניים. גם תהליך זה הוא טבעי: אנו חשופים יותר למתרחש בעולם בשל נגישות המידע וריבוי ערוצי התקשורת, אנו מושפעים מהלך הרוח החומרני המאפיין את החברה המערבית - וכל מגמה וטרנד אינם פוסחים עלינו.

'חבר' התמודד מאז הקמתו עם המורכבות הזו, וניסה לתת לה מענה באמצעות עושר ומגוון ההצעות המביאות בחשבון מספר פרמטרים יסודיים, המרכיבים את מעגל הצריכה: קהל היעד, דפוס הצריכה והנגישות הכלכלית.

קהל היעד שהם עמיתינו, או 'לקוחותינו', הם בני מעמד הביניים,

"אנו בהחלט איננו מעודדים את העמיתים לרכוש מוצר או להשתמש בשירות שאינו נחוץ להם, הגם שהוא מוצע במחיר אטרקטיבי. ההפך הוא הנכון - אנו קוראים בכל עת לעמיתים להפגין צרכנות נבונה, מעודדים שימוש מושכל במשאבים, ולשם כך אנו אף עורכים סדנאות לשיפור ההתנהלות הכלכלית של משק הבית והמשפחה"

הנאבקים ביוקר המחיה כמו רבים מתושבי ישראל. לצורך זיהוי דפוס הצריכה, אנו עורכים עשרות סקרים וקבוצות מיקוד, באמצעותם אנו מצליחים להגיע לרזולוציה גבוהה יותר של ניתוח מאפייני צריכה - כזה שאינו נובע רק מממצאים טכניים של שימוש בכרטיס אשראי.

בדרך זו אנו עומדים גם על רצונות, מטרות, שאיפות שלא מומשו, יעדים אליהם מכוון העמית. למשל, הדברים יכולים לעלות בקנה אחד עם מגמות וטרנדים עולמיים, כמו ה-WELL BEING הדוגל באימוץ אורח חיים בריא ומקיף עולמות תוכן רבים, טרנד האכילה מחוץ לבית, תרבות הבילוי משפחתית ועוד. מידע זה מאפשר לנו להיות הרבה יותר ממוקדים ורלוונטיים בהצעות שלנו לעמיתים, כך שיוכלו להפיק מהן תועלת מירבית.

לגבי הנגישות הכלכלית - המכנה המשותף הוא עצם רכישת המוצר או השירות, תוך מתן שלל אפשרויות במגוון מחירים, ואפרט: מתוך הנחה שכמעט כולנו יוצאים לנופש - השאלה לאן. רבים מהעמיתים רוכשים נכס - השאלה היכן ובאיזה גודל. היום רבים יוצאים לאכול

"אני שם את מלוא כובד משקלי על התחומים הפיננסיים המלווים את העמית לאורך כל תחנות חייו: ניהול חשבון בנק בתנאים מועדפים (ריביות, הלוואות, משכנתאות); חיסכון לטווח ארוך (קופת גמל, פנסיה, קרן השתלמות); ביטוחים למיניהם ועוד. בכל אחד מהתחומים הללו ניתן לחסוך סכומים המצטברים למאות אלפי שקלים לאורך החיים"

אדגים זאת בעזרת סעיף הוצאות מוכר לכל: קניות מזון. עמיתי 'חבר' יכולים לבצע רכישה בסניפי שופרסל, או בסניפי הדיסקאונט של הרשת, וליהנות מהנחה במעמד חיוב כרטיס האשראי בשיעור של 6%-9% - שהיא משמעותית לכל הדעות. האם חייבים לקנות בסופר גם מה שלא צריך, רק בגלל שיעור ההנחה? בוודאי שלא. יתרה מכך: צרכנות נבונה, משמעותה הגדלת חלקם של המוצרים הבסיסיים, הזולים יותר מלכתחילה, וקבלת ההנחה שמקנה הכרטיס גם עליהם."

החלטות קטנות - כסף גדול

- "חבר" מלווה את העמית לאורך תחנות בחייו, החל בכניסתו לשירות קבע ועד - הלוואי - מאה ועשרים. במגוון כל כך רחב של תחומי עיסוק,

האם יש לך סדר עדיפויות?

"זו שאלה לא פשוטה... האם בראש סדר העדיפויות יהיה סיוע לפרט שנקלע למצוקה אישית קשה? האם חינוך לצרכנות נבונה של שכבות רחבות, כדי למנוע מהן להיקלע למשבר? האם מילוי שעות הפנאי של הגמלאי שיתרום לאיכות חייו בגיל המתקדם? האם קידום פרויקט מגורים לנוכח מצוקת הדיור בישראל?

כולם חשובים, כולם ראויים להתייחסות וכולם זוכים לתשומת לב. אולם, לטעמי חשוב קודם כל לפעול לביטוס תשתית כלכלית ופיננסית אצל העמית, שתאפשר קיום הולם ובכבוד. אני לא יכול לתת כסף לאנשים, אבל אני בהחלט יכול לתת להם כלים כדי שהתנהלותם הכספית תהיה שקולה, אחראית ונבונה - ערובה לקיום הולם ובכבוד. אנו עוזרים לעמיתים, אבל לא מחליפים את האחריות האישית המוטלת עליהם. אני שם את מלוא כובד משקלי על התחומים הפיננסיים המלווים את העמית לאורך כל תחנות חייו: ניהול חשבון בנק בתנאים מועדפים (ריביות, הלוואות, משכנתאות); חיסכון לטווח ארוך (קופת גמל, פנסיה, קרן השתלמות); ביטוחים למיניהם ועוד. בכל אחד מהתחומים הללו ניתן לחסוך סכומים המצטברים למאות אלפי שקלים לאורך החיים.

לצערי, רק מעטים, גם בציבור הישראלי בכלל, בוחנים כראוי את הנושאים הפיננסיים - מחוסר מידע מספיק, מחוסר מודעות, ולעיתים גם מחוסר שקיפות אצל נותני שירותים אלה, שאינם חושפים בפני הלקוח שלהם את כל מה שחשוב שידע. היום לא רק עמית 'חבר', אלא כל

מחוץ לבית - השאלה באיזו מסעדה. לכן נציע להם מגוון רחב של הצעות בכל רמות המחיר, והדברים אמורים הן לגבי סעיפי הוצאה גדולים ומרכזיים בחיי העמית כמו רכישת דירה או רכב, והן בסעיפי צריכה שוטפים כמו תיירות, נופש, תרבות וכיו"ב. כך, למשל, אנו מציעים דירות החל משלושה חדרים, הנגישות יותר מבחינת המחיר, באזורים גיאוגרפיים כמו יבנה, ראש העין, חדרה וכו', כי חשוב לנו לתמוך בצעירים כדי שיוכלו להגיע לדירה משלהם.

במבצעים על רכבים, נעמוד על כך שהיבואן יציע דגמים בסיסיים ובצידם גם דגמים אחרים - למי שידו משגת. הטווח הרחב קיים גם בתחומים נוספים: חופשות, טיפולי ספא, מנויים למכוני כושר, מסעדות ועוד - ואת הבחירה עושה העמית בהתאם למשאביו, שאיפותיו וסדרי העדיפויות הפיננסיים במשק הבית שהוא מנהל."

- עד כמה הדוק הקשר בין יכולת "חבר" להעניק יותר לעמיתו לבין השימוש שלהם בכרטיס האשראי - המהווה מקור הכנסה מרכזי עבור "חבר"?

"חשוב להדגיש, כי אנו בהחלט איננו מעודדים את העמיתים לרכוש מוצר או להשתמש בשירות שאינו נחוץ להם, הגם שהם מוצעים במחירים אטרקטיביים. ההפך הוא הנכון - אנו קוראים בכל עת לעמיתים להפגין צרכנות נבונה, מעודדים שימוש מושכל במשאבים, ולשם כך אף עורכים סדנאות לשיפור ההתנהלות הכלכלית של משק הבית והמשפחה. למשל, תוכנית 'ממינוס לפלוס', במסגרתה מוזמנים העמיתים לרכוש ידע וכלים יישומיים כדי להפוך את המינוס בחשבון המשפחתי - לפלוס. מדובר בתהליך קצר ואפקטיבי בן שלושה חודשים, ובהמשך, ליווי אישי של יועץ כלכלי (מנטור). מחקר שערכנו בקרב משתתפי התוכנית עד כה, העלה שיעור מדהים של 90% הצלחה בקרב משפחות עמיתי 'חבר'. אם אני מוטרד לגבי שימוש יתר בכרטיס לצורך רכישות מיותרות - זה רק באשר לחלק קטן של העמיתים. רוב רובם - לפחות בנושאים צרכניים שוטפים (לא פיננסיים - נושא עליו ארחיב בהמשך) - מודעים מאוד להוצאות המשפחה ואכן מקפידים על צרכנות נבונה. עובדה היא, שמסקר מקיף אחרון שערכנו, עלה כי 'ההנעה לפעולה', כלומר הגורם שדחף לקנייה - היה לפני הכול המחיר, או במילים אחרות: לא קונים כל מה שרוצים."

- אבל יש דברים שחייבים...

"נכון, ואם כך, מדוע שלא ייהנו מהנחה שהחברות ב'חבר' מקנה להם?

"אנו משתדלים לזהות צרכים רחבים ככל האפשר ולתת להם מענה. השקנו לאחרונה מיזם אקדמי ללימודים לתואר שני בהנחה של 40%. מדהים לראות את מספר הנרשמים, בכל הגילאים - כולל אנשי 'צוות' בגילאים מתקדמים שכנראה ייחלו לאפשרות הזו - בין אם מדובר בהגשמת חלום ובין אם מדובר בביסוס ידע מקצועי לקראת קריירה שנייה"

אדגיש, כי כל אלה אינן פעולות 'מיוחדות' - הן חלק ממהלך התנהלות שוטף. החברים ב'צוות' הם חלק מעמיתי 'חבר', ולכן 'צוות' שמור מקום מיוחד אצלנו - יש לו שלושה חברים בדירקטוריון, יו"ר 'צוות' הוא חבר ועדת ההיגוי העליונה של 'חבר' בראשות ראש אכ"א, אנשי 'צוות' נמצאים בוועדת הביקורת של 'חבר' ועוד. אבל לא רק מכוח סיבות מהותיות אלה, אלא גם ואולי בעיקר בשל ברית ערכית המתקיימת בין שני הארגונים, שלמעשה מלווים את איש הצבא לכל אורך חייו. מערכת היחסים ההדוקה, ואפילו האישית, המתקיימת עם היו"ר ברוך לוי ועם המנכ"ל דן נדיב, מעידה על חיבור עמוק ומאפשרת קשרי עבודה שוטפים ופעילות יומיומית לטובת העמיתים. באופן אישי אעיד, כי מעטים הם האנשים שכל כך מחויבים לפעול למען הציבור שאותו הם מייצגים, כמו יו"ר ומנכ"ל 'צוות'."

חלק ממרקם החברה הישראלית

האם אינך חושש מסוג של אנטגוניזם כלפי המחזיקים ב'כרטיס שחור', בעלי "זכויות היתר" השמורות רק להם, ובמיוחד כשמדובר במבצעי דיוור המאפשרים להם להגיע לדירה תמורת סכום נמוך הרבה יותר מהמקובל?

"ראשית אומר, שרוב הציבור הישראלי מעריך ומוקיר את חיילי וקציני צה"ל - בסדיר, במילואים, בקבע ובגמלאות - על תרומתם רבת השנים לבטחון המדינה. כזכור, 'חבר' הוקם כדי להבטיח את זכויות הציבור הזה, המשרת את כל אזרחי ישראל. מתוך תובנה זו, הוקם אפילו מועדון 'בהצדעה' לרווחת משרתי המילואים, הזוכים להטבות ניכרות באמצעותו.

שנית, עמיתי 'חבר' נמנים עם המעמד הבינוני והארגון מאפשר להם - ולא על חשבון אף אחד - לכלכל טוב יותר את הוצאותיהם, בבחינת 'זה נהנה וזה לא חסר'.

שלישית, ביקורת תמיד תהיה, ואנו לא נמצאים כאן במטרה להדוף ביקורת, אלא כדי לפעול לטובת העמיתים - בצנעה, באחריות ומבלי לנקר עיניים. רביעית, ואולי זה המענה הטוב ביותר לשאלתך, גופים וחברות המודעים להישגי 'חבר' מנסים ליישר קו, ככל האפשר, לפחות בנושא המחירים גם עם הציבור הרחב, ויש לי לכך דוגמה קונקרטיה מצוינת: בעקבות מבצע דיוור שערכנו בראש העין, בתנאים יוצאי דופן, החליטו חברות קבלניות אחרות הפועלות במקום להוריד את מחירי הדירות שהן מציעות לציבור הרחב בשיעור משמעותי. זה היה מרחיב לב לראות שהעבודה שעשינו בתחום כל כך קריטי, השפיעה על כלל הציבור. הייתי בהחלט רוצה לראות הרבה יותר מועדוני צרכנות, יותר תחרות על לב הצרכן, ואני אף קורא לכל גורם שרוצה לאגד מועדון כזה - לבוא אלינו וללמוד מאיתנו.

ובאותו עניין אוסיף ואומר: 'חבר' אינו מנותק מסביבתו - אנו מהווים חלק מהמרקם החברתי והדבר אף מניע אותנו להרחיב את פעילותנו למען הקהילה. אנו מחזקים את תחום האחריות החברתית, מעודדים עובדים להתנדבות, למשל, לא מזמן ערכנו פעילות נרחבת בעמותת יד ביד, ובעתיד נשמח לשלב בפעילויות אלה גם את עמיתי 'חבר'."

אזרח יכול לזכות בתנאים טובים יותר, יכול לחסוך בעלויות, יכול ליהנות מדמי ניהול מופחתים. את העבודה הזו אנו עושים עבור עמיתינו, בעזרת צוות מומחים בתחום הפועל בשירותנו, ותוך ניצול היתרון לגודל.

העמדתנו לרשות העמיתים מסגרות חיסכון פיננסי ייעודיות, למשל, מיזם פסגות לעמיתי 'חבר' - קופת גמל במעמד עצמאי, ייחודית ובלעדית לעמיתינו. השגנו דמי ניהול אטרקטיביים, הקפדנו על ניהול השקעות מקצועי ואחראי וכמוכן על הענקת שירות אישי באמצעות מרכז שירות לקוחות ייעודי לעמיתי 'חבר'.

בעניין זה חשוב לציין גם את השוויון שבין עמית לעמית - בניגוד לנהוג בשוק - באשר לתנאים המוענקים לכל אחד, ללא קשר למשאבים הכלכליים שברשותו. וכך, עמית שברשותו חיסכון של 100 אלף שקלים, יקבל את אותם תנאים כמו עמית שברשותו שני מיליון שקלים. כדי להעמיק גם את הידע בתחום, השקנו את תוכנית 'השבוע הפיננסי' והזמנו את העמיתים להרצאות שהועברו על-ידי מומחים בכירים בתחום. במסגרת התוכנית פרסמנו גם מגזין פיננסי, הקמנו מוקד טלפוני לשאלות עמיתים ולהנעה לפעולה, והצגנו את הגופים הפיננסיים עימם יש לנו התקשרויות שיכולות להועיל להם."

"חבר" - גדולים מספיק וקטנים מספיק

אינך חושש כי במספר כה גדול של מחזיקים בכרטיס יהלום, חברות מסחריות "יחשבו פעמיים" לפני שהן מעניקות הנחות משמעותיות לעמיתים, שהרי גם לא יכולות למכור לכל כך הרבה בכל מחיר... מספר העמיתים הוא פקטור חשוב ביותר, ועבור ארגון כמו שלנו זהו עניין מהותי: אנו בדיוק בגודל הנכון - מספיק גדולים כדי לזכות בתנאים מועדפים, ומספיק קטנים כדי לא להרתיע ספקים מלהתקשר עימנו ולהעניק לנו הנחות משמעותיות."

- במספר עמיתי "חבר" נכללים גם חברי "צוות", ולפחות לחלקם צרכים ייחודיים. כיצד נותנים מענה הולם גם להם?

"השוונות, כפי שאמרתי בראשית דבריי, מוטבעת בנו עמוק, והיא קיימת בין משרתי הקבע ב'חבר' - וגם בין הגמלאים בתוך ארגון 'צוות' עצמו. בעצם, על איזה חבר 'צוות' אנחנו מדברים? על אלוף בן שמונים מבוסס כלכלית, או על גגד בן חמישים, מחוסר עבודה, שכל הכנסתו היא גמלה לא גבוהה..."

לכן, אנו משתדלים לזהות צרכים רחבים ככל האפשר ולתת מענה. אציין כמה דוגמאות לגבי אנשי 'צוות', שאחת מהן 'ממש מהתנור': השקנו לאחרונה מיזם אקדמי ללימודים לתואר שני בהנחה של 40%. מדהים לראות את מספר הנרשמים, בכל הגילאים - כולל אנשי 'צוות' בני 80 - שכנראה ייחלו לאפשרות הזו, בין אם מדובר בהגשמת חלום ובין אם מדובר בביסוס ידע מקצועי לקראת קריירה שנייה. אנו פועלים כעת לגיבוש הצעה דומה גם ללימודי תואר ראשון.

תחום הדיוור המוגן עונה אף הוא על צורך מובהק של הגמלאים - וגם בו יזמנו הצעה לרכישת יחידות דיוור מוגן בפרויקט בגני תקוה. כל היחידות נמכרו, ואנו כבר פועלים כדי להרחיב את האפשרויות בתחום הדיוור לבני הגיל השלישי. דוגמה נוספת: זכות לרכישת כרטיסים בהנחה עבור הנכדים, ויש עוד עוד.

מוטי לוי (סא"ל), בן 42, נשוי למיכל ואב ליואב, נעמה ואסף, מתגורר בגבעתיים.

שירת בצה"ל באמ"ן, אגף התכנון ואגף כוח אדם. בתפקידו האחרון שימש כראש ענף תכנון ותקציבים באכ"א. הוא בעל תואר ראשון בכלכלה ותואר שני במינהל עסקים.

סלומון ביטון: איבדתי דבר יקר בחיים, אבל אני עדיין יכול לתת מעצמי

במקרה של סלומון ביטון, אפשר לומר כי באופן אירוני, בזכות העיוורון שסגר עליו סופית לפני 12 שנה - אחרי שפרש לגמלאות משירות קבע ממושך - נפתח לפניו עולם חדש של יעוד, שליחות, נתינה והגשמה. לא פלא איפוא, שהסיסמה המלווה את כרטיס הביקור המקצועי של המעסה הרפואי הבכיר העיוור, היא "לא צריך לראות בשביל להרגיש"

מאת: דורית טל אור

במעברות, ספוגה בקושי כלכלי. לימים השתלב אביו בעבודה בקריית המחקר הגרעיני בדימונה - מקור פרנסתו במשך 30 שנה ומקום העבודה של בתו של סלומון כיום. לשלמה הצעיר היו כבר אז ידי זהב - הוא נהנה לבנות ולהטיס דגמי מטוסים, אהב נגרות והתעניין בכל עיסוק שהיה כרוך ביצירתיות ובמלאכת מחשבת.

בשנת 74' התגייס לצה"ל, שם קיבל את השם סלומון ("זה מה שהיה כתוב בתעודת הזהות. לכן, מאז גיל 18 כולם קוראים לי סלומון, או ביטון"), התוודע לבסיס רפידים והחל במסלול בחיל השריון. בתום השירות ביקש ממנו המג"ד להישאר - וכך החל המסלול הצבאי שלו, שנמשך עד לשחרור בשנת 2003. "מונית לתפקיד רס"ר הבסיס של גדוד 79 בסיני, ומשם המשכתי לתפקיד מפקד מחנה החטיבה".

משם המשיך לאוגדה ברפיח למשך כשמונה שנים. לאחר מכן, שירת במשך עשר שנים במפקדת קצין העיר באר שבע, ומונה לסגן קצין העיר. "התפקיד הזה היה כרוך בעצב ובכאב - ליווי משפחות חללים, סיוע למשפחות פצועים ולפצועים עצמם. במקום הזה אתה נדרש לגייס את כל היכולות שלך להיות אמפתי וקשוב לזולת. אהבתי מאוד את העשייה הזאת".

משם המשיך ליחידת השדה ממנה פרש - יחידת הגששים של פיקוד דרום, בה עשה עשר שנים וכיהן כסגן מפקד היחידה דאז, אברהם לוגסי, כיום מנהל מחוז דרום של "צוות". "תפקידה של היחידה לבצע פעילות בט"ש לאורך הגבול עם עזה, עם מצרים ועם ירדן. חלק גדול מהעבודה קשור לחוש הראייה. בשנים ההן היה כבר ברור, כי חליתי במחלה הפוגעת ברשתית העין וגורמת באופן הדרגתי להיצרות שדה הראייה ולהידרדרות היכולת לראות - עד לעיוורון. סיימתי את השירות כחוק, בלי שום הנחות, במועד, כמו כל איש קבע המסיים את תפקידו - אבל עיוור".

- במשך שנים הלכת לקראת העיוורון בידיעה ברורה שזה מה שהולך לקרות? זה ממש אכזרי...

"כן, אבל הייתי כל כך עסוק וטרוד, עד שהנושא הזה נדחק כל הזמן הצדה. הרכבתי משקפיים, הראייה הידרדרה ואני פיתחתי דרכים לחפות על כך ומנגנוני הדחקה אדירים. מעל לכל, הייתי בטוח שלי זה לא ייקרה - שעד שהעיוורון יגיע אליי כבר ימצאו את התרופה למחלה ואני אנצל בדקה התשעים".

- אבל זה לא קרה.

סלומון ביטון השתחרר מהשירות בשנת 2003 כשהוא עיוור. מחלה הפוגעת ברשתית העין הצרה במשך שנים את שדה הראייה שלו עד שסגרה סופית את החרך במעדו עוד יכול היה להבחין בצלליות. מתוך החושך שירד עליו גמלה בלבו החלטה: לא רק שלא להיכנע - אלא אף לתת מעצמו לאחרים. כיום הוא מעסה רפואי בכיר, מטפל במסגרות שונות, מסייע לנכי צה"ל ומטפל בהתנדבות - בחיילי צה"ל, בחולים שידם אינה משגת ובבעלי צרכים מיוחדים. "לפעמים, כדי להתרכז במגע, אני עדיין עוצם את העיניים..." הוא אומר.

את מבצע "צוק איתן" העביר סלומון, 58, בדילוגים בין שטחי כינוס של כוחות לוחמים לקראת כניסה לרצועת עזה, לבין ישובי עוטף עזה המופגזים ללא הרף. תחת אש הוא הנהיג פעילות התנדבותית, אליה אף רתם עמיתים למקצוע, שהייתה יוצאת דופן גם בנוף ההתגייסות האזרחית האדירה לטובת הלוחמים: מתן עיסויים לחיילים ולמפקדים בשטח. בשכיבה, בישיבה, בכל מצב אפשרי הוא הניח ידיים מנוסות על כתפיים, צוואר, גב, זרועות דואבות - והעביר במגע כוחות הרגעה חיזוק וריפוי. עבורו הסיטואציה הזו אינה חדשה - הוא עוסק בפעילות התנדבותית כזו מאז 2006, אז יצא בעיצומה של מלחמת לבנון השנייה ליישובי הצפון, כדי להעניק עיסויים לתושבי האזור שישבו תקופה ממושכת במקלט. "ברגעים האלה אני מרגיש שאני נותן משהו יקר ערך ומיטיב עם המקבל. זה ממלא אותי שמחה. אולי דווקא מישהו שנלקח ממנו דבר מה יקר - יודע כך לתת".

סלומון, ובעצם שלמה, נולד בקזבלנקה שבמרוקו ועלה עם משפחתו בגיל שש לישראל. המשפחה שוכנה באר שבע ועברה עליו ילדות

"חלק גדול מהזהות שלי נלקח - השייך לצה"ל, העשייה המבצעית, הפיקוד, ההובלה, המדים, ונוסף על כך הראייה. מצאתי את עצמי יושב לבד, מדמה סביבי ארבעה קירות שחורים שסוגרים עליי, לא מבין מי אני ומה אני אמור לעשות עכשיו. אפילו פעולות יומיומיות הפכו לבלתי אפשריות"

נשים מטופלות ואומרות לי שהן חשות משוחררות הרבה יותר בנוכחותי ויכולות להתמסר לטיפול במקום לדאוג לאיך הן נראות, וכמה צלוליטיס יש להן, או מי רואה איזו צלקת שיש להן מניתוח שעברו..."

- באילו מסגרות אתה מטפל?

"יש לי קליניקה פרטית צמודה לבית, בה אני מקבל מטופלים, ואליה מגיעים גם אנשים שהפרוטה אינה מצויה בכיסם ולהם אני עוזר ללא תמורה. אני מאושר במיוחד לעשות זאת. אני עובד גם בקופת חולים מאוחדת בסניף לב הסנטר באר שבע במחלקת כאב. לשם מגיעים מטופלים הסובלים מכאבים קשים, במקרים רבים בעמוד השדרה. הטיפולים שאני נותן עוסקים באבחון, תשאול והקלה על הכאב, ולא אחת משולבים בטיפולים אחרים שהמטופל מקבל.

בצד זאת אני מועסק בבית הלוחם באר שבע, ומטפל שם בכני צה"ל. אני זוכה לשיתוף פעולה נהדר מצד מנהל בית הלוחם, גילי מולכו, הרואה לנגד עיניו את רוחותם של נכי צה"ל ועושה הכול כדי להיטיב עימם. את המקום הזה אני מכיר מתהליך השיקום שלי. הוכרתי באופן חלקי כנכה צה"ל (50% ולא 100% כמו כל עיוור נכה צה"ל). ואם כל זה לא מספיק, אני מטפל בהתנדבות כדיירי כפר 'עלה נגב - נחלת ערן', בית לחיים לילדים ולבוגרים הסובלים מפיגור, אוטיזם ותסמונות שונות. רבים מהם סובלים מכיווצים, עוויתות, בעיות פיזיולוגיות ובצד זאת - צמאים לחיבוק, החיבוק הוא אוניברסלי. אז אני מגיע, מטפל, מחבק, לפעמים מקבל דחיפות, התנגדות, או אדישות, לפעמים קצה של חיוך. אני מגיע באופן קבוע לשם בכוחות עצמי ועל כך לא אוותר לעולם. זו שליחות."

בנוסף לעבודתו כמעסה, מתנדב סלומון בארגון נכי צה"ל למען אוכלוסייה היקרה ללבו במיוחד - נכי צה"ל הבדואים, שנפשו נקשרה בהם עוד בימי השירות הצבאי ביחידת הגששים. "אני עובד עם אורן אקרמן, יו"ר מחוז דרום של הארגון, בייצוג האוכלוסייה הזו שלא תמיד יודעת להסביר את צרכיה הייחודיים."

פעילות דומה קיים סלומון עם מפקדו לשעבר, אברהם לוגסי, במסגרת "צוות", כאשר סייע ביצירת פעילויות ייעודיות לבני המגזר הבדואי במחוז דרום.

הפעילות ההתנדבותית שלו אינה מסתיימת בכך - הוא מתנדב גם ביחידת הגששים בה שירת ומקושר ליחידות רבות בצה"ל, בהן הוא שמח להעניק לחיילים ממגע הקסם שלו. "רק לאחרונה ציינו עשר שנים ליחידת קרקל ולוחמות היחידה זכו לשבוע נופש באשקלון. אספתי איתי מטפלים נוספים, הגענו לכפר הנופש, פרשנו מיטות ונתנו עיסויים לכל הלוחמות. בשבילי להתנדב למען חיילים וחיילות - זה הדבר הכי נכון. זה המקום הכי טבעי עבורי. לכן לא היסתי לעשות זאת גם בזמן לחימה בכל מקום שאליו יכולתי להגיע.

במבט לאחור, אמנם איבדתי דבר יקר בחיים - את היכולת לראות - אבל אני עדיין יכול לתת מעצמי. כל עוד זה קיים, אני אעשה הכול כדי להמשיך לתת. כשאני נותן - אני מקבל משוברים כל כך חמים וטובים שממלאים את הלב ומרגיעים את הנפש. 'סלומון, אתה מלאך', אומרים לי. אני לא מרגיש מלאך, אבל אני מרגיש בן אדם."

"לא. החלון הצר שעוד ראיתי מבעדו צלליות מטושטשות - נסגר. היום אני לא רואה כלום, רק מבחין בין אור לחושך. אין פתרון למצבי, הוא בלתי הפיך. זהו. אני מדמה את הדבר לאובדן של בן משפחה קרוב. במקרה כזה יש רגע מובהק של פרידה, יש תהליך של אבל, יש שבעה, יש מנחמים, יש עלייה לקבר בתום השלושים, יש אזכרה כל שנה. אני, לעומת זאת, איבדתי דבר מה יקר מאוד אך בצורה לא ברורה, לא נחרצת, כל יום הייתי יכול להתעורר בבוקר ולגלות שאני עיוור. למעשה, לא הייתה לי הזדמנות לעבד את האובדן ולעבור תהליך של אבל. להיפרד מ-40 שנות חיים כאדם רואה."

וכך מצא עצמו סלומון מתמודד עם כל הקשיים והדילמות המוכרים לכל איש "צוות" הפורש מעשייה אינטנסיבית הנגדעת באחת - ועם העיוורון. "לא ידעתי מי אני בכלל. פתאום הייתי אדם אחר. חלק גדול מהזהות שלי נלקח - השייך לצה"ל, העשייה המבצעית, הפיקוד, ההובלה, המדים, ונוסף על כך הראייה. מצאתי את עצמי יושב לבד, מדמה סביבי ארבעה קירות שחורים שסוגרים עליי, לא מבין מי אני ומה אני אמור לעשות עכשיו. אפילו פעולות יומיומיות הפכו בלתי אפשריות."

- זה הזמן להשתגע, לאבד את השפיות...

"נכון. הייתי קרוב", הוא אומר בחיוך. "עברתי זמן מאוד קשה עם עצמי עד שהבנתי שהמצב הוא בלתי הפיך ורק אני אוכל לעזור לעצמי. רק אני אוכל למצוא את האור בתוך החושך האדיר הזה שירד עליי."

סלומון החל לעשות צעדים ראשונים בעולם העיוורים, למד על הפתרונות הקיימים, אימץ את מה שמתאים לו, והחל להתגבר על מכשולים - וכאלה, תרתי משמע, היו בדרכו כל העת. "הייתי פשוט נתקל בדברים כל הזמן. לאט לאט למדתי מחדש ללכת, להיעזר במקל, להיעזר במלווה, לחדד את החושים האחרים שיבואו במקום הראייה שאבדה. בדרך הקשה הזו היו מספר גופים שנתמכתי בהם, ובראשם מרכז השירות לעיוור בבאר שבע. בעזרת אנשים טובים שפגשתי שם יצאתי מהאפלה שהייתי שרוי בה."

כל הזמן הזה הקיפה אותו משפחתו במעגל של אהבה ותמיכה - אשתו, נדי, והילדים לירן (32), עידן (29) ונופית (23). "המשפחה והחברים היו איתי כל הזמן, אבל ידעתי שיש דברים שאני חייב לעשות לבד. למשל, להחליט מה יהיה העיסוק שלי, המקצוע. חיפשתי מי יכול לכוון אותי בהיבט התעסוקתי ולא מצאתי כתובת מתאימה. חקרתי ובררתי מה עושים עיוורים והבנתי שלא הרבה. ישנם מועדונים, נפגשים, שותים קפה, מפטטים קצת..."

את זה לא רציתי. וכך, בגיל 46 פניתי לאבחון מקצועי. קיוויתי שהם יוכלו לאתר עבורי תחום מתאים. המליצו לי על מוזיקה או מחשבים. אמרתי להם שאני לא הולך להתעסק עם מוזיקה וגם לא עם מחשבים, אלא עם נתינה. את זה ידעתי שיש לי בגדול. החלטתי ללמוד רפואה משלימה. בררתי והבנתי שבמכון וינגייט קיימת תוכנית מעמיקה ומקיפה להכשרת מעסים רפואיים מוסמכים ויש בה מסלול לאנשים שאינם רואים.

כולם מסביב לא הבינו מה קרה לי - המפקד המוערך, עם תואר במינהל עסקים, הולך להיות מעסה? אפילו בתהליך הקבלה ללימודים שאלו אותי שוב ושוב - אתה בטוח שזה מה שאתה רוצה לעשות? אולי זה לא לרמה שלך? אולי אתה צריך משהו יותר... אבל אני הייתי בטוח שזו הדרך שלי. למדתי שם שנתיים - אנטומיה, פיזיולוגיה, פתולוגיה, אורתופדיה - לימודים רציניים מאוד. היום אני מעסה רפואי בכיר. זה המקצוע שלי, זו השליחות שלי, זו הפרנסה שלי וזו הנתינה שלי. העיסוק הזה גורם לי אושר גדול, כי אני באמת מצליח לעזור, לגעת באנשים, לא רק לשחרר את השריר התפוס - אלא גם להרגיע, להביא שלוה לנפש."

- ואם לא רואים - מרגישים יותר?

"לטעמי כן. כשאני מניח יד על מישהו אני יכול לחוש פתולוגיות עמוקות ונסתרות, להתרכז במה שהגוף משדר אליי ולקלוט המון מידע. לפעמים אני אפילו עוצם עיניים... במהלך השנים פיתחתי עוד ועוד את הקשר שבין הגוף לנפש וחלק גדול מהטיפול שלי מוקדש לא רק להרפייה פיזית של השריר, אלא גם להרגעה של הנפש, שהיא מקור המתחים והלחצים. אבל יש עוד יתרונות למעסה עיוור", הוא אומר בחיוך. "למשל, המבוכה מהסרת הבגדים. לא מעט

אלוף דורון אלמוג, יו"ר כפר על"ה נגב - נחלת ערן: עושה נפלאות בידיו ובחושיו

"סלומון ביטון עושה נפלאות בידיו ובחושיו למען ילדי הכפר. העיסויים שלו מלאי רגישות והבנת הזולת", אומר דורון אלמוג, יו"ר כפר על"ה נגב - נחלת ערן. "אובדן הראייה והחלטתו לפתח מיומנות של נתינה לאחר באמצעות עיסויים בשתי ידי, יוצרים ממש ערוץ תקשורת בינו לבין ילדי הכפר, המביעים את תחושותיהם בעיקר בהבעות פנים, בחיוכים ובשפת גוף. התמסרותו של סלומון לסוג זה של נתינה ראויה להערכה בפני עצמה, כמי ששיקם עצמו לאחר מחלה קשה שבגינה איבד את מאור עיניו. למרות הקושי והצער, סלומון לא שקע במלנכוליה ובהתכנסות לתוך מרירות וכעס, אלא הפך מודל של איש קבע, שלאחר פרישתו מצה"ל ממשיך לתרום לחברה בהתנדבות ויצאת מן הכלל, תוך נתינה יפה ותומכת ברבים אחרים."

העמותה לסיוע לנוער במסגרת צה"ל ע"ש סא"ל משה דגני: פועלים לרכישת מקצוע חיוני - לצה"ל ולחיים

כתב וצילם: דוד בן-אשר

נחמן ורד

אחד הפרויקטים החינוכיים המשמעותיים שיזם צה"ל עוד במהלך שנות ה-70 במאה הקודמת, היה יצירת מסגרות טיפוח ועבודה לנוער בישראל, שלא נמצאה עבורו מסגרת חינוכית הולמת אחרת. כדי לעמוד ביעד שאפתני זה, הוקמו קבוצות עבודה, אשר שובצו במחנות הצבא, בעיקר ביחידות חימוש וביחידות אחרות, כשבבסיס הרעיון שתי מגמות: האחת, מתן פתרון למצוקתם של נערים שנפלטו ממסגרות חינוכיות ונמצאו בסיכון גבוה ומניעת הפיכתם האפשרית לחבורות רחוב; השנייה, הכשרת הנערים למקצועות טכניים לטובת צרכים צבאיים, אשר תשרת אותם גם בעתיד בהשתלבות במעגל התעסוקה.

לשם כך, הוקמו סדנאות לימודיות (סדלמ"ם) ב-55 מחנות צה"ל, בהן הוכשרו כ-15,000 בני נוער. ב-1979 נהגה רעיון חדש לקידום יוזמה זו - הקמת בית ספר תעשייתי, שבמהותו הוא ברמה גבוהה יותר וייעודו - מתן הכשרה מקצועית פורמלית.

מספר נחמן ורד: "עם הקמת בתי הספר התעשייתיים והעמותה, נחתם חוזה בין משהב"ט/צה"ל, משרד העבודה (אז) ורשתות החינוך המקצועיות "אורט" "עמל", "עתיד" ו-"צור". צה"ל העמיד את הבסיסים על הלוגיסטיקה שלהם, משרד העבודה והרשתות היו שותפים לתקציבים. בתי הספר הללו פרחו והפיקו תוצרת חינוכית מעולה במשך שנים.

עם הזמן, השתנו המינוגים בתוכנית הלימודים וכך, במקום שבוע עבודה בו שובץ יום לימודים אחד, כפי שהיה בתחילת הפרויקט, לומדים כיום החניכים ארבעה-חמישה ימים בשבוע ועובדים יום או יומיים. היעדים הלימודיים עלו ועימם שאיפות החניכים לקבלת תעודות ותארים בשנות לימוד רבות יותר - י"ג וי"ד.

ההישגים הלימודיים והחינוכיים הם כיום ברמה אחרת, גבוהה הרבה יותר, כשבצמרת נמצא בית הספר אורט בתל נוף, בו לומדים כ-450 תלמידים, מגיעים גם לתוארי טכנאי והנדסאי. עם זאת, לא הכול שפיר. משרד החינוך, האחראי לכל מסגרות החינוך, אינו ממהר לשחרר תלמידים מבתי ספר רגילים, גם לאחר שאלה כשלו בלימודיהם, או שאין להם כישורים מספיקים כדי ללמוד בבית ספר רגיל. אנחנו רוצים לקלוט כמעט את

יוזמה זו התממשה בסדנה הגייסית בג'וליס, יחש"ם 650. מפקד הסדנה באותה עת היה **נחמן ורד-ונגר** (אל"ם), שפיתח את המודל החדש הזה. עם התרחבותו ליחידות נוספות, הקים סא"ל **גרשון לוי** ז"ל עמותה שנושאה היה האלוף **מוטה פלד** ז"ל, כדי לאפשר הרחבת האחריות לגורמים נוספים - משרד העבודה ומשרד החינוך - מלבד המסגרת הצה"לית. העמותה הוקמה ב-1981 ונקראה "העמותה לסיוע לנוער במסגרת צה"ל ע"ש סא"ל משה דגני", ולא בכדי: משה דגני היה מפקד הבסיס בג'וליס באותה עת, ובין השותפים הראשונים לפעילות זו. בהנהלת העמותה מכהנים חברי "צוות" ואישי ציבור, ובכלל זאת יו"ר "צוות" ברוך לוי, המשמש כיו"ר העמותה. מזכיר העמותה הוא נחמן ורד, המכהן כפעיל מרכזי בפרויקט זה מאז שחרורו לגמלאות ב-1982.

מאז היווסדה של העמותה היא עברה שינויים רבים - וכך גם בתי הספר התעשייתיים שלה - אך היא קיימת ופועלת עד היום. כיום פועלים בארץ במסגרת צה"ל 12 בתי ספר.

נחמן ורד: "כיום בכל בתי הספר שלנו לומדים כ-2,000 נערים ונערות, בעוד שבעבר המספר היה כמעט כפול. נראה שמערכת החינוך בארץ אינה מודעת לצורך בחינוך הטכנולוגי, ועל כך אנו מתריעים שנים בפני המערכות הרלוונטיות ובפני משרדי הממשלה"

צבי אברמוביץ עם בוגרי ביה"ט, המשמשים כיום כמדריכים

ברוך לוי: "היחס להכשרת כוח אדם מקצועי וטכנולוגי השתנה מאוד. לצערי, מטפחים לימודים עיוניים על חשבון לימודים מקצועיים, גם אצל תלמידים שכישרוהם יכולים לבוא לידי ביטוי דווקא בתחומים מקצועיים"

הספר במשך שנה וחצי בדרגת סמל.

דוד: "למדתי בבית שמש בישיבה תיכונית, אבל זה היה קשה מדי עבורי. הגעתי לכאן כי רציתי בכך. אני אחד מחמישה אחים ואבא שלי נכה. כאן ראיתי חיילים שהיו מדריכים שלי ורציתי לחקות אותם בהישגים שלהם. קיבלתי כלים להתמודדות עם אתגרים אישיים, חברתיים ומקצועיים. כיום אני מדריך בסדנה תלמידים עד כיתה י"ב ומלמד מכונאות. בהתחלה החניכים לא יודעים מה עושים כאן ואני עוזר להם להיקלט ותומך בהם ככל הנדרש. זו הרגשה נהדרת להיות כאן מדריך, חייל, ואני מרגיש שזה הישג עצום בשבילי".

יוגב אילוז, תושב אור יהודה, למד בבית הספר בכיתות י'-י"ב. כיום הוא מדריך בבית הספר בדרגת רב"ט. הוא סיים לימודי מכונאי 3, שרטוט

כולם, ובכל זאת הולך ומתמעט מספר המועמדים. כיום בכל בתי הספר שלנו לומדים כ-2,000 נערים ונערות, בעוד שבעבר המספר היה כמעט כפול. נראה שמערכת החינוך בארץ אינה מודעת לצורך בחינוך הטכנולוגי, ועל כך אנו מתריעים שנים בפני המערכות ומשרדי הממשלה".

העשייה החינוכית-מקצועית נמשכת

בביקור באחד מבתי הספר המובילים, "עמל בן עמי" (בסיס בית נבאללה, כפי שהוא מוכר לנו מן העבר), מספר מנהל בית הספר, ד"ר **צבי אברמוביץ**, חבר "צוות": "בית ספרנו קיים כבר 25 שנה. כיום לומדים בו 120 חניכים, מקצתם נערות (כבר היו לנו תקופות עם 250 תלמידים), מכיתה ט' עד י"ג. תלמידים מגיעים אלינו מערי הסביבה - בית שמש, ראש העין, רמלה, לוד, פתח תקוה, אור יהודה ועוד. הם לומדים כאן ארבעה ימים ויום אחד עובדים לשם התנסות - וגם זוכים להכנסה כספית מסוימת. התלמידים שמגיעים אלינו בדרך כלל מתקשים בלימודים עיוניים, ולכן נשרו ממערכת החינוך הרגילה בעירם. הדבר אינו מרפה את ידינו. מתקיים כאן שילוב של לימודים עיוניים ומעשיים ברמה גבוהה, תוך שימוש באמצעי לימוד והמחשה מעולים. אנו עובדים בקבוצות קטנות, עם מיטב המורים - שישה מהם אנשי "צוות" - ונעשית עבודה חינוכית אינטנסיבית ביותר.

לצערנו ישנם גם מקרי אלימות, פעם אפילו עפו כאן כסאות, ולכן אנו מקיימים משמעת חזקה. זאת, לצד עזרה אישית צמודה, במטרה לגרום לתלמידים לחוש הצלחה והישגיות. זה לא קל, וזה קורה רק אחרי תקופה ארוכה ומאמצים רבים.

אנו משקיעים גם בהיבטים חברתיים ובהם יציאה למסע לפולין, טיולים, מסיבות, ביקורים בתעשייה האווירית, יש לנו חדר כושר, אנו עורכים תחרויות ספורט ועוד. הערך החינוכי עצום. הם מקבלים כלים להתפתחות עתידית בכל תחום שיבחרו. פעם קלטנו קבוצת עולים מחבר העמים, ממש שבועיים אחרי הגיעם לארץ. הם קיבלו כאן שיעורי עברית וסיימו את הלימודים עם הישגים ראויים לציון. אציין כי כל העת אנו נעזרים במתנדבי "צוות", המלווים אותנו בנאמנות לאורך כל הדרך".

- במה אתה גאה במיוחד?

"אני גאה מאוד בהישגים שלנו. קודם כל, 91% מהתלמידים מתגייסים לשירות משמעותי בצה"ל - חלקם ביחידות לוחמות. 85% זכאים לתעודה מקצועית לאחר שעברו את כל המבחנים. אני גאה בכך שהתלמידים רוכשים ביטחון עצמי ומקבלים מוטיבציה גבוהה להמשך דרכם בחיים באשר תהיה.

את בוגריו - טכנאים והנדסאים - תוכל למצוא באלתא, במכון התקנים, באלביט ובעוד מקומות עבודה טובים, וגם בשירות קבע. גם הבנות עושות חיל ומסיימות כאן מגמות מינהל וניהול לוגיסטי ממוחשב. לא לחינם זכינו כבר בארבעה פרסי נשיא המדינה ובשלושה פרסי רמטכ"ל".

ומה אומרים החניכים והבוגרים?

דוד וקנין, תושב בית שמש, בוגר בית הספר וכיום חזר אליו כחייל מדריך. למד בבית הספר מכיתה י' עד י"ג, סיים במגמת שרטוט, מכונאי סוג 1 וחשמלאי סוג 1. התגייס לכפיר ומשם עבר לבה"ד 20, ומשרת בבית

ביה"ס התעשייתי ביחש"ם 650

הכל התחיל בסדנא הגייסית בג'וליס. עוד ב-1969 הוקם ביה"ס התעשייתי הראשון בצה"ל, אז ביוזמת מפקד הבסיס אל"ם נחמן וגנר, ומאז הוא גדל והתפתח. בשנות ה-2000 התקדם בית הספר ביוזמתו של סטף ורטהיימר למגמת מערכות תכנון וייצור בעזרת C.N.C (עיבוד שבבי). הוקמו מעבדות ונרכשו מכונות מתקדמות. ב-2009 הוסב שוב ביה"ס לחסותו של אורט, כפי שהוא קיים עתה. כיום לומדים בו כ-150 תלמידים ט'-י"ב. בשיחה עם הנערים רפאל זוביב (16) מקריית גת וניסו פרץ (17) מאשקלון, הם ציינו שזהו המקום הכי טוב עבורם, וכי הם מאושרים להיות כאן. רואים בהרשות מקצוע לחיים וגם לשירות בצה"ל בחיל החימוש.

אל"ם **קובי דוסטקם**, מפקד הבסיס, מדגיש את חשיבות בתי הספר התעשייתיים בחיל החימוש. הוא רואה בבית הספר מקור לעתודת כוח אדם מקצועי לצרכי סדנאות החימוש שבבסיס. הבעיה לדעתו היא מחסור בנערים בעלי פוטנציאל ללמוד ולרכוש את המקצועות החיוניים הללו. לכן הוא יוזם עתה מפגש בו ישתתפו נציגי לשכת הגיוס באר שבע, נציג חיל החימוש נציג אורט ומנכ"לים של עיריות אשקלון, אשדוד, קרית גת, קרית מלאכי, ומועצות אזוריות שפיר ובאר טוביה. בפגישה בכוונתו לשכנע את המשתתפים שלא להערים קשיים על תלמידים המתאימים ללימודי מקצוע בבית הספר הצבאי, מטעמי אינטרסים עירוניים (הקצבות ממשלתיות לפי מספר תלמידים בעיר). בדרך זו, יזכו הנערים לחינוך מתאים והצבא יזכה בבעלי מקצוע חיוניים לשורותיו.

מפקד יחש"ם 650, אל"ם קובי דוסטקם, מפקד המחנה ניר ונחמן ורד

לנשיאת הדגל החברתי. באותה עת יצאו צעירים להפגנות, חלקן אלימות, וכולנו זוכרים את תנועת הפנתרים השחורים. צה"ל נרתם לעיסוק החינוכי-חברתי, שהתמקד בבני נוער מקרב אוכלוסיות מיוחדות. הייתי אז מפקד הגדנ"ע ובמסגרת זו פעלנו בקרב נוער עם קשיים. הגענו אפילו עד כותלי בית הסוהר תל מונד, כדי לסייע לנערים כלואים לצאת ממעגל הפשע לחיים נורמטיביים. כבר אז, קשרנו את הצרכים הצבאיים להקמת מסגרות חינוכיות מקצועיות להכשרת מכונאים ועובדים טכניים. ביוזמת סא"ל גרשון לוי, שהיה אז ראש מקא"ם (מרכז לקידום אוכלוסיות מיוחדות), הוקמה העמותה. הוא קיבץ סביבו אנשי צבא רגישים לעניין ואף כיהן אז כמזכיר העמותה. האלוף מוסה פלד התמנה לנשיא העמותה. עשר השנים הראשונות היו מאתגרות ורבות הישגים, ובכללם פעילות נמרצת של אכ"א ואט"ל שהיו מופקדים על ההכשרה המקצועית לחימוש. זה היה מבצע חיוני לצה"ל של אז."

מה המצב כיום מבחינת הכשרה טכנולוגית, העמותה והקשר לצבא?
 "חלו שינויים משמעותיים ביותר. היקף הנושא כפי שהכרנו אותו בעבר יורד דרמטית עם השנים. זאת משתי סיבות: האחת, היחס להכשרת כוח אדם מקצועי וטכנולוגי השתנה מאוד. לצערי, מטפחים לימודים עיוניים על חשבון לימודים מקצועיים, גם אצל תלמידים שיכולתם יכולה לבוא לידי ביטוי דווקא בתחומים מקצועיים. הסיבה השנייה היא הפרטת הטיפול ברכבים בצה"ל, כלומר, העברתו מהסדנאות הצבאיות לשוק האזרחי."

ואיפה "צוות" בתמונה?
 "צוות" במובן מסוים הוא הזרוע הארוכה של צה"ל, גם כלפי מוסדות אזרחיים, רשויות מקומיות ומשרדים ממשלתיים. חברי 'צוות' בעמותה אכן תורמים מניסיונם ומהמוטיבציה שהם מקרינים כלפי העושים במלאכה. עם זאת, העמותה איננה גוף שיכול להשפיע מעשית על מערכת החינוך בארץ. אין לנו מעמד פורמלי והשפעתנו, כאמור, ערכית בלבד. לכן עלינו לעשות גם עם עצמנו בחינה מחודשת של המצב ולקבל החלטות בהתאם."

ופיזיקה 5-1 יחידות חשמל. בצה"ל סיים יוגב קורס אוטוטרניקה. יוגב: "לפני שהגעתי לכאן ממש לא למדתי. אבא שלי שכנע אותי להגיע לכאן ואני מאוד מודה לו על כך. מקום הזה עשה לי פלאים - כאן התחלתי ללמוד. קיבלתי המון עזרה, מה שאין בבתי ספר אחרים. יש כאן צוות גדול והרבה שיעורים פרטיים. המקום הזה שינה לי את החיים".
 דוד ויוגב אומרים, כי בעתיד ירצו להמשיך ללמוד, לעסוק במכונאות רכב ברמה גבוהה, ו"אינשאללה, לפתוח יחד מוסך משלנו...".

דניאל סין, בן 16 מפתח תקוה, תלמיד כיתה ט', חשמלאות רכב. דניאל: "למדתי בחטיבת ביניים פיינשטיין בפתח תקוה. יועצת בית הספר הציעה לי לבחון אפשרות של בית ספר מקצועי והפנתה אותי לכאן. אני בשלבים ראשונים של לימודים - וממש מרוצה. יחס המורים בסדנאות מצוין ובעיקר יפה לראות איך שמטפחים את התלמידים המתחילים, וכמה משקיעים בהם. כבר עכשיו אני 'מתקתק' מנועים. אני מצפה להגיע ל-1"ג ולקבל תעודת מכונאי וחשמלאי רכב."

ואחרי הסיום כאן, מה תעשה בצה"ל?
 "אני רוצה להיות קרבי. להתגייס לשייטת 13".

ליאל בן קסיס, תושב אריאל, בן 15.5, תלמיד כיתה י', חשמל ומכונאות רכב. ליאל: "אני לא אוהב לימודים עיוניים, אוהב משהו מעשי, לפרק ולהרכיב. צוות המורים מתייחס אלי יפה מאוד, תומך ועוזר. אני מצפה להגיע לגמר י"ג עם תעודת מקצוע. טוב לי כאן, להיות במסגרת הצבאית, אני ממש נהנה מזה. בצבא אני רוצה להיות חימושניק".

בסיום הראיון נכנס נחמן ורד, פונה לנערים שהתראיינו, ומציג בפניהם את האני מאמין שלו: "תשאפו לתעודת בגרות, לרכישת תארים. אל תהיו רק פותחי גלגלים!"

ומה הלאה, מה עתיד בתי הספר המקצועיים בכלל, וצבא"ל בפרט?
 נחמן ורד: "בשנים האחרונות פוחתת ההתייחסות למגמה המקצועית שטופחה באדיקות משך שנים רבות. רוב התלמידים המופנים לבתי הספר בצה"ל הם ברמה נמוכה מדי לרכישת תארים מקצועיים גבוהים. היעדר עתודה טכנולוגית מספקת עלול לפגוע בעתיד במכונות צה"ל. רשתות אורט ועמל הפכו לבתי ספר מקיפים, ואינם מהווים עוד מקור לכוח אדם מקצועי לאחזקת אמל"ח וצל"ם בצה"ל. המודל הנכון הוא בית הספר אורט תל נוף, בו הוקמה מכללה להמשך לימודים, עד קבלת תעודת טכנאי והנדסאי. עם זאת, יש להמשיך ולטפח את בתי הספר התעשייתיים בצה"ל, המשלבים לימודים עיוניים עם הכשרה מקצועית".

השתנו הזמנים, דרושה בחינה מחודשת

ד"ר ברוך לוי, יו"ר "צוות", יו"ר העמותה: "כבר לפני 40-50 שנה היו לבטים בצה"ל, האם לשאת את הדגל הביטחוני בלבד, או להיות שותפים גם

ד"ר צבי אברמוביץ: "התלמידים שמגיעים אלינו מתקשים בדרך כלל בלימודים עיוניים, ולכן נשרו ממערכת החינוך הרגילה בעירם. הדבר אינו מרפה את ידינו. מתקיים כאן שילוב של לימודים עיוניים ומעשיים ברמה גבוהה, תוך שימוש באמצעי לימוד והמחשה מעולים"

העמותה עדיין כאן

הרכב הנהלת העמותה כולל בנוסף לאנשי חינוך וטכנולוגיה גם את חברי "צוות" אהרון ברנר (אל"ם), וחדוה קובץ' (סא"ל). כמו כן, כיהנו בעבר בהנהלת העמותה אלוף מוסה פלד ז"ל, סא"ל גרשון לוי ז"ל, אל"ם יצחק ברנר ז"ל ואל"ם דב רביב-דובץ' ז"ל. מעורבותם העמוקה ורבת השנים בנושא החשוב הייתה מנוף לקידומו ופיתוחו, ונעשתה מאז ומתמיד בהתנדבות.

גם כיום, העין הפקוחה והליווי החם והמקצועי של חברי "צוות", מעודדים את הגורמים הפורמאליים האמונים על קיום וקידום התחום הזה, לעשות מעשה. פעילות אנשי "צוות" מחזקת מאוד את העושים במלאכה במסגרת תפקידיהם במערכת. שילוב זה מביא ערך מוסף הדרוש לטובת צה"ל, למען המדינה וכמובן למען עתידם של הנערים.

המאפיינים הייחודיים של הבדואים מחייבים מתן מענה

"צריך להבין שנקודת המבט שלנו שונה, והיא מושפעת מרבדים עמוקים שנבנו על מסורות, אמונות, מנהגים וערכים. אלה הדברים הזורמים בדמנו ומי שמכיר אותנו ירצה לכבד זאת", כך אומר אחמד פלאח, הנושא מספר תפקידים בקרב האוכלוסייה הבדואית ובארגון "צוות". "אנחנו נופלים בין הכיסאות מבחינת ההבנה המעמיקה של מי אנחנו ומה צריך להיות מקומנו במרקם הצפוף והמורכב של החברה הישראלית"

אחמד פלאח

מאת: אוהד יעקב

אחמד פלאח נושא מספר "כובעים" ציבוריים: יו"ר ועד היישוב רומת אל הייב, יו"ר עמותת שאבי - הקצינים והנגדים הבדואים בצפון, יו"ר ארגון יד לבנים הבדואי, סגן יו"ר סניף העמקים של "צוות" וחבר המועצה הארצית של הארגון. בכל תפקידיו הוא מתמודד מול מערכות, אשר מצד אחד מוקירות את המגזר שהוא מייצג שקשר את גורלו במדינת ישראל, ומצד שני, לדבריו, לא עושות די כדי להכיר ולהבין את המאפיינים המיוחדים של אוכלוסייה זו, ולעתים כורכות בינם לבין תושבי האזור שאינם יהודים.

"אספר לך קוריוז", אומר פלאח. "במבצע 'צוק איתן', כשבנינו נלחמו בשורות צה"ל בעזה, נשמעו קולות רבים בקרב הציבור הערבי - ובעיקר בפלג הצפוני הקיצוני - נגד בני העדה. במקביל לכך, היהודים עושים הכללה ומזהים אותנו כערבים, על כל המשתמע מכך".

במצב זה מנסה פלאח למצוא את שביל הזהב, כדי להיטיב עם בני עדתו. "המצב נתון", הוא אומר, "אנחנו אזרחי המדינה, אנחנו חלק בלתי נפרד ממנה והשירות בצה"ל הוא ערך מרכזי בהוויית חיינו. אבל, אנו רוצים לשנות את מצבנו - הכלכלי, החברתי, ואפילו המוניציפלי (יישובי הבדואים מסופחים לשתי מועצות אזוריות ערביות)".

אחמד פלאח, 56, נשוי ואב לשישה, השתחרר מצה"ל בשנת 2001 ובתפקידו האחרון שימש כע' קצין גששים, אוגדה 91. בביקור שערך בזמנו במשרדי מחוז הצפון של "צוות", פגש את ארווין לביא, היו"ר דאז ואת מנהל המחוז יצחק חביו (היו"ר הנוכחי), והעלה בפניהם את מאפייני ייחודיות העדה, המבדילים בינה לבין פורשי צה"ל האחרים. השניים עודדו אותו לפעול במסגרת "צוות" לטובת הנושא, ואכן במשך השנים ניסה פלאח לשלב את חברי "צוות" הבדואים בפעילויות, תוך שהוא מנסה ליזום אירועים המתאימים להם. הוא מונה לסגן יו"ר סניף העמקים ובדרך זו הוא פועל להגברת השתתפות בני העדה בפעילויות. הבעיה היא, לדבריו, שחלק גדול מהן אינן מתאימות למגזר.

"צריך להבין שלבדואים, הגם ששירתו שנים ארוכות כתף אל כתף עם חבריהם לנשק, יש מנטאליות אחרת, מסורת אחרת, מנהגים אחרים וצרכים ייחודיים. פעילויות תרבותיות כמו הצגות ומופעים שעורך 'צוות' לחברים - אינם אטרקטיביים בעיניהם, הן בשל מחסום השפה והן בשל הפער התרבותי. גם את הטיוולים אנו רואים באור שונה: בדואי לא יצא לטיול מודרך לאתר זה או אחר. זאת משום שהנופים, השדות, אפילו הצמחייה ובעלי החיים הם חלק מאיתנו. זו הסיבה הטבעית שלנו".

פלאח מספר, כי הוא מוצא אוזן קשבת הן בסניף העמקים - מיו"ר הסניף מנחם מעוז ובמיוחד מצביקה גינצבורג, אשר פועל ללא ליאות למען החברים הבדואים, קשוב לבקשותיהם ומוכן לסייע בכל עת - והן בארגון "צוות" עצמו - אצל היו"ר והמנכ"ל. "רבות מהבקשות שלנו נענות בחפץ לב", הוא אומר, "יש רצון אמיתי להקשיב לנו, הכול מונח על השולחן, מתנהל בשקיפות, יש המון רצון טוב ויש גם הרבה הישגים. לקחנו את הנושא ברצינות, ארגנו אירועים ייחודיים למגזר - כמו מסיבות, נופשים וארוחות משותפות. באירועים הללו אני רואה את החברים מגיעים, משתתפים בשמחה ובעיקר מוקירים את הארגון שהשכיל להתאים את עצמו אליהם.

אתן לך דוגמה לייחודיות הנדרשת ולדקויות שחשוב להקפיד בהן: כאשר עורכים את ארוחת הרמדאן, על-פי המסורת אסור לגבות כסף מהחברים תמורת השתתפות בה. זה כמובן מציב קשיים בארגון אירוע

"חלק מהפתרון יגיע עם הקמת סניף בדואי בצפון. יש לנו 300 חברים, אנו רוצים לטפל בהם בעצמנו ואנו בשלים לעשות זאת. החברים היו רוצים שיהיה להם בית משלהם, כזה שירגישו בו בנוח, שיידעו שהוא הוקם עבורם. אנחנו לא יכולים וגם לא רוצים לשנות את אורחות חיינו ואת מנהגינו. אנחנו מאוד מגובשים ואני חושב שגם לטובת הארגון טוב שיהיה לנו סניף"

שכזה. אבל לשמחתי, 'צוות' בא לקראתנו ומסייע במימון הארוחה הזו."

ועדיין אחמד פלאח סבור - והוא לא מסתיר את דעתו - כי חלק מהפתרון יגיע עם הקמת סניף בדואי בצפון. "יש לנו 300 חברים, אנו רוצים לטפל בהם בעצמנו ואנו בשלים לעשות זאת. החברים היו רוצים שיהיה להם בית משלהם, כזה שירגישו בו בנוח, שידעו שהוקם עבורם. אנחנו לא יכולים וגם לא רוצים לשנות את אורחות חיינו ואת מנהגינו. אנחנו מאוד מגובשים ואני חושב שגם לטובת הארגון טוב שיהיה לנו סניף". את הצרכים הייחודיים של המגזר, שלדבריו לא תמיד מקבלים מענה, הוא רואה גם בקשר של החברים הבדואים עם "חבר". גם כאן, בשל ייחודיות האוכלוסייה, רבות מהפעילויות וההצעות של "חבר" אינן רלוונטיות. "חבר הוא ארגון חשוב, שעוזר מאוד לאנשי הקבע ולפורשים, אבל רוב הפעילויות שלו - בתחומי תרבות, טיולים בארץ ובחו"ל, פרויקטים של דיוור, הטבות במסעדות - אינן מתאימות לאורח החיים שלנו ולמנהגינו הצרכניים. וכך קורה, שאנשים שמשלמים דמי חבר מרגישים שהם לא נהנים מספיק. אבל לאחרונה, בהתערבותו של מנכ"ל 'צוות' ובתיאום עם המחוז ועם 'חבר', אנו זוכים לפעילויות ייחודיות, נופש, טיולים ועוד, במימון 'חבר' ו'צוות' וכן יוצאים ליריד 'חבר' בצורה מאורגנת. אנו נרצה להרחיב פעילויות מסוג זה".

נושא אחר המעסיק את פלאח הוא הקשיים במציאת מקורות תעסוקה לחברים. "זו בעיה המכבידה לא רק כלכלית, אלא גם חברתית ומשפחתית. אנשים בני 50 שהיו רגילים לחיי צבא, הרגישו שהם פעילים וחיוניים, פרנסו את משפחותיהם בכבוד, מוצאים עצמם מהיום למחר חסרי מעש וחסרי כבוד. הם מתכנסים בבית, מדוכדכים, והדרך מכאן לעימותים בתוך המשפחה היא קצרה. אני רואה משפחות נהרסות, יחסים נפגעים ואנשים אובדי עצות. זו הסיבה שהקמתי את עמותת הקצינים והנגדים הבדואים, בניסיון לפעול בכיוון נוסף כדי להציף את הבעיה. ב'צוות' מנסים לסייע מבחינת תעסוקה, במיוחד דליה סלוצקי, מנהלת

תעסוקה מחוז צפון. הבעיה היא שלאנשים אין מקצוע אזרחי. הם היו רוצים מאוד להשתלב בתפקידי שטח, למשל, כפקחים ברשות שמורות הטבע והגנים הלאומיים, בקרן קיימת, בחברה להגנת הטבע. הם היו יכולים להשתלב גם בחקלאות אם היו מעמידים לרשותם שטחי מרעה או מחכירים אדמה לגידולי שדה. כל אלה כיוונים למחשבה ולפעולה - אבל לצערי הבעיה עדיין קיימת והצורך בפתרון חיוני. כיוון נוסף של מיזם שיכול היה לתת מענה תעסוקתי הוא קורס מנב"טים (מנהלי ביטחון) - מסגרת מצוינת שיום 'צוות', בה נטלו חלק חברים טובים ומוכשרים מקרב בני המגזר.

למרות התחושה האופטימית והכוונה הטובה, המציאות שונה ואף אחד מהם כמעט לא עובד בתחום בשל קושי להיקלט בתפקיד ביטחוני בארגונים שונים. אם יש עניין שמדיר שינה מעיניי זה נושא התעסוקה. זה ממש דיני נפשות ואני מחפש כל דרך לעזור למי שהולך לאיבוד באזרחות".

- מאין לדעתך יכול להגיע הפתרון לנושא?

"הוא צריך להגיע מלמעלה, מאנשים בצמרת המדינה, ממקבלי החלטות, מחברי כנסת ומשרים. אני מצפה מאנשים אלה המכירים אותנו, כאלה ששירתנו ונלחמנו איתם, שיפעלו בכל הכוח כדי לשנות את המצב. הם אלה הנמצאים בעמדות מפתח ויכולים לחולל שינוי. יש לי קשר עם רבים מהם, אני מציג להם את הבעיה, יש כאלה שעוזרים בנקודות מסוימות, אבל בנושאים המרכזיים והחשובים - מתקשים לתת לנו פתרונות".

- האם המצב שאתה מתאר עלול לחולל שינוי מבחינת יחס המגזר לישראל ולשירות בצה"ל?

"לא, ונעשה הכול כדי שמבחינה זו שום דבר לא ישתנה. למרות המצב שתיארתי, אנחנו חלק ממדינת ישראל, יש לנו זכויות, אבל יש לנו גם חובות - ואחת מהן היא השירות בצה"ל, למרות שמבחינה חוקית אנו לא מחויבים בכך. לא נקבל השתמטות משירות מכל סיבה. הרי איך נהיה שותפים אמיתיים אם לא נתרום גם אנו את חלקנו?".

מחברים לחברים מחויבים לשירות

אנו ב"צוות" פועלים עבורך במספר תחומים: שמירה על הזכויות, ביטוחי בריאות וחיים, סיוע לפרט, סיוע בתעסוקה וקיום פעילויות חברה ותרבות הפנאי.

אנו רואים עצמנו מחויבים למתן שירות יעיל, רלוונטי ובזמן אמיתי. לצורך כך, אנו שואפים לקיים קשר רציף ועדכני עם החברים.

בעידן הנוכחי האינטרנט וכתובות דוא"ל הם תנאי הכרחי לקיומו של קשר זה.

אנו פונים אליך בבקשה לסייע לנו להעניק לך את מירב ומיטב השירותים. אפשר לנו לעדכן אותך במידע חשוב ורלוונטי עבורך.

הנך מוזמן להתחבר אלינו - העבר אלינו עוד היום את כתובת הדוא"ל שברשותך.

הכתובת למשלוח הדוא"ל:

pkida1@tzevet.org.il

הפעילות צומחת בד בבד עם העיר

בני פרידמן

כמעט עשרים שנה מכהן בני פרידמן כיו"ר

סניף פתח תקוה וקרוב לוודאי שהסניף - על שלל פעילויותיו - עוצב בדמותו, על-פי השקפת עולמו, מתוך ניסיונו ובהתאם ליעדים שהציב לעצמו. כמעט עשרים שנה חלפו מאז נבחר לראשונה, ובמהלכן גדל הסניף והתפתח - הן מבחינת גודלו הפיזי (החדר הבודד הפך לשלושה חדרים מרווחים בבית המתנדב), והן מבחינת מספר חבריו. חשוב לציין, כי באופן טבעי חווה הסניף גם את השינויים הדמוגרפיים הניכרים בעיר שהתפתחה מאוד בשנים האחרונות, לרבות הגידול בחלקם של שומרי מסורת ודתיים בין תושביה.

בני, המשמש גם כחבר הוועד המנהל של "צוות", חגג לאחרונה יום הולדת 80 ועדיין לא החליט אם ירוץ לקדנציה הבאה. "זה עניין שביני לביני", הוא אומר, "בבוא העת אחליט. בינתיים אני מרגיש טוב עם מה שאני עושה. הנתינה ממלאת אותי, יש בה סיפוק רב ואני בהחלט לא מרגיש שנשחקתי עם השנים - אולי אפילו ההפך הוא הנכון. הקשרים שביני עם העירייה העמיקו והתעצמו, מעגל המתנדבים מקרב חברי הסניף התרחב, כמות הפעילויות גדלה וכך גם מספר המשתתפים בהן. ניתן לומר כי הסניף בהחלט מביט קדימה אל יעדיו הבאים".

בני מספר שאת הנתינה ינק עוד בילדותו - ולא דווקא מתוך מציאות של רווחה. הוא פליט שואה, שהגיע ארצה לבדו במסגרת עליית הנוער ב-1943, יתום וחסר כל, והתקבל בזרועות פתוחות במוסדות הציונות הדתית - במשק הילדים מוצא ואחר כך בכפר בתי. "במקומות הללו חוויתי נתינה גדולה מאוד מכל מוריי ומחנכיי. הם גידלו אותי ואת חבריי היתומים, ליוו אותנו, הטביעו בנו ערכים של עמל, אחריות, משמעת עצמית - והכול באהבה ובמסירות. כך הפכה הנתינה לזולת חלק ממני. כיום אני משקיע זמן ותשומת לב רבה בסיוע לחברים שנקלעו למצוקה אישית, כלכלית או רפואית, ואינו חוסך מאמצים, יד ביד עם סגני **אלי איבגי**, כדי לרתום את חברי הסניף כולו לפעילויות התנדבותיות. סניף פתח תקוה מונה 1,230 חברים - רובם במצב סוציו-אקונומי בינוני ומעלה. כ-60% מהחברים נמצאים עדיין במעגל העבודה, דורשי העבודה מעטים יחסית והם מטופלים במסגרת יחידת התעסוקה של "צוות". "צריך להודות על האמת ולומר, כי לא כל דורשי העבודה מוכנים לעבוד במה שמציעים להם", אומר בני, "וזה חבל. אני מאמין שכל עבודה מכבדת את בעליה. גורם נוסף המקשה על מציאת תעסוקה הוא הבריאות. לצערי, יש כאלה שמצבם אינו שפיר והם נתקלים בקושי רב להשתלב בעבודה באופן רציני וקבוע".

פרופיל החבר מכתוב את פרופיל הפעילות

פילוח הגילאים בסניף פתח תקוה מעלה כי קרוב ל-70% מהחברים הם בני 40 עד 60; 20% בני 60-75; ו-10% בני 75 ומעלה. "המספר הזה מכתוב את אופי הפעילות" אומר בני. כ-20% מהחברים פעילים במידה כזו או אחרת במסגרת הסניף, והשיעור הולך וגדל עם הגיל, כלומר בקרב אלה שכבר יצאו ממעגל העבודה ועיתותיהם בידם".

מעבר לכך, בני מציין כי התקציב הקיים מאפשר אך ורק את מימון הפעילויות למספר כזה של חברים ולא הרבה מעבר לכך. "סביר להניח, כי אם היו לנו משתתפים רבים יותר בפעילויות, היינו זקוקים לתקציב הרבה יותר גדול. לכן, כשאנחנו יוצאים לטיול באוטובוס אחד, זה לפעמים יותר טוב מיציאה בשני אוטובוסים, משום שהעלות הכרוכה בכך יורדת בהכרח מתקציב של פעילות אחרת שתיפגע או תתבטל בשל כך".

- אם כך, איך מעודד פעילות של עוד חברים?

"כמובן, הייתי רוצה שיהיו יותר חברים פעילים, ובמיוחד צעירים, שאליהם קשה

יותר להגיע. אותם אני רואה לאחרונה קצת יותר, לאחר שהחלטנו להפיץ את עלון הפעילויות שלנו גם במייל. כנראה, המידע הנגיש עורר לפעולה ואני גאה על כל פעם שבחרים בנו ולא רק באופציות לפעילויות תרבותיות וחברתיות שיש להם בוודאי גם במסגרות העבודה. באחת ההרצאות שקיימנו לאחרונה בסניף השתתפו צעירים - נקווה שזה יימשך כך".

ניסיונותיו של בני לעשות יותר במגבלות תקציב נתון מוצאים ביטוי, לדבריו, בקיום אירועים גדולים וחד-פעמיים, לעתים גם בשיתוף עם סניפים אחרים - ובמחיר מופחת. כך, למשל, נהנים החברים מהצגות שמעלים שחקני בית צבי בתיאטרון רמת גן או בתיאטרון היהלום בעיר, בהן משולבים גם מפגשים חברתיים ואירועים שוטפים.

פעילויות ברוח החברים שומרי המסורת

כאמור, אוכלוסיית החברים הדתיים גדלה והם מהווים כיום כ-25% מכלל חברי הסניף. השיעור הזה מכתוב ייזום פעילויות המותאמות לאורח חייו של ציבור זה, ולכן לא נערכים אירועים או טיולים בשבתות ובחגים, אלא אם כן יועדו מראש לציבור שומרי המסורת. במקרים אלה יוצאים החברים לסופ"ש - "עונג שבת" או "מלווה מלכה" - בבית מלון, ועושים יחד את השבת באווירה דתית-מסורתית. בני מרגיש קרוב בלבו לציבור שומר המסורת, שכן הוא עצמו היה אדם דתי עד הגיוס והתחנך בילדותו במוסדות של הציונות הדתית. לכן הוא שמח על האפשרות לתכנן עבורם פעילויות מתאימות.

במהלך שנת 2014 יצאו בסך הכול 12 טיולים יומיים, נערכו שלושה סופי שבוע וכן נערכו אירועי תרבות, הרצאות ומסיבות בחגים.

בצדו של בני עומדים חברי הנהלת הסניף: אלי איבגי - סגן ורכז מתנדבים, העושה לדברי בני עבודת קודש ויעידו על כך מכתבי התודה וההוקרה הרבים המתקבלים בסניף; מוטקה וורצל - גזבר ורכז אירועים, שמסירותו בנושא הכספי רבה והוא מנהל תקציב מאוזן בצורה מושלמת במשך 20 שנה; אביגדור מרום - מזכיר הסניף המטפל בנושאים השונים בצורה ראויה; גאולה עציוני - מרכזת פעילות משרדית הנמצאת בקשר עם האלמנט; משה קולטטש ומשה קנטור - האמונים על נושא המחשוב בהשקעה רבה; אהרון רייך, המקיים ביקורי חולים ומיקי רוזנברג.

לסיכום, בני מדגיש כי הפעילות ההתנדבותית חשובה בעיניו מאוד, וכי גם לנוכח העשייה הקיימת - אין די ויש תמיד מקום להרחבתה. בין היתר, פעילים מתנדבי הסניף בשיתוף האגודה למלחמה בסרטן, מתגייסים לפעילות בחירום בשיתוף פיקוד העורף והעירייה, וכן מתוכננת הקמת צוות מקרב החברים אשר יעודד פעילות בעת חירום בבית החולים בילינסון. "אנו זוכים לשיתוף פעולה מוצלח ביותר עם העירייה ועם העומדים בראשה לאורך השנים", הוא מעיד בסיפוק. בני פרידמן (סא"ל), זקן יו"רי הסניפים (לפחות במחוז דן), התגייס לצה"ל ב-1952 ושירת בחמ"ן עד שחרורו בדרגת סא"ל ב-1982. עם שחרורו מונה למנהל הכספים של מוזיאון ארץ ישראל - תפקיד אותו מילא במשך עשר שנים. הוא נשוי לשרה, אב לשלושה וסב לשישה נכדים. לאחר יציאתה של אשתו, ששימשה כאחות בבית חולים לגמלאות, היא מתנדבת שנים רבות במערכת החינוך.

סניף פתח תקוה פתוח מדי יום (למעט יום ו') בין השעות 09:00 ל-12:00.

הצלחת הטיפול נבעה ממעורבות אישית בבחירת הצוות הרפואי

פרטים על הניתוח, התשובה שקיבלתי הייתה: 'תחליט להיות חולה שלנו ואז נדבר'. גם כששאלתי כמה זה יעלה? קיבלתי תשובה דומה. בתפקידי בתע"א עסקתי בשיווק, כך שאני מבין קצת בדברים האלה... באתי לקבל טיפול רפואי ולא לקנות מוצר או שירות. לכן הגישה הזו לגמרי לא נראתה לי".

עם ובלי קשר לעניין, אילן רצה לקבל חוות דעת נוספת, ופנה לייעוץ בבית חולים גדול אחר, גם הוא באזור המרכז. "הבנתי אז מהמנתח - ולא אכנס כאן לתיאורים מורכבים - כי מדובר בניתוח פולשני, חתך בבטן, הנערך בשני שלבים, בהפרש של שישה עד עשרה שבועות זה מזה, עובדה שהיה לה קשר ישיר להחלטותי מאוחר יותר".

אילן לא הסתפק גם בכך ופנה למומחה שלישי, גם הוא מבית חולים גדול במרכז, שהפנה אותו ישר למנתח, ד"ר י. סולומונוב, מומחה בעל ניסיון רב בניתוחי כבד, המוכר כדמות עולמית בכירה בתחום. זה אישש את דבר קודמו, אך הוסיף ואמר, כי את הניתוח ניתן לבצע לא רק בחתך אלא גם באמצעות לפרוסקופיה (טכניקה זעיר פולשנית) - הליך שיש לו משמעות מרחיקת לכת לגבי ההחלמה - ולא זו בלבד, אלא שעדיף לעשות את הניתוח הדו-שלבי בשיטה חדשה יחסית בשם ALPPS - Associating Liver Partition and Portal vein Ligation for Staged hepatectomy. בשיטה זו, כך אמר, ניתן לקצר את פרק הזמן בין שני השלבים של הניתוח עד כדי שבוע-עשרה ימים בלבד. המנתח עדיין את אילן בדבר קיומו של רובוט רפואי, שבעזרתו ניתן לבצע את הניתוח הלפרוסקופי ביתר יעילות - ושהוא עצמו מתמחה בביצועו.

"מה ששכנע אותי לבחור בגישה הלפרוסקופית היה מידע נוסף שנחשפתי אליו, לפיו אם ניתוח כזה - שנחשב גדול ומורכב מאוד - מבוצע באמצעות חתך, ההחלמה היא איטית ומייגעת. אנשים מתייאשים לעתים מתהליך הריפוי הממושך (חודשים ספורים), אין להם כוח להילחם, והדבר משפיע על שיעור התמותה בקרב המנותחים - הגם שהניתוח עצמו עבר בהצלחה. לעומת זאת, בניתוח לפרוסקופי ההחלמה קצרה בהרבה, ואורכת שבועות ספורים".

לאחר שגמר אומר לבחור בסוג ניתוח זה, התברר לאילן, למרבה הפליאה, כי הרובוט בבית החולים בו עובד המנתח לא זמין עקב החלטה ניהולית (כנראה משיקולים כלכליים של בית החולים...). בשלב זה היה בידי אילן אישור של חברת הביטוח לביצוע ניתוח דו-שלבי (עדיין לא ALPPS) באמצעות הרובוט, בבית חולים פרטי בארץ עם אותו מנתח. אלא שאז התחוללה תפנית נוספת: הסתבר, כי לרובוט יש כעת מודל חדש ומשוכלל שמאפשר ביצועים משופרים, אבל רובוט כזה עדיין לא נמצא בארץ. עם זאת, אותו מנתח, ד"ר סולומונוב - כאמור מומחה עולמי ישראלי - עורך ניתוחים כאלה גם מעבר לים עם צוות ישראלי. זה הביא לידיעתו של אילן את קיומו של מוסד בשם AIMIS - American Institute of Minimally Invasive Surgery בקפריסין, שעמו יש למנתח קשר ושב עומדים להתקין את הרובוט החדש. "המנתח הציע לי לבחון את האפשרות להינתח בקפריסין. פניתי לחברת הביטוח עם נימוקיי לביצוע הניתוח בחו"ל".

כמובן, בדרך לקפריסין היה צריך אילן לעבור את התהליך מול הביטוח הרפואי של "צוות" ומול רופא האמון של הפניקס, ובסיועו המאוד חיובי של מנהל הביטוח הרפואי של "צוות" אכן קיבל את האישור המיוחל. לדבריו, הגורמים הללו עשו את עבודתם נאמנה, באופן ענייני ובמינימום

"לקחת אחריות, לבדוק, לשאול, להתעניין, להתייעץ, לא להסתפק בידוע ובמוכר, לא לסמוך על אחרים גם אם זה תחום עיסוקם, להפעיל שיקול דעת - ולהגיע להחלטה. זו העצה המועדפת שאני יכול לתת למי שנקלע למצב בריאותי קשה ומורכב, ומחפש לו פתרון אופטימלי. רק אם תדע שעשית את כל זאת, תוכל לצאת לדרך קשה, שסכנת חיים טמונה בה, שלם עם החלטתך, בעיניים פקוחות ובביטחון שהחלטותיך נבעו ממידע מלא ומשיקולים נכונים". כך אומר אילן (סא"ל) המשלים כעת בביתו החלמה מניתוח מורכב לכריתת האונה הימנית של הכבד, כתוצאה מגידול סרטני שלא היה ניתן לטיפול בו בדרך אחרת.

משמאל: מנכ"ל המוסד הרפואי, אילן, רעייתו, בתו ואשור הקשר של המוסד

"אני מסכים להביא כאן את סיפורי לא בגלל ההיבט האישי, אלא משום שהוא עשוי להציג דרך פעולה שקולה ויסודית, החשובה כל כך דווקא בעתות משבר. אני מקווה שהדברים יעוררו למחשבה ולפעולה ויעזרו לאנשים אחרים שייקלעו חלילה למצב דומה"

"אני מסכים להביא כאן את סיפורי לא בגלל ההיבט האישי, אלא משום שהוא עשוי להציג דרך פעולה שקולה ויסודית, החשובה כל כך דווקא בעתות משבר. אני מקווה שהדברים יעוררו למחשבה ולפעולה ויעזרו לאנשים אחרים שייקלעו חלילה למצב דומה".

אילן, 68, מהנדס אלקטרוניקה, בעברו איש חיל האוויר, נשוי, אב לארבעה וסב ל-17 נכדים, השתחרר מצה"ל ב-1988. קריירה שנייה עשה בתעשייה האווירית כמנהל שיווק בינלאומי באחד ממפעלי האלקטרוניקה שלה. לפני כשמונה חודשים, במהלך חופשה באילת, חש כאב חד בבטנו, בצד ימין. "זה לא הרגיש לי טוב", הוא נזכר. "החלטתי לקטוע את חופשתי, לחזור לביתי ולפנות לרופא. בבדיקה הוא לא גילה דבר, אך הפנה אותי, ליתר ביטחון, לבדיקת אולטרסאונד". מתוצאת הבדיקה עלה בבירור כי "יש משהו בכבד". הוא נשלח לבדיקת CT, לאחריה ערכו לו ביופסיה ובה אומת כי בכבד קיים גידול סרטני גדול. לאחר ההלם הראשוני, ועוד לפני שקבע את פגישת הייעוץ המקצועי הראשונה בבית חולים גדול במרכז הארץ, חקר אילן את הנושא בעצמו ובסיוע ילדיו. הוא אסף חומר וריכז מידע "כדי שלפחות אדע בשלב זה לשאול שאלות ענייניות את בעלי המקצוע", הוא מספר. "בפגישה שערכתי בבית חולים גדול במרכז הארץ, בנוכחות בכירי יחידת הכבד ומחלקת ניתוחי כבד, נכח גם פרופ' בעל שם עולמי (שאינו ישראלי), שכולם דיברו בשבחו. כשניסיתי לשאול ולקבל יותר

הביטוח הסיעודי ב"צוות"

מאת: אילן דולפין, יו"ר ועדת הבריאות ועמיר להב, ראש תחום הבריאות

החזר לתרופות שלא בסל הבריאות

בפרק התרופות של ביטוח "צוות" קיים כיסוי להחזר תרופות שאינן בסל הבריאות. התנאים המצטברים המזכים בהחזר הם: תרופה שאינה בסל הבריאות ו/או לא נמצאת בהתוויה שנקבעה לתרופה במסגרת אישורה בסל הבריאות; תרופה שאינה רשומה בישראל, אבל רשומה ב-FDA או במדינות המוכרות (קנדה, אוסטרליה, ניו-זילנד, שוויץ, נורבגיה, איסלנד, או אחת ממדינות האיחוד האירופאי, לפני מאי 2004, במסלול רישום של האיחוד האירופאי EMEA); עלות התרופה הבודדת לכל מרשם חודשי מעל 250 שקל.

חשוב מאוד: חלק מהתרופות הוזלו בתקופה האחרונה ומחירן כעת נמוך מ-250 שקל. תרופות אלו לא יכוסו בעתיד גם למבוטחים שקיבלו בעבר החזר לתרופות אלו.

מספר תרופות שעד כה היו מחוץ לסל, הוכנסו במהלך 2015 לסל הבריאות. משמעות הדבר: מבוטח שקיבל החזר לתרופה יידרש להביא אישור מחודש, המציין כי תרופה זו עדיין לא נמצאת בסל עבורו.

נוהל הגשת תביעות למוקד הבריאות במדנס

כדי לקצר את תהליכי הטיפול בתביעה, אנו מפרטים שוב מה הם המסמכים העקרוניים שיש לצרף לכל תביעה:

- טופס תביעה (טופס מס' 1 - ניתן להוריד מאתר "צוות" או באתר מדנס).
- קבלות מקור בלבד (למעט במקרים בהם הקבלה הוגשה מקופת חולים ואז יש לצרף את אישור הקופה על החזר).
- המלצה רפואית לכל תביעה, בהתאם לתנאים המפורטים בפוליסת "בריאות בצוות".
- יצוין כי כאשר שולחים קבלת מקור יש לשלוח בדואר בלבד (רצוי בדואר רשום).
- **דרכי משלוח תביעות:** מוקד בריאות "צוות"-מדנס, רח' השלושה 2, יד אליהו, תל אביב 6706054, פקס: 03-6380399, דואר אלקטרוני: tzevet@madanes.com.
- **מעקב אחר טיפול בתביעה:** לאחר שהתביעה מגיעה למדנס, יקבל המבוטח הודעת מסרון שתביעתו התקבלה. כאשר התביעה משולמת, יקבל המבוטח מסרון נוסף, המאשר שתביעתו טופלה. ניתן להיכנס לאתר מדנס WWW.BHEALTHY.CO.IL לאזור האישי ולבדוק את מהלך התביעה.

מוקד הבריאות של "צוות": 1-700-700-251

"העובדה שהרופאים שיתפו אותי במערכת השיקולים שלהם, ושהרגשתי שאני יכול לומר או לשאול כל דבר באופן חופשי - הייתה חוויה מתקנת, שהזכירה לי עד כמה שונות היו לעתים פגישות שלי עם מומחים, שנמנעו מלשתף אותי בכל מערכת השיקולים שלהם"

לעצם הניתוח - עבר את תהליך ההחלמה, השתחרר לאחר חמישה שבועות של אשפוז וחזר לארץ. את הניתוחים ביצע, כאמור, צוות ישראלי בראשות המנתח המצטיין שהוזכר לעיל. הצוות המנתח חזר לארץ אחרי כל אחד מהניתוחים כאשר המשך הטיפול וההחלמה היו באחריות AIMIS בבית החולים AMC. מנתח כבד בכיר, מטעם בית החולים, היה רופאו של אילן בעת שהותו בבית החולים והוא היה בקשר רציף עם ד"ר סולומונוב בארץ לצורך העברת מידע ושיתוף בקבלת החלטות.

אילן מברך לא רק על הטיפול המקצועי שקיבל במהלך הניתוח, אלא גם על מערכת היחסים שהתפתחה בינו ובין בני משפחתו לבין המנתח וגם עם הצוות הרפואי שטיפל בו בבית-החולים. יחסי אמון עם המנתח והרופא האחראי בבית החולים שהיו על בסיס לוגי (לא רגשי), יחסי אנוש ותמיכה בו ובמשפחתו, שקיפות המידע, שיתוף בקבלת החלטות (האזנה אמיתית למה שיש לחולה להגיד), וכמובן גם התנאים הנוחים במיוחד שהציע בית החולים - לכל אלה הייתה, לדבריו, השפעה רבה על תהליך הניתוח ובעיקר על אופן ההחלמה ממנו.

"העובדה ששיתפו אותי במערכת השיקולים שלהם, שהרגשתי שאני יכול לומר או לשאול כל דבר באופן חופשי - הייתה חוויה מתקנת, שהזכירה לי עד כמה שונות היו לעתים פגישות שלי עם מומחים, שנמנעו מלשתף אותי בכל מערכת השיקולים שלהם. אני גם מברך על העובדה שיש לי את הביטוח הרפואי של 'צוות'. עברתי ניתוח גדול ומן הסתם יקר (סכומים שאדם מן היישוב לא יכול לעמוד בהם). אני ממליץ בכל לב, לכל חבר, לוודא שהוא מבוטח או להצטרף אם טרם עשה זאת - ומאחל שלעולם לא יצטרך להשתמש בו".

מכשולים בירוקרטיים, מבלי לגרום לעיכוב בניתוח, שמשמעותו עלולה הייתה להיות חמורה במצבו הבריאותי.

■ ■ ■

"כביכול עשוי היה להיות סיכון מסוים בניתוח בסיוע רובוט, שיותקן לראשונה, אבל זה לא הרתיע אותי. מדובר בבית חולים ברמה בינלאומית AMC - American Medical Center, המקושר עם AIMIS, בו מועסקים טובי המנתחים בעולם, המגיעים אליו לביצוע ניתוחים מורכבים ביותר. יש בו צוות מעולה ובכל מקרה, הניתוח שלי היה אמור להתבצע, על שני שלביו, על-ידי צוות ישראלי.

ראיתי בתמהיל שנוצר מצב של Win-Win-Win - מפגש אינטרסים: בראש ובראשונה שלי, לקבלת הטיפול הרפואי המיטבי, האינטרס של AIMIS להכניס ניתוחים רובוטיים למוסדם, ורצונו של המנתח לבצע את הניתוח באמצעות רובוט חדיש, במוסד מכובד ויש לכך השלכות עתידיות. במצב הזה, לכולם היה אינטרס שהניתוח שלי יעבור בהצלחה. בשלב הזה הייתה לי תחושה עמוקה שמיציתי את החיפוש ומצאתי את האופציה הטובה ביותר. לא היססתי לבדוק, לחקור ולשאול, עד שהגעתי לאיש, למקום ולשיטה שיאפשרו לי את הטיפול האופטימלי".

קוריוז ואולי לא: כשהגיע אילן לבית החולים, הוא ביקש לעמוד מקרוב על יכולותיו של אותו רובוט שאמור היה, ממש לראשונה בבית חולים זה, לשמש כלי עזר בביצוע הניתוח. מבוקשו ניתן לו. כשצמדו ד"ר סולומונוב, הרופא המנתח, התנסה אילן, בעל רקע טכנולוגי כמהנדס, בהפעלתו והתרשם "מיד ראשונה" מיכולות הרובוט.

הוא מספר כי חברת הביטוח, באמצעות AIMIS, טיפלה בכל סידורי הטיסה, ההסעות, סידורי השהייה ואף העמידה אשת קשר מקומית מטעמה, שהייתה זמינה בכל עת ו"כל דבר שביקשנו בוצע במהירות, ביעילות ובאדיבות".

את המסע הזה לא עשה אילן לבדו. לניתוח ליוו אותו רעייתו, ששימשה מקור כוח ותמיכה לכל אורך התהליך המורכב, וילדיו אשר חלקו ביניהם את השהות לצדו, כך שתמיד אחד מהם, בנוסף לרעייתו, היה שם. אילן עבר את השלב הראשון של הניתוח בהצלחה ואחרי שמונה ימים גם את השלב השני, ולמעט הסתבכות שלא הייתה קשורה

יצחק צרפתי, בעל רשת מוסכי י. צרפתי: "המוסכים מאפשרים לי לשמור על קשר עם צה"ל ועם חבריי בצוות"

מירושלים, המוסך עבד במקצועיות ובהגינות והצליח להתקיים. כאשר נבנה היישוב, וככל שהאזור החל להתפתח, הרגשנו שאנחנו על הגל, פתחנו עוד מוסך ועוד מוסך - ותודה לאל יש לנו כבר חמישה מוסכים". כשאיציק אומר לנו, הוא מתכוון לשניים מחמשת ילדיו העובדים עימו במוסכים ואין מאושר ממנו על כך. "בני מוריס, אל"ם במילואים ועורך דין, ובני דותן מנהלים יחד איתי את העסק ביד רמה. האושר שלי הוא לא רק לראות את העסקים צומחים ומתפתחים אלא בעיקר את שני ילדיי ממשיכים לפעול באמונה ובנחישות לביסוס ולהרחבת העסק המשפחתי. גם מילדיי הנוספים יש לי נחת: בתי מנהלת בית ספר, בת אחרת אדריכלית ובן אחר עוסק בנדל"ן בארה"ב".

מימין: מוריס צרפתי, הרב יוסף וסרמן ויצחק צרפתי

היה צריך הרבה מעוף, חזון ודמיון, כדי להקים בשנת 1977 מוסך לכלי רכב במישור אדומים - מקום שומם לחלוטין, בלי חשמל, בלי מים, בלי "שכנים" בדמות בתי מלאכה או מפעלים אחרים - ובעצם להיות הנחשון בדרך להפיכתו לאזור תעשייה שוקק פעילות כפי שהוא כיום.

יתרה מכך, היה צריך אומץ רב, כדי להשקיע במיזם את כספי הפנסיה הצבאית ואת כספי מכירת דירת המגורים - ובעצם להמר על כל הקופה וכנגד כל הסיכויים.

לחילופין, צריך היה להיות שלם ובטוח עם ההחלטה, לפעול בנחישות, בהתמדה ובעמל רב, כדי להגשים את המטרה שאכן הושגה: הקמת מוסך לתפארת, עתיר פעילות, ההולך ומתפתח ברבות השנים וגדל לרשת המונה כיום חמישה מוסכים - כולל אחד ייעודי לצה"ל - רשת מוסכי י. צרפתי.

איש החזון שמאחורי הרעיון הוא **יצחק (איציק) צרפתי**, רס"ב, סגן יו"ר מחוז ירושלים ב"צוות", שהשתחרר ב-1977 מצה"ל, והחליט לעשות מעשה עסקי-ציוני במישור אדומים. היום הוא יכול להתפאר במעשה ידיו ולא זו בלבד, הוא גם היה מראשוני העיר מעלה אדומים, עוד טרם שתוכננה, ולו ולחבריו הבודדים שהגיעו להתיישב במקום קראו "הפולשים". "היה לי רובה FN ולאשתי היה עוזי - וככה שמרנו על עצמנו", הוא נזכר באותם ימים ראשוניים. **מה הניע אותך, אחרי שירות ממושך וקשה בחיל החימוש, לצאת לדרך חדשה ולא פחות קשה, כשבעצם אתה מסכן את כל מה שעבדת בשבילו?**

"ראשית אומר, כי מדינת ישראל קמה, קודם כל היו לה מנהיגים בעלי חזון, שהאמינו בדרכם והצליחו לסחוף אחריהם אחרים - גם אם המטרה הייתה מרחיקת לכת. כמובן, אני לא מתיימר להסתופף במחיצה אחת עם אותם גדולי אומה, אך טוב שלכל אחד - ולא משנה באיזה תחום - תהיה מטרה ראויה אליה ישאף. הלכתי ליישב את ארץ ישראל, לבנות ולהיבנות בה. אני אדם דתי ומאמין לא רק ביושב במרומים אלא גם בעבודה קשה, בנחישות ובהתמדה. היה צריך להיות 'משוגע' כדי לעשות מה שעשיתי - להקים מוסך כשאין יישוב לידו, וגם אם יקום כזה ויאוכלס, זה צפוי היה לקרות בחלוף שנים ארוכות. אולי הייתי צריך להקים מוסך לגמלים ולחמורים...", הוא אומר בחיוך ומוסיף, "הרי לא היה הגיוני שיגיעו אליי לקוחות מירושלים. סביר יותר שיבואו בדואים או ערבים, עם גמלים וחמורים... אבל עובדה היא ששמנו הטוב הלך לפנינו, לקוחות התחילו להגיע

"עבודה במוסך בכל זאת מרתיעה, למרות שהיום הכול ממוחשב, המשרדים ממוזגים, העבודה מעניינת והתנאים טובים, כולל רכב צמוד. ייתכן שאנחנו צריכים לחשוף את עצמנו יותר בפני פורשי צה"ל וכאשר יכירו אותנו טוב יותר ויבקרו במקום, הם ישתכנעו שכדאי לעבוד אצלנו"

יחידת התעסוקה - היחידה שעובדת בשבילך

mtasuka@tzevet.org.il	טל': 03-6173535 פקס: 03-6165268 נייד: 050-4509801	ברוך הירש 14, בני ברק 5120206	שרית רוזנצוויג סמנכ"לית "צוות" לתעסוקה
ptasuka@tzevet.org.il	טל': 03-6173537 פקס: 03-6169568 נייד: 052-3255278	ברוך הירש 14, בני ברק 5120206	רונית אזולאי מזכירת יחידת התעסוקה
wzafon@tzevet.org.il	טל': 03-6173518 פקס: 04-8200326 נייד: 050-2819533	דרך בר יהודה 52, נשר 3668034	דליה קוקוש סלוצקי מנהלת תעסוקה, מחוז צפון
awzafon@tzevet.org.il	טל': 03-6173540 פקס: 04-8200326 נייד: 050-2760218	דרך בר יהודה 52, נשר 3668034	אהובה אברט רכזת תעסוקה, מחוז צפון
wcenter@tzevet.org.il	טל': 03-6173536 פקס: 03-6169568 נייד: 050-9340426	ברוך הירש 14, בני ברק 5120206	אילנה שורר מנהלת תעסוקה, מחוזות דן ושרון
awcenter@tzevet.org.il	טל': 03-6173538 פקס: 03-6169568 נייד: 054-2550058	ברוך הירש 14, בני ברק 5120206	אסתי לוי רכזת תעסוקה, מחוזות דן ושרון
wyehuda@tzevet.org.il	טל': 03-6173533 פקס: 08-9471239 נייד: 050-3329726	גאולה 4, רחובות 7627211	משה ארנון מנהל תעסוקה, מחוז יהודה
awyehuda@tzevet.org.il	טל': 03-6173545 פקס: 08-9471239 נייד: 050-2776350	גאולה 4, רחובות 7627211	ציונה דן רכזת תעסוקה, מחוז יהודה
wdarom@tzevet.org.il	טל': 03-6173541 פקס: 08-6439293 נייד: 050-8211052	בית לחם 2, בית החייל באר שבע 8477732	דניס אוחנה מנהלת תעסוקה, מחוז דרום
awdarom@tzevet.org.il	טל': 03-6173542 פקס: 08-6439293 נייד: 050-2741698	בית לחם 2, בית החייל באר שבע 8477732	רונית אזולאי רכזת תעסוקה, מחוז דרום
mjerusalem@tzevet.org.il	טל': 03-6173524 פקס: 02-6235713 נייד: 050-9895263	האלוף שאלתיאל 3, בית החייל ירושלים 9455524	שמעון מלכה מנהל תעסוקה, מחוז ירושלים
pjerusalem@tzevet.org.il	טל': 02-6221758 פקס: 02-6235713	האלוף שאלתיאל 3, בית החייל ירושלים 9455524	יוכי ציוני פקידת מחוז ירושלים

לחייילים חדר המתנה נוח ונאה ואפילו מועדון עם שולחן ביליארד, כדי שיעבירו את הזמן בנעימים".

עניין המוסך הצה"לי מהווה נדבך מרכזי בביקוש שלו לאנשי "צוות", שכן יש במוסך זה מחלקה לרכבים מיוחדים, בה הוא יכול להעסיק רק בעלי סיווג ביטחוני ופורשי צה"ל יכולים לסייע מאוד בתפעול מוסך זה.

בנוסף, איציק הוא חבר הנהלת מחוז ירושלים וגם בתפקיד הזה הוא מרגיש בבית, עם חבריו האחרים לכולם מכנה משותף - שירות ממושך בצה"ל.

בגיל 76, איציק צרפתי עדיין קם כל יום בחמש בבוקר, יוצא לתפילת שחרית ונוסע לעבודה במוסך, כדי להיות בו בדיוק בזמן, ב-07:30 - דוגמא ליתר העובדים. בשעה ארבע אחה"צ הוא מסיים את העבודה, יוצא לשיעור גמרא ותפילה וחוזר לביתו. "אני אדם עובד ששכרו בעמלו, מודה על כל יום בו אני יכול לקום בבוקר ולהמשיך לממש את החזון שנראה כל כך מופרך בראשית הדרך".

אתר "צוות" - תחום התעסוקה

תחום תעסוקה באתר "צוות" התחדש בעיצוב עדכני ובתתי-סעיפים בפרק התעסוקה. האתר מביא לידי ביטוי את מגוון הפעילויות ובהן: סדנאות, קורסים, ימי עיון וכו', הנערכים על-ידי יחידת התעסוקה. אנו מקווים כי תמצאו את האתר יעיל, ידידותי ונוח לגלישה. **כניסה לאתר:**

www.tzevet.org.il

איציק מעסיק 80 עובדים, והיה מעסיק עוד יותר אם היו כאלה בנמצא. "העבודה במוסך היא עבודה פיזית, קשה למצוא עובדים שיהיו מוכנים לבחור ולהתפתח במקצוע הזה. אני מוכן להשקיע בהכשרה, המשכורות אצלנו בהחלט נאות - ובכל זאת יש תמיד מחסור בידיים עובדות".

איציק מעסיק מספר חברי "צוות". הניסיון הטוב שלו איתם, מביא אותו שוב ושוב לשמעון מלכה, מנהל מחוז ירושלים המשמש גם כמנהל התעסוקה המחוזי, בבקשה לגייס פורשי צה"ל לעבודה במוסך - והקומץ אינו משביע את הארי. "אני לא צריך שהם ממש ילכלכו את הידיים", הוא אומר בחיך, "אלה שאני מעסיק מקרב הפורשים וגם אלה שאני מחפש, מיועדים לתפקידי מנהלים - הן במוסכים והן מחסן החלפים. בימים אלה דלתי פתוחה בפני חברי "צוות" נוספים - אשמח לקלוט אותם לעבודה, וזה יהיה משמעותי עבורי".

איציק מעיד כי מערכת היחסים עם שמעון מלכה חורגת הרבה מעבר ליחסי עבודה רגילים. "אנו מתקשרים ישירות, בכל שעה, אם יש לשמעון מועמד מתאים הוא פונה אליי ולהפך. אם אני מחפש מישהו - קודם כל אפנה אליו. הוא אדם אכפתי, דואג לאנשים, ואין שמח ממני לתת פרנסה ותעסוקה לחבר 'צוות' שמחפש את מקומו באזרחות".

- ציינת כי אנשים היום לא כל כך מוכנים לעבודה פיזית קשה. אתה כולל בכך גם את אנשי "צוות"?

"לדעתי, זה לא כל כך הוגן להשוות בינם לבין עובדים מן השורה, ממספר סיבות: הראשונה, הם לא צעירים וכבר עבדו מאוד קשה בשירות הצבאי. אני יודע זאת, כי הייתי שם שנים ארוכות וראיתי מה נדרש מהם - עבודה פיזית מאומצת, בשעות לא מקובלות, ומוכנות לקריאה בכל רגע. הסיבה השנייה, ואולי הראשונה, כפי שאמרתי, אני לא זקוק להם לעבודה כמוסכניקים. אני מעריך את יכולת הניהול שלהם, את המקצועיות, המסירות, האחריות וההתמדה. הם חונכו בצה"ל וזה בית הספר הטוב ביותר. עבודה קשה - כן, אבל לא בהכרח עבודה פיזית".

- מצד אחד, לא מעט פורשים מחפשים עבודה. מצד שני, אתה מוכן לקלוט אותם. אז למה לדעתך זה לא מצליח במידה שאתה רוצה?
"זה בהחלט מצליח, אבל לא מספיק. הייתי רוצה יותר. כנראה, עבודה במוסך בכל זאת מרתיעה, למרות שהיום הכול ממוחשב, המשרדים ממוזגים, העבודה מעניינת והתנאים טובים, כולל רכב צמוד. ייתכן שאנחנו צריכים לחשוף את עצמנו יותר בפני הפורשים. כאשר יכירו אותנו טוב יותר ויבקרו במקום, הם ישתכנעו שכדאי לעבוד אצלנו. אני קורא לכל חבר שמחפש עבודה לבוא ולהתרשם ממוסכי י.צרפתי".

למרות שחלפו 38 שנים מאז השתחרר איציק מצה"ל, הוא מרגיש עדיין חלק מהמערכת הצבאית וחלק מ"צוות": "אחד מחמשת מוסכיו הוא מוסך צה"לי ייעודי ולדבריו אין יותר גאה ממנו על כך. "אנחנו מחנה צבאי קטן", הוא אומר בחיך, "30-40 חיילים מגיעים אלינו מדי יום ואנו מטפלים בעשרות כלי רכב. הקמנו

"אני לא זקוק לפורשי צה"ל לעבודה כמוסכניקים. אני מעריך את יכולת הניהול שלהם, את המקצועיות, המסירות, האחריות וההתמדה. הם חונכו בצה"ל וזה בית הספר הטוב ביותר. עבודה קשה - כן, אבל לא בהכרח עבודה פיזית"

אמנון בן דהן, פארק אקו-תעשייתי נאות חובב: הייתי רוצה לראות יותר פורשי צה"ל פונים לתחום התעשייה

לא פחות מ-10,000 משפחות מוצאות את פרנסתן בפארק אקו-תעשייתי נאות חובב, המשתרע על פני 25,000 דונם דרומית לבאר שבע, עם עשרות מפעלים, שהיקף הייצוא שלהם עומד על כ-4 מיליארד דולר בשנה. לפארק יש מועצה מקומית והוא מתנהל כרשות מקומית - אחת משתי המועצות המקומיות התעשייתיות בישראל (השנייה היא תפן).

מנכ"ל המועצה, **אמנון בן דהן** (אל"ם מיל'), מספר כי המועצה הוקמה בשנת 1989 במטרה לפקח על הפעילות התעשייתית במקום ולדאוג לפיתוח האזור ולמתן שירותים הדרושים לפעילות המפעלים. הוא מהווה עוגן כלכלי מרכזי בנגב ומודל ייחודי לתעשייה בת-קיימא - בארץ ובעולם.

כפארק אקו-תעשייתי, מחויב פארק נאות חובב לעקרונות של צמיחה ירוקה ופיתוח קשרים וסינרגיות בין כל השותפים והמרכיבים בתחומיו ומחוצה לו. באמצעות מערך של קשרים ושיתופי פעולה בין המפעלים הפועלים בפארק, ניתן לממש את המחויבות לשימוש מושכל במשאבים ולהפחתת הפליטות לסביבה - באוויר, בקרקע ובתת-הקרקע.

בימים אלה מצוי האזור בתנופת פיתוח, הכוללת שדרוג התשתיות, פיתוח השטחים הציבוריים, קליטת מפעלים חדשים והקמת פרויקט מתחם המבואה, אשר יושלב מרכז מבקרים ארצי בנושאי כימיה, בתי מלאכה ותעשייה קלה ופארק ציבורי סמוך לצומת הכניסה לנאות חובב.

הפארק, לדבריו, הולך ומתפתח ובמקביל גם גדלה הדרישה לכוח אדם במגוון תחומים - מקצועיים וניהוליים. הוא רואה כחלק חשוב בתפקידו את הסיוע למפעלים, בעיקר הבינוניים והקטנים, להם אין מחלקות משאבי אנוש, בגיוס כוח אדם מתאים. סביב נושא זה נוצר חיבור בין בן דהן לבין יחידת התעסוקה של "צוות" במחוז דרום, בניהולה של דניס אוחנה. "אני רואה בפורשי צה"ל אנשים אשר יכולים לענות מצוין על צרכי המפעלים מבחינה מקצועית ולא פחות חשוב מכך - מבחינה ערכית. אנשים אשר תרמו שנים רבות לבטחון המדינה, יכולים להוסיף ולעשות זאת גם במשימה

כלכלית ציונית מדרגה ראשונה. הייתי רוצה לראות יותר פורשי צה"ל הפונים לתחום התעשייה ולא לשירותים. התעשייה היא העוגן הכלכלי של ישראל, היא מכניסה מטבע חוץ, תורמת ליחסי החוץ של המדינה ומוצריה הם השם הטוב שלנו בעולם. כשמדברים בעולם על ישראל כיעד מועדף להשקעות, לא מדובר רק על הייטק, אלא גם על התעשייה, שהיא כיום הייטק לכל דבר. ראוי לציין, כי לתעשייה ערך מוסף בתרומה לתעסוקה שכן כל עובד בה מייצר למעשה מעגל נוסף של עובדים ביחס של 1:6".

בן דהן מוסיף כי לנאות חובב (בעבר רמת חובב), היה קשר הדוק לנושא מעבר בסיסי צה"ל לנגב. "המפגעים הסביבתיים של התעשייה במקום היו אבן נגף בתוכנית האסטרטגית לפיתוח הנגב בכלל ולמעבר בסיסי צה"ל בפרט", הוא אומר. "המהפכה האקולוגית שחוללנו במקום אפשרה את הקמתה של קריית ההדרכה (עיר הבה"דים), שמהווה חלק מהתוכנית האסטרטגית למינוף הנגב. פיתוח התעשייה באזור הינו חלק בלתי נפרד מהחזון הציוני-תעשייתי-התיישבותי.

חשוב להבין, כי אנשים איכותיים יגיעו לאזור רק אם יהיו להם מקורות תעסוקה הולמים. בהיעדר אפשרויות תעסוקה אטרקטיביות לא תתרחש העצמה של ההון האנושי באזור. אני רואה את תפקידי הן בפיתוח מקורות תעסוקה תעשייתיים כאלה, והן במשיכת כוח אדם איכותי אליהם - ופורשי צה"ל הם מועמדים מעולים להיות חלק בהגשמת החזון".

בן דהן רואה ביחידת התעסוקה ב"צוות" שותפה אמיתית לדרך. "אם יש בנמצא פורש צה"ל דורש עבודה - גם אם אין לי הגדרת משרה עבורו - הם מפנים אליי את קורות החיים שלו בתקווה כי תימצא עבורו משרה מתאימה עכשיו או בעתיד. כאשר יש לי צורך בגיוס אדם, אני שולח ליחידת התעסוקה בדרום את פרופיל המשרה ולאחר מיון קפדני נשלחים אליי קורות חיים של המועמדים המתאימים ביותר.

אומר בהקשר זה דבר נוסף: פורשי צה"ל אינם בשלהי הקריירה שלהם.

הייתי רוצה לראות אצלנו בפארק לא רק פורשי צה"ל תושבי אזור הדרום, אלא גם ואפילו בעיקר - חברים פורשי צה"ל מאזור המרכז, כאלה שיראו באזור ובענף פוטנציאל רב להתפתחות אישית, ואם אפשר גם לשלב בכך שליחות וציונות - מה טוב. יחידת התעסוקה ב"צוות" מסייעת בנושא כשותפה לדרך ולעשייה".

הם סיימו פרק בחיים ועוברים לפרק חדש בו הם יכולים להשתלב, להצליח ולשגשג מבחינה מקצועית - גם אם זה לא בדיוק התחום בו עסקו בשירות הצבאי. מפעלים קטנים ובינוניים וגם כאלה הנמצאים בראשית דרכם, משוועים לכוח אדם איכותי. שם יכולים הפורשים להתקדם ולהגיע למשרות בכירות, יד ביד עם התפתחות המפעלים.

יוסי אנגלר שר, פארק נ.ע.מ, הנגב המערבי: לאנשי צבא ערך מוסף מבחינת הערכיות המוטיבציה והמסירות

"כשעוסקים במעבר בסיסי צה"ל לנגב

בהקשר לשינוי הדמוגרפי הצפוי להתרחש באזור, יש להביא בחשבון גם את אזורי התעשייה בדרום, המתפתחים בקצב מואץ, ובכללם את פארק נ.ע.מ המיועד למפעלים חדשים בלבד, או לכאלה שיעברו אליו מהמרכז", אומר **יוסי אנגלר שר** (אל"ם), מנכ"ל הפארק נ.ע.מ. אמנם, רק שני מפעלים גדולים, טרה ומובילק, פועלים כבר במלוא הקיטור, אך תהליך הקמתם של מפעל

שלישי - ירק נטו, ומפעל רביעי בתחום התעשייה הכבדה, נמצא בעיצומו. בנוסף, קיימים יותר מ-20 מפעלים הממתינים עד שתסתיים הקמת המבנים בשטח הקיים, שהוא בן 500 דונם, ובקרוב נרחיב את הפארק ל-500 דונם נוספים".

נ.ע.מ פארק תעשיות הינו פרויקט לאומי, חברתי וכלכלי, ביוזמת ממשלת ישראל, משרד רוה"מ, משרד התמ"ת ומשרד האוצר. לנ.ע.מ שותפות חמש רשויות - נתיבות, מועצה אזורית שדות נגב, מועצה אזורית מרחבים, שדרות ואופקים. הפארק ממוקם בנגב המערבי, בצומת בית הגדי סמוך לנתיבות. פיתוח הנגב, יצירת מאות מקומות עבודה יציבים חדשים, הגדלת מספר התושבים, צמצום הפערים החברתיים ובניית פארק תעשייה יצרני, איכותי, חזק וירוק - כל אלה עמדו בפני הקברניטים בהחלטתם על הקמת נ.ע.מ.

העתקת מפעלים מאזור המרכז, בניית מפעלים חדשים והרחבת מפעלים נוספים מהדרום, תוך מתן סל תמריצים ייחודי ואטרקטיבי לתעשיינים, יתרמו באופן משמעותי לחוסן הלאומי ואין ספק כי נ.ע.מ יהווה פרויקט מחולל שינוי בנגב בכלל ובנגב המערבי בפרט.

לדעת אנגלר שר, קיים פוטנציאל רב בפארק לקליטת כוח אדם איכותי מקרב פורשי צה"ל. "אמנם, לא מחר או מחרתיים, אבל הייתי רוצה לראות כאן קליטה מתמשכת של פורשים - חברי "צוות" מתאימים. זה לא היה ברצפת הייצור, אך בהחלט יש רבים שעסקו בתחומי המכונאות, החשמל, האלקטרוניקה והמחשבים, שיכולים להיקלט במגוון תפקידים במפעלים הקיימים ובאלה שיוקמו בעתיד. לאחרונה קלטנו, למשל, ממונה בטיחות למפעל טרה, חבר "צוות" מקרב פורשי צה"ל וגם תחום זה מתאים מאוד לאלה שעסקו בכך בצבא".

לדבריו, אין להירתע מכך שמדובר בתעשייה ולא בתחום השירותים, כיוון שהתעשייה עשתה קפיצת דרך בכל הקשור לאוטומציה בתהליכים. "במפעלים חדשים אין יותר LOW TECH - היום כולם MID TECH או HI TECH. משמעות הדבר: המערכות ממוחשבות, קווי הייצור אוטומטיים

ונדרשת השכלה מתאימה בתחומים הטכניים - ובעיקר ניסיון רב. פורשי צה"ל בהחלט יתאימו לתפקידים האלה".

כבר עתה יצרה יחידת התעסוקה בדרום, בראשות דניס אוחנה, קשר עם אנגלר שר ולאחרונה אף נערך יום עיון לפורשי צה"ל דורשי עבודה בנושא "תעשייה ותעסוקה בנגב" בפארק קרסו למדע בבאר שבע. במקום נערך כנס פורשים שאחד המרצים בו היה אנגלר שר עצמו. הוא רואה חשיבות רבה בכנסים אלה, שמטרתם לחשוף את הפורשים לשוק האזרחי. "הכנה נאותה, מידע, דברי הסבר ואפילו הצעות עבודה קונקרטיות, עשויים לסלול את הדרך לנחיתה קלה' באזרחות", אומר אנגלר שר. "בקרב, נמנה רכז תעסוקה בפארק, לגיוס כוח אדם למפעלים החדשים. אין לי ספק שהקשר שלו עם יחידת התעסוקה ב'צוות' יניב פירות.

בתהליך הקיים כיום, אני מקבל פרופיל של עובד נדרש ומפנה אותו למנהלת תעסוקה דרום דניס אוחנה ולרכזת התעסוקה רונית אזולאי, כדי לברר אם קיימת היתכנות למצוא מועמד מתאים בקרב פורשי צה"ל. הן מבצעות חיפוש ומציעות את המועמדים המתאימים ביותר למשרה. מערכת היחסים שלנו נמצאת בשלבי בנייה והתהוות ובעתיד, כך אני מאמין, נעבוד בצורה צמודה ויעילה אף יותר, כאשר מידע על משרות לאיש - הן של מנהלים והן בדרג נמוך יותר - יועבר ליחידת התעסוקה ב'צוות' באזור הדרום ובכל הארץ.

כמובן, לא נבחר מועמד פורש צה"ל רק כי הוא כזה, אלא את המתאים ביותר, אבל אני מאמין שקיים פוטנציאל רב בקרב הפורשים. מועמדים בתחומים מקצועיים חשובים לנו - אך לא רק. אני אולי לא אובייקטיבי, אבל בכל מה שקשור למוטיבציה, ערכיות, מסירות ואפילו תחושת שליחות - יש לאנשי צבא ערך מוסף.

כמנכ"ל הפארק, אני נבחן בעניין גיוס כוח האדם הן על-ידי ראשי הרשויות השותפות, דוגמת נתיבות, שדרות ואופקים, המעוניינים בתעסוקה עבור התושבים והן על-ידי המפעלים, שרוצים שאבחר עבורם את הטובים שבטובים. לכן, מערכת היחסים עם יחידת התעסוקה צריכה להיות מושתתת על יחסי אמון, מקצועיות והקפדה על כך שנבחר תמיד את המתאימים ביותר".

יעקב שילה: "לזכוכית יש הרבה קסם וקל להתאהב בה"

ראיינה: נורית רוזן (רס"ן)

לפני מספר שנים הוצע לו להעביר קורס בעבודות זכוכית הלומוי קרב. שילה ראה בכך זכות גדולה והחל ללמד ב"סדנת גל" בתל השומר, בה נוטלים חלק נפגעים קשים ביותר של פוסט טראומה. הזכוכית הצליחה להקסים גם אותם והם יצרו עבודות מרשימות ומרגשות

העבודות שהוא יוצר הן בעיקר חפצים שימושיים, כגון: אהילים, אגרסלים, צלחות. הן בולטות בצבעוניות מרהיבה. שילה מגיע לצבעים באופן אינסטינקטיבי - לדבריו הוא מרגיש איזה צבע מתאים לאיזה כלי. כך, למשל, צלחת לשבת תהיה בגווני שקטים.

רבות מעבודותיו נוגעות ליודאיקה: סביבונים, מזוזות, חנוכיות, וגם על הצלחות מופיעים מוטיבים דוגמת משה רבנו, דוד וגולית.

שילה אוהב מאוד את יצירותיו, אך מוכן ברצון למכור אותן. פעם בשנה, בחודש ספטמבר, הוא משתתף ביוזמת "בית פתוח" בעירו מודיעין ומוכר הרבה מעבודותיו כמתנות לחגים. כעת עובד שילה על עבודה ענקית, בטכניקת פיוזינג, המיועדת לבית הכנסת בעיר - חלון ובו ישתקפו שבעת המינים.

נוסף להדרכת הלומי קרב, שילה מלמד בביתו מבוגרים בלבד, להם הוא מעביר במספר פגישות את עיקרי התורה. לביתו של שילה מגיעות קבוצות של ילדים מבתי ספר, שמקבלים הסבר על אמנות הזכוכית, ולעיתים אף נדבקים בהתלהבות ובקסם ורוצים אף הם ליצור בזכוכית.

■ ■ ■

שילה מצר על כך שהגיע לאמנות רק לאחר גיל 50, ועד אז לא השתמש ביכולות היצירה שלו. הוא מאמין שלכל אחד יש תחום אמנותי המתאים לו וכדאי לנסות, כי העשייה מהנה ומספקת. שילה מעיד כי ישמח ללמד כל חבר/ת "צוות" הרוצים להיכנס אל עולם היצירה בזכוכית.

האתר של יעקב שילה: <http://www.homepro.co.il/shilo>

המדור פותח את שעריו לכל חבר צוות שעוסק ביצירה: ציור, איור, פיסול, זכוכית, וכו'. נא לפנות לנורית רוזן, אימייל: memcohen@gmail.com בטלפון 058-7580079.

הכול התחיל במקרה: אשתו של יעקב שילה (סא"ל), רצתה לחדש מגורה ישנה שירשה מסבתה ולהוסיף לה אהיל טיפאני (עשוי ויטראז' זכוכית צבעוני). שילה, שפרש זמן קצר קודם לכן משירות ארוך בחיל הקשר, החל לחפש אחר אהיל מתאים, אך משלא מצא משהו לרוחו, החליט להכין לבד. שילה, ששלט היטב בהלחמות, חשב שזה יהיה פשוט. הוא קנה זכוכית וחוברת הדרכה וניסה להתמודד עם המשימה. בדרך התאהב בתחום ונרשם לקורס. כשסיים ללמוד, נכנס באקראי לחנות מגורות ומבלי משים אמר למוכר "גם אני עוסק בתחום". המוכר, שעמד לעזוב, הציע לבעלת החנות להעסיק את שילה במקומו, הדרך אותו עד עזיבתו ושילה נשאר לעבוד במקום כמה שנים.

מאז ועד היום הוא עוסק באמנות הזכוכית הן כתחביב והן כמקצוע, והצג בתערוכות בארץ ובעולם. לאחרונה הציג בתערוכה שהוצגה ברחבי ארה"ב באורח ה-JCC - ארגון הפועל בקרב קהילות יהודיות בארה"ב. לפני מספר שנים הוצע לו להעביר קורס בעבודות זכוכית הלומוי קרב. שילה ראה בכך זכות גדולה והחל ללמד ב"סדנת גל" בתל השומר, בה נוטלים חלק נפגעים קשים ביותר של פוסט טראומה. הזכוכית הצליחה להקסים גם אותם והם יצרו עבודות מרשימות ומרגשות. לפני כארבע שנים עבר שילה לעבוד עם הלומי קרב ב"סדנת החממה" ברחובות, אליה הוא מגיע עד היום, פעמיים בשבוע, כדי להדריך ולהנחות את המשתתפים.

■ ■ ■

עבור שילה יצירה בזכוכית היא תחום מרתק ומלהיב. הוא עובד בביתו, בסטודיו שיצר מחיבור שני חדרים. הוא עוסק בעיקר בוויטראז' קלאסי ובפיוזינג (התכת זכוכית). פיוזינג הוא תחום המחייב מיומנות רבה - בעיקר בהתאמת הטמפרטורה ליצירה מבוקשת ובשליטה עליה עד לקירור, שחייב להיעשות בהדרגה ובזהירות יתרה.

"המשחק הזה בין חום וקור, נותן אפשרות ליצור קימורים בזכוכית, למשל באגרסלים, ובלעדיו לא ניתן לחבר חלקים שונים", מסביר שילה. העבודות שלו מאופיינות בדיוק מעורר התפעלות גם בקרב אמני זכוכית מנוסים. הוא גאה במיוחד בהלחמות העדינות ובדיוק המושלם של עבודותיו.

יצירה בה הוא גאה במיוחד היא אהיל פעמון אמריקני, אותו בנה מ-574 חלקים. "זו עבודה שחייבת להיות מאוד מדויקת, והחלקים חייבים להתחבר זה לזה באופן מושלם".

ההיסטוריה שלנו בתמונות

במדור זה אנו מפרסמים צילומים מהעבר של חברי "צוות". חלק מהדמויות המופיעות בתמונות אינן מוכרות או אינן זכורות. נשמח אם תעדכנו אותנו בפרטי המופיעים בתמונות

חברי "צוות" מוזמנים לשלוח תמונות מהשירות הצבאי ולציין את האירוע ואת שמות המצולמים. יועדפו תמונות מאירועים מיוחדים, אישיים או בעלי משמעות היסטורית.

תמונה זו צולמה לפני 37 שנה. באיזה אירוע מדובר ומי הם המופיעים בתמונה?

זיהוי התמונה מהגיליון הקודם (מס' 110): פעולת כנרת, מבצע עלי זית, 11.12.1955

בעקבות ירי סורי על דייגים בכינרת הוחלט על כיבוש ופיצוץ כל המוצבים

הסורים מעל מזרח וצפון הכינרת. הייתה זאת פעולה ראשונה של צנחנים, בשילוב נחיתה מהים וסיוע ארטילרי. הפעולה בוצעה על-ידי צנחני גדוד 890, חיילי הנח"ל ולוחמים מגדוד 51 של גבעתי. בתמונה העליונה: קבוצת לוחמים על גדות הכנרת. בתמונה התחתונה: סרן משה

ינוקא דואג להורדת השבויים הסורים מהנחתת והובלתם לחקירה.

תודה לאברהם נחמיאס (רס"ן), שזיהה את התמונות מפעולת כנרת שנערכה לפני 59 שנים. אברהם זוכר את סרן משה ינוקא כילד משכונת מגוריו, קטמון בירושלים.

פתרון "מי היה" (גיליון 110): סרן תמר אריאל ז"ל

נווטת חיל האוויר שנהרגה בסופת השלגים בנפאל. אמה של תמר שקראה את החידה, כתבה: "שמי ענת אריאל ואני אמא של תמר ז"ל. הגיע לידינו הגיליון של "רוח צוות" שבו הופיעה החידה על תמר. מאוד התרגשנו! כתבת כל כך יפה על תמר. כל המשפחה רוצה להגיד לך תודה, זהבה.

תמר הייתה אישיות מיוחדת והצלחת להעביר כל כך יפה את חייה במילותייך". זכו בפרס: תודה לחברים הרבים שזיהו את תמר. פרסים יישלחו ליפה פחימה, אור עקיבא; מרדכי וקנין, קרית גת; רפאל לוי, גני תקוה.

חידת "צוות" מי הדמות?

במושב ידוע הוא נולד / ובבן-שמן למד ■ החל כנער בגולני ובזכות האח / בעורמה הוא הוגנב לפלמ"ח ■ חלום ילדות הוא הגשים, להגביה עוף בשחקים / ועל-פי הכללים - החל במטוסים קלים.

כולם אז האמינו ב"ציפור" עם כנפיים בצד / אך הוא פינטז על "ציפור" בעלת כנף אחת ■ נסע לארה"ב ובצרפת הוא תרגל / ולמד על ה"ציפור" שאף אחד לא עיכל...

לאחר עשור שנים מאז קום המדינה / הוא הקים את הטייסת הראשונה ■ היא כללה מספר מטוסים שקל היה לספור / ושמה - כסייף שנועד על פתח גן עדן לשמור.

מוחו הגה רעיונות עם דמיונות התלויים באוויר / ובכך את מפקד הטיירת הידועה הוא משתף / ה"ציפור" הזאת כוחות לוחמים תעביר הרחק אל מעבר קווי האויב!

במבצע שנקרא על שם אחד המפקדים - בלי כל קשר / הוא מטיס בכנפיו כוחות מעבר לגשר ■ את צל"ש הרמטכ"ל הורו לו לתת / שהומר אחר כך לעיטור המופת!

ועוד עליו מספרים, שבמבצע הצלה / נוכח הוא שהדלק אצלו התכלה / על נושאת מטוסים של הצי השישי הוא עלה ■ הוא עמד בתור לתדלק וכששאלו: "המפקד / האם הוא יודע על מה הוא נוחת?" ■ הוא השיב "ואלה טעיתי / שהיא אחת משלנו - בטוח הייתי" ■ האמריקני חייך כמלוא הנימה / ושלחו מתודלק להמשך המשימה.

בשנות ה-60 בכתבה נהדרת / הוא זכה לכותרת: "הרצל של המסוקים" - זה הכינוי והשם / וויצמן קרא לו הרצל ומדמותו התרשם.

לאחר חילוצים נועזים כמקובל / הוא חילץ בכירים וביניהם רמטכ"ל ■ ואכן הוא היה ה"חולם" של נהגי-המטוסים / כי ללא ה"ציפור" שלו מה היינו עושים?

לאחר מכן בארה"ב כנספח התיישב / ובמלחמת ששת הימים כטייס התנדב ■ היה המנכ"ל של חברת מסוקים / ועוד כ-20 שנה הוא טס באל על בשחקים.

הוצב בכנסת ובתפקיד פוליטי פצח / והיה חבר טוב של השר שנרצח ■ הוא כתב ספר נפלא לימים / והוכיח שאכן חלומות מתגשמים ■ רק לאחרונה הוא עצם העיניים / והצטרף ברננה לצבאות השמיים ■ וגם משם אלינו יגיה אורו / כי אכן הוא היה יחיד בדורו!

מאת: זהבה צויקל (רס"ן)

פתרונות לחידת "מי היה" ותשובות לזיהוי התמונה, יש לשלוח לדוא"ל bitaon@tzevet.org.il, או בדואר לביטאון "צוות", רח' ברוך הירש 14, ת"ד 2222, בני ברק 51121, או בפקס 03-6166260 (נא לציין על המעטפה: "חידת צוות"). בין הפותרים יוגרלו שלושה ספרים.

טיול סובב כנרת

מאת: שבתאי קו*

הקדומה. זהו ארמון שנבנה על-ידי אנשי השושלת האומיית, שבירתם הייתה בדמשק. שושלת זו שלטה בארץ ישראל במאות השביעית והשמינית, עד עליית השושלת העבסית, שבירתה הועתקה לבגדד. במקום ניתן להבחין בשרידי חומות, מגדלים, שער הארמון ובשרידי אולמות קבלת הפנים והמסגד שחרב.

אנדרטת קרב נוקייב | צילום: wikipedia/Avishai Teicher

מכאן נמשיך ונקיף את הכנרת מצדה המזרחי, עד המוצב הסורי לשעבר נוקייב, הממוקם מצפון לעין גב. במקום שכן הכפר הסורי נוקייב ובצדו שורה של מוצבים סוריים, בצד המערבי של פאתי רמת הגולן. לאחר חתימת הסכם הפסקת האש בין ישראל לסוריה ביולי 1949

(סוריה הייתה האחרונה לחתום על הסכם עם ישראל לאחר מלחמת העצמאות), התעוררו חיכוכים רבים בינינו לבין הסורים, ובכללם בנושא זכויות הדיג בכנרת. הסורים נהגו לירות לעבר דייגים ישראלים והדבר הוביל לשני מבצעים צבאיים רחבים ביוזמת ישראל.

ראשון היה מבצע "כנרת" (שם רשמי: "עלי זית"), שנערך בחנוכה, דצמבר 1955, על-ידי הצנחנים בפיקודו של סא"ל אריק שרון. הסורים הוכו מכה קשה, ואבידותיהם הסתכמו ביותר מחמישים הרוגים ושלושים שבויים. המבצע השני - שכינוי "סנונית" או מבצע נוקייב - נערך בחודש מארס 1962, על-ידי כוח של חטיבת גולני בפיקודו של מוטה גור ומשולב עם כוח של שייטת 13. הכוח נתקל בהתנגדות סורית קשה, שהובילה להסתבכות. תוצאותיו היו קשות: נפילתם של שבעה לוחמים, מהם שניים נעדרים (גופת אחד מהם הוחזרה).

אנדרטת הטייסים הטורקים | צילום: wikipedia/Avishai Teicher

מנוקייב נסע דרומה לאנדרטת הטייסים הטורקיים המרשימה והמטופחת, הממוקמת מזרחית לכביש בקרבת קיבוץ האון. השילוט באתר מצוין, כי הוא מנציח את מותם של שני טייסים טורקיים שמתו במהלך טיסה מדמשק לירושלים, שנערכה כחלק

ממטס ראוה מעל ערי האימפריה העות'מנית.

משם נמשיך לבקעת ארבל, לאתר המקודש ביותר לבני העדה הדרוזית בישראל - קבר נבי שועיב. מתחם זה נמצא בסמוך לקרני חיטין, ממערב לטבריה. המסורת הדרוזית קובעת, כי מדובר בקברו של הנביא שועיב - הוא יתרו המקראי. האתר משמש מוקד עלייה לרגל לדרוזים. הכניסה אליו ללא תשלום, ויש לשמור על קדושת המקום ובכלל זאת לבוש צנוע.

קבר נבי שועיב | צילום: wikipedia/Almog

* הכותב הוא רכז קורס מורי דרך בבית הספר לתיירות ומלווה קבוצות "צוות" בטיוליהן

ימת כנרת, המהווה חלק מהבקע הסורי-אפריקאי, משתרעת בין הגליל ורמת הגולן והייתה מימי קדם מוקד משיכה להתיישבות. לכן כולל האזור אתרים בעלי חשיבות רבה לדתות השונות.

נתחיל את סיורנו במגדלא - עיר קדומה בגליל שהוקמה בחוף המערבי של הכנרת (אתר החפירות ממוקם ליד המושבה מגדל, מצפון לטבריה). דרכי ההגעה לאתר אפשריות הן מצומת גולני

מגדלא, מנורת שבעת הקנים | צילום: wikipedia/Hanay

(כביש 77) והן מביית-שאן (כביש 90) עד למושבה מגדל - ומשם לצומת מגדל, למגרש חנייה הממוקם ממערב לאתר. העיר מגדלא (הידועה גם בשם טריכוי), הוקמה בימי בית שני והייתה - עד הקמת טבריה בתחילת המאה הראשונה לספירה על-ידי הורדוס אנטיפס - העיר המרכזית במערב האגם. עיקר המידע על תולדות העיר הגיע אלינו בזכות ספרו של יוסף בן-מתתיהו "מלחמות היהודים ברומאים", שהיה מפקד הגליל במהלך המרד הגדול ברומאים - עד להצטרפותו לצד הרומאי בתל-יודפת. בהכללה ניתן לקבוע, כי ממצאים ארכיאולוגיים באתרים רבים ובמגדלא עצמה מאששים את אמינות תיאוריו.

העיר החלה את דרכה בתקופה החשמונאית כעירת דייגים. במהלך המרד הגדול נלחמו תושבי העיר בצבא הרומאי בראשות אספסינוס ובנו טיטוס. לאחר מצור רומאי וכיבוש העיר נמלטו תושביה לאגם, שם התרחש קרב ימי שגרם למותם של יהודים רבים. לפי תיאורו של בן מתתיהו בספרו, הפך צבעה של הכנרת לאדום מדם הקורבנות הרבים. חשוב לציין, כי דמות מרכזית בנצרות הקדומה היא מרים המגדלית שליוותה את ישוע. ישוב יהודי המשיך להתקיים במקום גם לאחר המרד, עד התקופה הביזנטית. כיום ניתן לבקר באתר המשולט כולו ולעבור במסלול לאורך החפירות הארכיאולוגיות, ובהן שרידי מזח ומעגן ימי, רבעי מגורים ומסחר, מפעל להמלחת דגים (טריכוי ביוונית), מקוואות וכן בית כנסת. מאחר שמדובר בבית כנסת מראשית המאה הראשונה לספירה שפעל לפני חורבן בית המקדש, יתכן כי זהו בית הכנסת שלפי המסורת הנוצרית ישוע הכיר והתפלל בו. בבית הכנסת נמצא תבליט עשוי סלע גיר עליו ובו סמל המנורה. להערכת הארכיאולוג שחופר במקום, הכיר האמן המגלף את המנורה שהייתה מוצבת בבית המקדש.

האתר הינו בעל חשיבות רבה לנצרות ובמקום פועלת כנסייה מרשימה. מרכז המבקרים, בראשות ג'ניפר ריסטין, מעודד ומקדם ביקורים במקום. הכניסה ללא תשלום. בקרבת האתר מתוכננת הקמתם של בית מלון ומסעדות לשירות המבקרים.

מאתר מגדלא נפנה צפונה בכביש 90, ובצומת חוקוק נפנה מזרחה לכיוון חורבת מינים - בה נמצאים שרידי ארמון יחיד במינו מהתקופה הערבית

חורבת מינים | צילום: wikipedia/Bukvoed

מאגדה להגדה

מאת: הרב חניאל פרבר

והדרת מלך למען המון העם שאינו בקי בסיפור יציאת מצרים, כדי לקרב אותו לאביו שבשמים. ידועה האמרה המופיעה בהגדה, ש"כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח".

ה"הגדה" היא קובץ מדרשים, מזמורי תהילים, דברי חז"ל, ברכות, תפילות ופיוטים, כדי לצאת ידי חובת אמירתה לבני הבית וכלל המסובים, בבחינת "והגדת לבנך", לספר למסובים את כל האירועים שעבר עם ישראל בגלות מצרים ובשאר הגלויות עד ימינו אנו. "הגדה" מלשון היגד - אמירה. היא מאגדת בתוכה חלק ממצוות החג: קידוש, שתיית ד' כוסות, אכילת מצה, מרור, כרפס, חרוסת ואפיקומן זכר לקרבן הפסח.

מובא בספר המצוות לרמב"ם: "הציווי שנצטוונו לספר ביציאת מצרים בליל ט"ו בניסן בתחילת הלילה כפי צחות לשון המספר" (מצוות עשה קנ"ז). כפי צחות לשון המספר - כך היא מצוות ההגדה מעיקר הדין, אך חז"ל תיקנו נוסח הגדה קבוע כפי צחות לשונם, כמו שתיקנו את נוסח התפילות והברכות. לפי שאין הכול מבינים את צחות לשונם של חז"ל כתבו חכמי הדורות פירושים שונים להגדה - ובכל דור ודור נכתבו פירושים חדשים כפי צחות לשון אותו הדור.

ראוי להעלות נקודה מעניינת בהגדה, שרבים וטובים נתנו עליה את הדעת - עולם המספרים. יש מכנה משותף לחלקי ההגדה השונים, והוא מרכזיותו של המספר ארבע: ארבע כוסות, ארבעה בנינים, ארבע קושיות, ארבע אממות וארבעה שמות לחג - חג האביב, חג החירות, חג המצות וחג הפסח. הגדת הארבעה מקורה בארבעה דברים שבזכותם נגאלו בני ישראל ממצרים, כפי המצוין (ויקרא רבה פרשה ל"ב) - שלא שינו את שמם, שלא שינו את לשונם, שלא גילו מסתורין שלהם (שלא אמרו לשון הרע) ולא ביטלו את המילה (שלא נמצא בהם אחד הפרוץ בעריות).

גם כצירופי מילים מופיע המספר ארבע, לדוגמא: "ואפילו - כולנו חכמים, כולנו נבונים, כולנו זקנים כולנו יודעים את התורה" (מתוך ההגדה). ניתן לראות שהמוטיב המספרי מוסיף חן להגדה. ולכן ההגדה היא לא רק ספר חינוכי, אלא גם ספר לימודי. ולא בכדי ה"הגדה" לפסח היא אחד מספרי

היהדות הנדפסים ביותר והמתורגמים ביותר לשפות אחרות. מדי שנה זוכה ה"הגדה" למהדורות חדשות ולפרשנות מחודשת של בעלי פרד"ס - פשט, רמז, דרש, סוד. הרבה אמנים ומוזיקאים מצאו ב"הגדה" ובסיפור יציאת מצרים מקור בלתי נדלה להשראה אמנותית וליצירה חדשה ומתחדשת. כל אלו עשו את "ההגדה של פסח" לספר הנפוץ ביותר בעם ישראל לאחר התנ"ך.

מכל חגי ישראל ומועדיו נחשב חג הפסח "מלך המועדים", ומכל החגים נתייחד לחג חשוב זה ספר מיוחד - "הגדה של פסח" - המתאר את תולדות עם ישראל מאז עלה על בימת ההיסטוריה. תוכנה של ההגדה כולל את סיפור יציאת מצרים ומשולבות בה כל המצוות הנהוגות בלילה זה, אור לט"ו בניסן.

ליל פסח נקרא "ליל הסדר", על שם האירועים ההיסטוריים שהתרחשו במצרים: עשר המכות ויציאת מצרים. חכמי ימי הביניים בחרו בשם זה ונתנו לכך טעמים - נציין שניים מהם: יש בכך רמז שכל מה שאירע לבני ישראל מאז ועד היום אין בו מקרה, אלא הכול מדויק ומכוון בסדר אלוקי ובהשגחתו של בורא העולם. מכיוון שיש מצוות ופעולות שונות הנהוגות בלילה זה, קבעו חכמי ימי הביניים את סדרן, לכן נקרא הלילה הזה "ליל הסדר" - על שם סדר הפעולות שנקבעו. הם אף קבעו את "סימני הסדר" - סימנים שהתקבלו בכל תפוצות ישראל. יש המייחסים זאת לרש"י או לאחד מבעלי התוספות.

מדוע נקרא שמה "הגדה של פסח"? יש האומרים שהשם "הגדה" הוא מלשון שבח והודיה לקב"ה, על שהוציאנו מעבדות לחירות ומשעבוד לגאולה. המילה "הגדה" היא מלשון "הגדתי היום לה' אלוקיך..." (דברים כ"ו, ג'). בזמנים קדומים, לא היו דברי ההגדה כתובים וערוכים בסדר קבוע, אלא היו נמסרים בעל-פה מאבות לבנים, דור אחר דור. רק בתקופת כנסת הגדולה מצאו החכמים צורך לכנס ולנסח את כל דברי ההגדה ולהעלותם על הכתב. היה זה הגרעין הראשון של "ההגדה של פסח", הכתובה והערוכה לפי סדר קבוע. ברבות הימים נוספו לה פרקים מהתנ"ך, דברי אגדה, תפילות שונות ופיוטים, עד שקיבלה את המתכונת והמבנה המצויים בימינו.

מצוות עשה מהתורה היא לספר את סיפור יציאת מצרים, ואין להסתפק בזכירה בלב, כמו בכל יום שאנו מתפללים את תפילותינו ומצווים לזכור בלב. לכן אם יש לאדם בן, הוא מצווה לספר לו את אשר אירע לאבותינו במצרים. הדבר נלמד מלשון המקרא: "והגדת לבנך ביום ההוא לאמור בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים" (שמות י"ג, ח'). לא בכדי תקנו חכמינו תקנה לקרוא את ההגדה בליל הסדר ברוב עם

חברי עמותת "יעלים" מתארחים במשכן הנשיא

משמאל: אריה צימל-צידון, הנשיא ריבלין ואיזי כנען. מאחור: מהרט בלאי

בחג החנוכה האחרון הציגו שני חברי "צוות" - אריה צימל-צידון (תא"ל) ואיזי כנען (אל"ם) - בפני נשיא המדינה, ראובן (רובי) ריבלין, את פרויקט "יעלים". במסגרת הפרויקט אותו יזם כנען, בין היתר, לומדים בני נוער מקרב העדה האתיופית לימודי תעופה וטיס, שעיקר מטרתם היא העצמה אישית, העמקת תחושת השייכות והקשר למדינה, והגברת המוטיבציה להתגייסות לצה"ל לשירות משמעותי.

לאירוע החגיגי הוזמן גם מהרט בלאי, תושב ראשון לציון, הנער האתיופי הראשון שעמד בכל הדרישות והצליח לקבל רישיון טיס אזרחי במסגרת הפרויקט. ראוי לציון, כי נערה נוספת שהשתתפה בפרויקט, מיטל מנגיסטו, תושבת כפר-סבא, קיבלה לאחרונה רישיון טיס אזרחי למטוס קל והפכה לטייסת האתיופית הראשונה בארץ. מיטל משרתת כיום בחיל האוויר. נשיא המדינה התרשם מאופי הפרויקט ומהעושים במלאכה, וציין, בין השאר: "המפעל של לימודי הטיס לנערים, אותו אתם מקיימים, הוא ציונות צרופה".

מאת: ברוך גזית (סא"ל), חבר הנהלת סניף "צוות" כפר סבא

צוות ברחבי הארץ

פעילויות במחוזות ובסניפים: טיולים < הרצאות < התנדבות < טיפול בפרט < סיורים < תרבות < פנאי < חוגים < אירועים < מסיבות < טקסים < הוקרה < ביקורים < סדנאות < נופש < הנצחה

צפון

סניף חיפה

יו"ר הסניף: ברוך וינטר • בית ההגנה, רח' פבזנר, ת"ד 7610 חיפה 3107601
טל': 04-8666762 • דוא"ל: brwint@zahav.net.il

■ ב-12.15.12 יצאו כ-100 חברים לטיול בעיר רמלה שכלל, בין היתר, ביקור במפעל המלט נשר, במגדל הלבן ובבריכת הקשתות. לאחר סיור קצר בשוק הססגוני של רמלה המשכנו למוזיאון העירוני המתעד ומציג את תולדות העיר למן הקמתה במאה השמינית לספירה ועד ימינו. לצד זאת מונצח במקום, במסגרת יד לבנים, זכר הנופלים מקרב בני העיר במלחמות ישראל. בהמשך ביקרנו בבית הכנסת הקראי, בו האזנו להסברים אודות בני העדה.

■ ב-17.12.14 התקיימה באולמי הקונגרסים מסיבת חנוכה בהשתתפות כ-300 חברי "צוות" וארגון חברי ההגנה. כיכדו בנוכחותם יו"ר הארגון, סגנו ויו"ר המחוז יצחק חביו. טקס הדלקת הנרות לווה בשירי החג. מנחה הערב, סגן יו"ר הסניף משה ברקאי, הביע הערכה לחברי הנהלת הסניף והמחוז על השיוע בארגון המסיבה.

דברי ברכה לחג נשא יו"ר "צוות", יו"ר המחוז יצחק חביו, ויו"ר הסניף ברוך וינטר. בתוכנית האמנותית: חנה לסלאו בהופעה מלאת צחוק והנאה.

סניף מרכז הגליל

יו"ר הסניף: ריאד אברהים • מועדון מפ"ת מג'אר, ת"ד 2795 מג'אר 2012800
טל': 04-6781466 • דוא"ל: Fared_s@walla.co.il

ב-11.12.14 התקיים במסעדת סמיר בדלית אל כרמל אירוע לסיכום שנת העבודה 2014, בסימן סולידריות עם גמלאי "צוות" תושבי הר הכרמל, עוספיה ודלית אל כרמל. הערב אורגן על-ידי יו"ר סניף מרכז הגליל ריאד איברהים וחברי הנהלת הסניף, יחד עם פעילים ונציגות גמלאי הר הכרמל. באירוע השתתפו כ-150 חברים, רובם עם בנות הזוג. חברי סניף מרכז הגליל הגיעו מעין אלאסד, ראמה, סאג'ור, בית ג'אן, פקיעין, כפר סמיע, חורפיש, שפרעם, ירכא, ג'ת-ינוח, אבוסנאן, ג'וליס, מג'אר וכמובן מעוספיה ומדלית אל כרמל. בלט בנוכחותו ד"ר רמזי חלבי, שהיה ראש הרשות המקומית דלית אל כרמל, והגיע לאירועים אלה גם בשנים קודמות.

יו"ר סניף מרכז הגליל והרוח החיה מאחורי הכנס, ריאד איברהים, ברך את הנוכחים והציג את עיקרי תוכנית העבודה לשנת 2015. יו"ר המחוז איציק חביו, הדגיש בדבריו את העובדה שסניף מרכז הגליל עבר בשנת 2014 את הרף שהתבקש לעבור - מעל 1,000 משתתפים באירועי הסניף - וכן את העובדה שהחברים הגיעו לערב זה עם בנות הזוג. הוא ציין כי כיום אין "מחיצה" בין גמלאי הגליל לגמלאי הר הכרמל והם מהווים מקשה אחת. חביו העלה את נושא ההתנדבות ואת חשיבותו, וקרא לחברים לטול חלק בפעילות המדגישה את ערכיות חברי "צוות": "אנו נותנים, אך גם מקבלים - ההתנדבות משפרת את תדמיתנו ועלינו להתנדב ברצון ובלב אוהב ושלם". הערב הסתיים בהבטחת יו"ר סניף מרכז הגליל לקיים אירוע דומה לסיום שנת העבודה 2015.

מאת: ישעיהו פטוקה, ס. יו"ר מחוז חיפה והצפון

סניף הקריות

יו"ר הסניף: אריאל כרמון • בית התרבות
שד' קק"ל 25 ת"ד 3068 קרית מוצקין 2613001 • טל': 04-8732214

חברי הסניף ציינו את חג החנוכה באירוע חגיגי

סניף הגליל התחתון

יו"ר הסניף: משה עבו • הגלבע, ת"ד 491 טבריה 1410401
טל': 04-6720656 • דוא"ל: abomosh@gmail.com

בהמשך להתנדבות המסורה של גמלאי "צוות" במחוז צפון על כל סניפי להחזרה לכשירות מבצעית של ציוד ואמצעים בימ"חיים (בעקבות מבצע "צוק איתן"), פתח המחוז באמצעות סניפי טבריה ומרכז הגליל בפייילוט התנדבות גמלאי צה"ל, בשיתוף ארגון נכי צה"ל. במסגרת זו, אותרו מתנדבים שיקבלו אחריות למשימה קבועה באוגדה, ולאחר הדרכה קצרה יסייעו בהעלאת המוכנות.

במפגש שהתקיים בחוות השומר, חולקו תעודות לחברים לאות הערכה על פעילות רצופה מאז "צוק איתן" ועד היום. קצין החימוש האוגדת, סא"ל אלי, הסביר את צרכי היחידה; מוריס אטיאס סגן מנהל המחוז של ארגון נכי צה"ל, אתי וליאת, הסבירו את חשיבות הנתניה של נכי צה"ל; יו"ר המחוז יצחק חביו שיבח את היוזמה וציין כי כוונתו למנף אותה לשאר סניפי המחוז. משה עבו הודה לרחל לביא שפועלת רבות לארגון ההתנדבות בסניף הגליל התחתון וכן לחבר מימוני ראש הקבוצה. הוא ציין את ההרכב המדהים של 30 החברים שהשתתפו בפעילות, ובכללם דרוזים, בדואים, נוצרים ויהודים. הפיילוט יצא לדרך.

סניף העמקים

יו"ר הסניף: מנחם מעוז • משרד הקליטה ליד האגודה למען החייל, עפולה
טל': 04-6490553 • דוא"ל: maozm6@walla.com

■ ב-9.1.15 נערכה בקיבוץ בית אלפא אזכרה לזכרו של הרמטכ"ל ה-12 של מדינת ישראל משה לוי ז"ל, שכיהן בתפקידו שש שנים. סגן יו"ר סניף עמקים אחמד פלאח הניח את זר "צוות" מטעם ארגון גמלאי צה"ל.
■ ב-19.11.14 יצאנו ליום טיול, שהחל בביקור בבית יגאל אלון בו נחשפנו למורשתו. המפגש כלל הרצאה וסיור מודרך בחללי התצוגה במוזיאון, מצגות, סרטים וסיפורים. לאחר סיור במוזיאון וצפייה בסרטה בת ה-2,000 שנמצאה במקום, יצאנו לשיט רגוע בכנרת, במהלכו שרו ורקדו החברים על הסיפון. סיימנו את הטיול בביקור במרכז מבקרים של "תמר בכפר" במושבה כנרת, שם האזנו להרצאה וצפינו בסרט על התמרים.

■ ב-29.12.14 יצאנו לסיור מרתק, בו התחקינו באמצעות תמונות, מסמכים וסיור בשטח אחר דמותו של אלי כהן, המרגל הישראלי בסוריה של תחילת שנות ה-60. היה זה יום מעניין ביותר, עם מזג אוויר נהדר.

■ ב-13.1.15 יצאו חברי הסניף ליום טיול שהתחיל בביקור בפארק תעשיית ההייטק החדש של סטף ורטהיימר בנצרת, שם למדנו על הפארק ואף ביקרנו בחברות מובילות ששוכנות בו, כמו אמדוקס ואחרות. משם המשכנו לביקור בטבריה, לאחרי שמונו פעמינו לחמת גדר - לרחצה והתרגעות.
■ ערכנו הרצאה בנושא ברזיל אותה העביר צביקה הרלב, מרצה ומדריך טיולים לברזיל, בליווי סרטים, תמונות וסיפורים.

למנהל המחוז אליקו חתוכה שנכח באירוע ולמזכירת המחוז רחל אסטמן על הטיפול המסור בחברים. לאחר הברכות נערך טקס הדלקת נרות חנוכה, שלוה בשירתה של הזמרת סי היימן משירי החג ומרפרטואר הזמר הישראלי. בהמשך הערב הופיע האמן העל-חשוני יוני אלדיני, ונערכו משחקי חברה נושאי פרסים. הערב נמשך בריקודים ובשירים של סי היימן ולהקתה, והשאיר טעם של עוד. הנהלות שני הסניפים הבטיחו להמשיך במסורת זו של מסיבות משותפות.

מאת: ישעיהו פטוקה ס. יו"ר מחוז חיפה והצפון

סניף כרמיאל

יו"ר הסניף: שלומי קליין • הגליל 2 כרמיאל 2192101
טל': 04-9982215 • דוא"ל: slomek1@walla.com

■ ב-21.12.14 נערכה באולמי טופז בעכו מסיבת חנוכה משותפת לסניפי כרמיאל וגליל מערבי. לאחר קבלת פנים ומפגש חברים הודלקו נרות חנוכה ונישאו דברי ברכה על-ידי נציגי הסניפים ונציג המחוז. הערב כלל תוכנית אמנותית, משחקי חברה ותחרות ביגו נושאת פרסים.

■ ב-20.1.15 יצאו חברי הסניף ליום כיף בחמת גדר. הם נהנו משמש חורפית וממתקני האתר.

סניף הגליל העליון יו"ר הסניף: יעל דקל
טל': 04-6935756, 050-4130801 • דוא"ל: dekelya@gmail.com

סניף חדרה והשומרון

יו"ר הסניף: ארמונד פרץ • הרצל 69, ת"ד 2191 חדרה 3812101
טל': 04-6342407 • דוא"ל: map_1@012.net.il

אירועים

ב-21.12.2014 קיימנו במסגרת אשכול סניפים נשף חנוכה, באולמי גאיה בחדרה, במעמד יו"ר המחוז יצחק חביו, יו"ר סניף העמקים מנחם מעוז וראש עיריית חדרה צביקה גנדלמן - חבר הסניף. באירוע נטלו חלק חברים מסניפי עפולה והעמקים, חברים מהמגזר הבדואי, וכן יו"ר סניף טבריה משה עבו ומספר חברים מסניף זה. ההיענות לאירוע הייתה מרשימה - כ-480 חברים, שנהנו מאירוח כיד המלך ומהופעתו של אבי טולדנו. את הערב הנחה מזכיר הסניף, אשר ניצל את המעמד כדי להיפרד, בשיתוף יו"ר המחוז, מיו"ר הסניף היוצא משה אבן פז.

טיולים

■ ב-2.12.14 יצאו 40 חברי הסניף לטיול בנגב הצפוני בהדרכתו של שבתאי קו, חבר "צוות". בין היתר ביקרו החברים בקיבוץ נירים וצפו על השכונות המזרחיות של חאן יונס, וכן בגלריה המציגה פסלים של אמנים מהאזור. משם המשיכו החברים לבית הכנסת מעון שבחבל מגן, ובו רצפת פסיפס וכתובת ארמית שהשתמרו היטב, ולבירת הנגב באר שבע, בה ביקרו בעיר העתיקה ובמזיאון לתולדות האסלאם.

■ ב-5.1.15 יצאו כ-50 חברי הסניף לטיול בבקעת הירדן, בהדרכתו של שבתאי קו. במהלך הסיור ביקרו החברים, בין היתר, במרפסת התצפית של היישוב ורד יריחו, במתחם נבי מוסא, במנזר היפה והמטופח בדיר חג'לה הסמוך לנהר הירדן, ובאנדרטת הבקעה וכן עלו לגלבוץ.

מאת: דוד אביטבול, מזכיר הסניף

סניף הגליל המערבי

יו"ר הסניף: יום טוב חזן • הרצל 61 נהריה 2240013
טל': 04-9510702 • דוא"ל: golani48@barak.net.il

ב-21.12.14 נערכה מסיבת חנוכה משותפת לסניפי הגליל המערבי וכרמיאל בנוכחות מאות חברים. האירוע התקיים באולמי טופז בעכו ונפתח במפגש רעים ובדברי ברכה שנשא יו"ר הסניפים - יום טוב חזן יו"ר סניף הגליל המערבי, ושלומי קליין יו"ר סניף כרמיאל. השניים סקרו חלק מהתוכניות לשנה הקרובה. סגן יו"ר המחוז ישעיהו פטוקה בירך את החברים בשם יו"ר המחוז איציק חביו, שהיה באותה עת במסיבת חנוכה של סניף חדרה והעמקים. הוא הודה לחברי הנהלות הסניפים על פעילותם המבורכת, וכן הודה בשם הנהלת המחוז והחברים

סניף רמת השרון

י"ר הסניף: אורי ילז • ת"ד 1350 רמת השרון 4711202
 • טל': 050-8898931, פרטי: 03-5475330 • דוא"ל: uriyal@netvision.net.il

■ ב-8.9.14 נערך סיור לעוטף עזה. החברים נפגשו עם מפקדים ולוחמים שהשתתפו במבצע "צוק איתן" ועם תושבי האזור. בין היתר, פגשו את אביו השכול של מא"ז נירים, זאביק ז"ל, ואת מפקד העורף של העיר נתיבות. בתום יום הסיור ביקרו החברים במושב נתיב העשרה הגובל עם צפון הרצועה, וחזו מקרוב בעמדות הלחימה ובאחת המנהרות שנחפרו על-ידי החמאס.

■ ב-29.12.14 נערך סיור באתרים בשפלת החוף ובהם חוות חפציבה, מוזיאון העלייה השנייה בזכרון יעקב, ביקב כרמל ועוד. שיא הסיור היה ביקור בשחזור מחנה המעפילים בעתלית, הממחיש את קורותיהם של אלפי מעפילים שהגיעו לארץ ישראל בתקופת המנדט.

סניף רעננה

י"ר הסניף: יצחק גושן • רחוב הרצל 2 רעננה 4335401
 • טל' 09-7462653 • דוא"ל: snif-raanana@tzevet.org.il

■ ב-22.12.14 ערכנו באולם "אשכול פיס" את מסיבת חג החנוכה המסורתית של הסניף. לאחר מפגש חברים שלוהו בכיבוד, התכנסנו באולם המופעים. השתתפו במחנתנו אורחים רבים, ביניהם ראש העיר זאב ביילסקי וסגן יו"ר "צוות" מוטי בר-דגן. לאחר הדלקת הנרות ודברי הברכה קיימנו טקס מרגש, בו הוענקו סיכות הוקרה לחברינו לוחמי תש"ח.

טיולים

- ב-18.9.14 נערך טיול לשכונת תלפיות בירושלים.
- ב-6.11.14 נערך טיול באזור המרכז למוזיאון יהדות בבל ולפארק אריאל שרון (חיריה).
- ב-5.12.14 נערך טיול לעמק יזרעאל, בעקבות נשים בתנ"ך שפעלו שם. התחלנו את הסיור בתל יזרעאל משם המשכנו לעין דור העתיקה, מקום מושבה של בעלת האוב. ביקרנו במוזיאון הארכיאולוגי בקיבוץ עין שמר ועלינו לתצפית מגבעת קומי. כן ערכנו תצפית על שדות הקרב של ברק בן אבינעם ודבורה הנביאה, והאזנו גם לסיפורה של יעל אשת חבר הקיני.

הרצאות

- ניהול מערכת בתנאי משבר ואי ודאות - הרצאתו של אלוף דורון רובין.
- מבצע חשאי של המוסד לחילוץ יהודי אתיופיה מסודן - סיפורו של סא"ל דוד בן עוזיאל
- ביטחון ישראל לאן? - הרצאתו של אלוף יאנוש בן גל.
- נס תחיית הלשון העברית - הרצאתו של פרופ' שמעון שרביט.

מאת: אורי אמיר

סניף כפר סבא

י"ר הסניף: נפתלי שגיא • המייסדים 31 (בניין תהילה) כפר סבא 4420539
 • טל': 03-6173554, 09-7659867 • דוא"ל: tzevetkf@bezeqint.net

במסיבת חנוכה שערך הסניף, הדליקו בצוותא כ-350 חברים נר שמיני של חנוכה. לאחר מפגש רעים שלוהו בכיבוד, נפתח האירוע בברכת יו"ר הסניף, נפתלי שגיא. אורח הכבוד היה ח"כ שאול מופז, הרמטכ"ל ה-16 של צה"ל ושר הביטחון לשעבר, אשר העלה על נס את תרומתם של גמלאי צה"ל למדינה בעת שירותם בצה"ל ולאחר שחרורם. חבר הסניף אלי הקר הדליק את הנרות, והקהל הצטרף אליו בשיירה. בחלק האמנותי של הערב הופיעו ננסי ברנדס והסופראנוס - מופע שירה, ריקוד, נגינה וקטעי סטנד-אפ להנאת הקהל. את הערב הנחתה אורנה רון והפיק עזרא שמיע.

טיולים

■ ב-22.11.14-21 יצאו 56 חברי הסניף לסוף שבוע בסימן: "ספרות וטבע לחופי ים המלח". במהלכו ביקרו במערות קומראן, בשמורה החבויה בעינות צוקים, בחוות האפרסמון, בנחל דוד בשמורת עין גדי, בגשר עבדאללה ההרוס בסמוך לאנדרטת בית הערבה, וכן ערכו תצפית לעבר ארץ המרדפים. הטיול לווה לכל אורכו

■ לאחרונה נערך טיול "ממגדל העתיקה למנזרי הגליל", בו השתתפו 55 חברים.
 ■ בחודש נובמבר נערך טיול לאתרים נבחרים באצבע הגליל, בשיא עונת המסיק. השתתפו בטיול כ-50 חברים.

הרצאות

■ העימות בסוריה מזווית ישראלית - הרצאתו של יריב פלד.
 ■ הומור בגמרא ובמשנה - הרצאתו של גיל קופטש.
 ■ תקיפת הכור הגרעיני ליד בגדד בשנת 1981 - הרצאתו של אלוף דוד עברי.

■ במעמד זה נערך טקס הוקרה וחלוקת תעודות וסיכות ללוחמי מלחמת תש"ח.

מאת: נתן גייזר

סניף הוד השרון

יו"ר הסניף: נתי פרישמן • ז'בוטינסקי 7 הוד השרון 4535020
 • טל': 09-7450773 • דוא"ל: hsh@tzevet.org.il

■ במפגש מרגש שנערך בחג החנוכה עם ותיקי הסניף שלחמו במלחמת תש"ח, העניק להם יו"ר הסניף סיכות של ארגון "צוות". כל אחד מהחברים העלה חוויות מתקופת שירותו וביחד הדלקנו נרות חנוכה.

■ חברי הנהלת הסניף השתתפו בערב שערך עיריית הוד השרון לכבוד המתנדבים, כהערכה על פעילותם למען הקהילה. יו"ר הסניף נתי פרישמן קיבל מגן הוקרה על פעילותו ההתנדבותית למען חברי הסניף והקהילה.

■ ב-20.1.15 נערך טקס הכנסת ספר תורה לזכרם של חללי הוד השרון שנפלו במערכות ישראל, בו נטלו חלק חברים רבים מהסניף.
 ■ בחודש ינואר נערך טיול באזור פארק נהריים.

הרצאות:

■ חוקי צוואות וירושות. ■ מידע וזכויות - סקירה מקיפה על זכויות העמיתים במסגרת ביטוח לאומי בעקבות מחלות ואירועים רפואיים (נערך במדיקל סנטר בהרצליה). ■ מצרים בעידן שלטונו של הנשיא א-סיסי: אתגרים ודרכי התמודדות - הרצאתו של יריב פלד.

בשיר ובאומר, משל מיטב המשוררים והכותבים, ששאבו השראתם מהאזור.

הרצאות: ■ חלוק לבן - כומתה שחורה: סיפורו של רופא צבאי במלחמת ישראל - הרצאתו של ד"ר אשר פורת. ■ אינדונזיה: ארץ השבטים הנידחים והחיות הנכחדות. מרצה: שלמה פיליבה. ■ על ספרים וסופרים ישראליים: מה מסתתר מאחורי הקלעים? - הרצאתו של מאיר אהרוני. ■ מונגוליה: לשרוד בארץ הנוודים - הרצאתו של דני ינאי. ■ בן גוריון, ז'בוטינסקי וחיים ויצמן בתקופתם - הרצאתו של ישראל גת.
 ■ ראשית התעופה הצבאית בארץ ישראל - הרצאתו של אודי גזית.

סניף נתניה

יו"ר הסניף: עקיבא יצחקי • רזיאל 7 נתניה 4247008
 • טל': 09-8334008, 03-6173553
 • דוא"ל: Tzevet-n@bezeqint.net

■ בסוף חודש דצמבר קיימנו מסיבת חנוכה וציינו את סיום שנת הפעילות. המסיבה התקיימה במלון איילנד בנתניה בהשתתפות 428 חברים. במהלך הערב הוקרן סרטון הסוקר את פעילויות הסניף ואת העשייה של מתנדביו. הוא יועלה בקרוב לאתר "צוות". בתוכנית האמנותית: הופעה של מוטי גלעדי ואסנת וישינסקי.

■ ב-4.1.15 צפו 253 חברים במופע "קרליבך בהיכל", שנערך במעמד ראש העיר נתניה מרים פיירברג-איכר.

■ הסניף ממשיך באיסוף כתובות דואר אלקטרוני של חברים, במטרה לחסוך בעלויות דואר רגיל. כיום יש בידינו יותר מ-80% מכתובות החברים. עדכונים שוטפים מועברים באמצעות מערכת ה-CRM וגם באתר "צוות".
 ■ נמשכת הפעילות לאיתור מתנדבים מקרב חברי הסניף ושיבוצם בתפקידים שונים, לשם סיוע בעת חירום לגורמים הרלוונטיים.

סניף הרצליה

יו"ר הסניף: ראובן ליימונד • הבנים 15 הרצליה 4637915 • טל': 09-9563838
 • דוא"ל: snif-herzliya@tzevet.org.il

בחנוכה ערך הסניף מסיבה בהשתתפות יותר מ-100 חברים.

טיולים

■ בחודש ינואר נערך טיול לאזור שפלת יהודה בהשתתפות 52 חברים.

מחוז ירושלים

מנהל המחוז: שמעון מלכה • שאלתיאל 1 בית החייל 945522 ירושלים
 • טל': 03-6173525 • זוא"ל: mjerusalem@tzevet.org.il

חברי המחוז שהשתתפו בסדנה

זאת, הודות לשיתוף הפעולה המקצועי בינו לבין מנהל מחוז ירושלים שמעון מלכה, שבמסגרת תפקידו אחראי לאיתור מקומות עבודה עבור הגמלאים ושיבוצם.

בסדנה נכחו יו"ר "צוות", סגנו, המנכ"ל והרב יוסף וסרמן יו"ר המחוז. יו"ר הארגון נשא דברים, והדגיש את חשיבות התעסוקה עבור הגמלאים, הביטוח הסייעודי, הפנסיה והתייחס לנושאים שהועלו על-ידי המשתתפים. הרצאותיהם המקצועיות של סיניה לוי ודן ארז העשירו את המשתתפים בידע ובכלים הנחוצים להצלחה בקריירה שנייה. בסיום הודה יו"ר המחוז לכל המארגנים, ובמיוחד לשרית רוזנצוויג סמנכ"לית "צוות" לתעסוקה ולשמעון מלכה מנהל המחוז, על ארגון הסדנה, בתקווה שעוד השנה ישתלבו חלק ממשתתפיה במעגל התעסוקה.

■ במסגרת מועדון תרבות החודש, קיימנו ב-25.1.15 באודיטוריום בית החייל ירושלים שתי הרצאות בתחום איכות החיים לגיל השלישי. ההרצאה הראשונה הועברה על-ידי גילה שובל (סא"ל), לשעבר אחות ראשית בצה"ל, והייתה מבוא לסדנה בנושא בריאות שהיא מעבירה לגמלאים, המתמקדת בשמירה על בריאות תקינה בגיל השלישי ללא צורך בדיאטה מיוחדת.

בחלק השני של הערב העביר הגמלאי דב ויסברגר הרצאה מרתקת בנושא אימוני טאי-צ'י - נושא בו התמחה בארץ ובחו"ל - ואף הזמין את הנוכחים לנסות לבצע מספר תרגילים באופן מעשי.

סניף ירושלים יו"ר הסניף: שמעון דרעי • במשרדי המחוז: שאלתיאל 1, בית החייל ירושלים 945522 • טל': 03-6173558, 050-9104004
 סניף בית שמש יו"ר הסניף: עמרם בזוגלו • טל': 054-2274411
 סניף מעלה אדומים יו"ר הסניף: עמרם אהרון • טל': 050-5853769

■ ב-21.12.14, נר שיש של חנוכה, קיימו חברי מחוז ירושלים אירוע חגיגי ומרשים לכבוד לוחמי תש"ח חברי המחוז, באולם ז'ראר בכר בבירה. הערב נפתח בטקס הדלקת נרות חנוכה המסורתי על-ידי יו"ר המחוז הרב יוסף וסרמן. באירוע השתתפו יו"ר "צוות", סגנו, משה פלד נציג לוחמי תש"ח, יצחק צרפתי נציג הנהלת ומועצת המחוז ונתי שמואלי נציג הגמלאים החדשים במחוז. בשיאו של הערב הזמין מנהל המחוז שמעון מלכה, אשר הנחה את הערב, את לוחמי תש"ח, יחד עם אלמנות הלוחמים לבמה, לקבלת סיכות לוחמי תש"ח שהונפקו על-ידי ארגון "צוות". האירוע היה שמח ומלא אור לא רק בזכות נרות החנוכה, אלא גם בשל הופעתם מחממת הלב של מוטי גלעדי ואסנת שיר ושינסקי, אשר שילבה שירים והומור. בסיום הערב הודה יו"ר המחוז הרב יוסף וסרמן לכל המשתתפים ובהם יו"רי הסניפים וחברי הסניפים, וכן למארגני הערב: שמעון מלכה וסיון ניסים מזכירת המחוז, על תרומתם לערב זה.

מימין: מוטי גלעדי, משמאל הרב יוסף וסרמן יו"ר המחוז

■ ב-3.12.14 ערך המחוז סדנת העצמה בבית החייל ירושלים, בהשתתפות גמלאים שהשתחררו לאחרונה, במטרה להעניק כלים יישומיים כדי להקל על המעבר משירות צבאי לאזרחות. המשתתפים האזינו להרצאה מרתקת מפי מנהל מרחב מרכז של האגודה למען החייל ארז יער, שקלט פורשי צה"ל כעובדים מן המניין באגודה.

מימין: שמעון מלכה, הרב יוסף וסרמן, ברוך לוי, דן נדיב, מוטי בר דגן ושרית רוזנצוויג

חברי "צוות" - התנדבו למשימות התנדבות
 לעזרת צה"ל, לעזרת הנוער, לעזרת מערכי העורף

סניף באר שבע

יו"ר הסניף: מנחם ברנד • בית החייל, רחוב בית לחם 2, ת"ד 521, באר-שבע
8410401 • טל: 08-6431874, מענה קולי: 03-6173529, פקס: 08-6417188

■ ארגון רא"ם (מועצת ראשי ארגוני מתנדבים בבאר שבע והסביבה) מאגד בתוכו ארגוני מתנדבים רבים בעיר באר שבע וביניהם גם את מתנדבי "צוות" הפעילים במסגרות השונות בעיר. לאחרונה נערך אירוע הוקרה למתנדבים בו נטלו חלק יו"ר המחוז גדעון שני וג'ניה לנדו, מתנדבת המשמשת כמנהלת חשבונות במזכירות המחוז.

■ ב-14.12.19 ביקרו חברי הסניף במרכז המבקרים "באר אברהם" בבאר שבע, המציג את סיפורו של אברהם אבינו, וצפו בסרטון תלת מימד המציג תחנות בחייו. כחצר פנימית באתר נמצאה באר עתיקה שהעניקה למקום את שמו.

■ בין התאריכים 14.11.22-20.11.22 יצאו חברי הסניף לנופש במלון רימונים באילת. בדרך ביקרו החברים בחוות כרמי הר הנגב שלידי מצפה רמון וערכו סיור בעיר הבה"דים בצומת הנגב. במהלך סוף השבוע נערך גם טיול לפארק תמנע. החברים נהנו מאירוח איכותי ומשירות מעולה.

סניף מצפה רמון

יו"ר הסניף: אליהו בדש • נחל ניצנה 15 מצפה רמון 8060000
טל: 054-4883718

■ ב-14.12.28 נערכה פעילות משותפת לתושבי מצפה רמון ולפזורה הבדואית של הר הנגב, ביוזמת יו"ר הסניף אליהו בדש. הפעילות כללה, בין היתר, התנסות ברכיבה מסורתית על גמלים. במהלך האירוע ניתנו

מחוז דרום

■ ב-14.12.11 נערך טקס הענקת מגן ראש העיר ליחידים ולארגונים מתנדבים מצטיינים. שלמה סולומון, חבר סניף באר שבע, נבחר כמתנדב מצטיין לשנת תשע"ד, ומחוז דרום של "צוות" נבחר כארגון מתנדב מצטיין לשנה זו.

בנימוקי הפרס נכתב, בין היתר על שלמה סלומון: פועל לטובת תושבי שכונתו במגוון תחומים, מקיים קורסי העשרה שונים ומגוונים, מארגן הפנינג בריאות בשיתוף קופ"ח כללית, משמש כחבר הנהלה בארגון "צוות", מבקר את הגמלאים החולים ומיידע אותם לגבי זכויותיהם, מפעיל קרן פרטית לגמילות חסדים, חבר ברא"מ ומסייע רבות בחלוקת מזון לנזקקים.

בנימוקי הפרס נכתב, בין היתר על "צוות": ארגון ייחודי המייצג את גמלאי שירות הקבע בצה"ל, תוך שימור הזיקה לערכי צה"ל ומורשתו. מטרת "צוות" עשייה והתנדבות למען העם, המדינה, החברה, הקהילה והאדם. מתנדבי "צוות" פעילים בביה"ח סרוקה, במרכז לבריאות הנפש, במוסד לביטוח לאומי, במשטרת ישראל, במטה החירום של עיריית באר שבע ומשרד הפנים ובעמותת חיל ההנדסה.

במסגרת הטקס נערכה קבלת פנים לנבחרים ולבני משפחותיהם, נישאו דברי ברכה, והוענקו תעודות הוקרה ושי מטעם ראש העיר. יו"ר המחוז גדעון שני נשא דברים בסיום הטקס בשם המתנדבים, והזמר יהורם גאון חתם את האירוע במיטב שיריו. האירוע תועד על-ידי וידאו "צוות".

■ ב-15.2.21 נערך אירוע תרבותי לזכרה של חנה ברנשטיין ז"ל, חברת הנהלת המחוז, במרכז לתיאטרון בובות בחולון. באירוע נטלו חלק בני משפחתה ומוקירי זכרה. את המחוז ייצג אברהם לוגסי, מנהל המחוז. תוכנית האירוע, שהופק על ידי בתה, ענת, כללה מצגת לזכרה של חנה ומפגש מוזיקלי בהשתתפות ויולנים בינלאומיים ונגנים נוספים.

סניף קרית גת

יו"ר הסניף: חיים אסולין • שד' גת 32/17 קרית גת 8208212
טל': 052-2712422, 08-6878350 • gimlaei@bezeqint.net

כבכל שנה יצאו 68 מחברי הסניף לנופשון באילת, לציון תחילתה של השנה האזרחית החדשה. הנסיעה נערכה בין התאריכים 31.12.14 ל-3.1.15. בדרך ביקרו החברים במוזיאון הזכוכית בערד, שם פגשו באמן זכוכית שהרשים אותם ביצירותיו. את הערב בילו במלון באילת, בו נהנו מתוכנית אמנותית מגוונת. הם ערכו גם סיור סובב אילת, ביקרו בחוות התבלינים, שיט ועוד.

סניף אילת

יו"ר הסניף: אליהו דהן • בית החייל, השיטה 4, אילת 8806435
טל': 057-5818182, 08-6317552 • דוא"ל: eli34656@walla.com

ב-23.12.14 נערכה במלון דן פנורמה מסיבת חנוכה לחברי הסניף, בשיתוף ארגון נכי צה"ל ובמעמד ראש העיר, יו"ר המחוז, מנהל המחוז ו-250 חברים. בערב זה הוענקה תעודת הוקרה למתנדבת עפרה כהן על פועלה.

סניף נתיבות-שדרות יו"ר הסניף: אילן פרץ • ת"ד 110 אופקים
8751002 • טל': 050-5282815 • דוא"ל: ilanperez01@gmail.com

סניף ערד יו"ר הסניף: שלום כרמל • רחוב בשור 2 ת"ד 444 ערד 8910302
טל': 052-5554523, 03-6173557

סניף דימונה יו"ר הסניף: אבי אבוחצירה • רח' עבדת 1, דימונה 8604801
טל': 052-2704148

הסברים והדרכות למבוגרים ולילדים, והמשתתפים זכו לאירוח באוהל שהוקם במקום.

■ ערכנו מפגש של חברי הסניף עם אנשי קבע העומדים לפני פרישה. האירוע נערך בחוות נועם במדבר, וכלל תצפית כוכבים בהנחיית אסטרונום, והרצאת אורח של מדריך הטילים מיכאל ברדה על מרוקו.

לאור הצלחת האירוע יש כוונה לקיים מפגשים נוספים מסוג זה בעתיד. גם השנה נערכו בחול המועד סוכות שני אירועים חווייתיים: עפיפוניאדה ומירוץ אופני שטח קהילתי. כ-700 מתושבי המועצה המקומית התאספו במגרש הכדורגל של היישוב, רכשו עפיפונים בעלות סמלית ונהנו גם מסדנאות יצירה לילדים של מדריכי המתנ"ס. למחרת יצאה קבוצת "רוכבי החר" - רוכבי אופני שטח ממצפה רמון - לרכיבה בהדרכת חבר הסניף גידי כליפה ורעייתו ברכה. ברכיבה השתתף גם ראש המועצה רוני מרום, חבר הסניף.

סניף אופקים

יו"ר הסניף: יעקב דרעי • היוגב 37 מקלט 5 אופקים 8761337
טל': 077-9256070, 08-9924930 • דוא"ל: snifofaqim@gmail.com

ב-22.12.14 נערך באופקים נשף חנוכה משותף למספר סניפים במחוז הדרום ולסניף ארגון נכי צה"ל המקומי. האירוע התקיים באולמי אליבא באופקים, בהשתתפות 800 איש. בתוכנית האמנותית - הופעתו של אביהו

מדינה. החברים נהנו מערב חברתי מהנה, ארוחה עשירה, שירים וריקודים ואף הגרלה בסוף הערב. במהלך האירוע חולקו תעודות הוקרה למתנדבים פעילים בסניפי המחוז.

כיבודו בנוכחותם ראש עיריית אופקים, יו"ר ומנכ"ל "צוות", יו"ר המחוז גדעון שני ויו"ר ארגון נכי

צה"ל במחוז אורן אקרמן. הערב אורגן על-ידי יו"ר הסניף יעקב דרעי, בסיוע מנהל המחוז. החברים נהנו מאוד מהאירוח והודו למארגנים.

סניף רחובות

יו"ר הסניף: יוסי שני • גאולה 4 רחובות 7627211
 • טל': 08-9467062, 03-6173508 • דוא"ל: y-sho806@015.net.il

■ ב-1.12.14 נערך האירוע השנתי, בגני שמים כחולים ברחובות, בהשתתפות 250 חברי הסניף ובנות זוגם. את האירוע כיבדו בנכוחתם יו"ר "צוות", סגנו, המנכ"ל, ומ"מ ראש עיריית רחובות, בני שרעבי.
 את הערב פתח יו"ר הסניף יוסי שני בסקירה על פעילות הסניף במהלך השנה ועל תפקודו במבצע "צוק איתן". הוא הודה להנהלת "צוות" ולהנהלת המחוז על הסיוע במהלך השנה. יו"ר "צוות" בירך את החברים וסקר את פעילות הארגון בשמירה על זכויות החברים. המנכ"ל עדכן את החברים בפעילות הנעשית בנושא הגמלה והמשך הביטוח הרפואי והסיעודי. את ברכת המחוז הביא סגן יו"ר המחוז אילן דולפין.

במסגרת האירוע השנתי הוענקו תעודות הוקרה לחברים שהגיעו לגבורות, על-ידי יו"ר ומנכ"ל "צוות" ויו"ר הסניף. את הערב הנעימה להקת דיסקברי בשירים מכל הזמנים. בחלק האמנותי הופיעה נורית גלרון במיטב שירה להנאתם של החברים.

■ ב-9.12.14 יצאו 50 מחברי הסניף לנופש באילת במלון לאונרדו רויאל ריזורט. הם נהנו מפעילויות במלון, מסיור גבולות ומשיט. חברי הסניף הביעו הוקרתם על ארגון הפעילויות במהלך השנה לרווחת החברים.

סניף מכבים-רעות-מודיעין

יו"ר הסניף: יעקב (יענקל'ה) לבקוביץ • שד' האורנים ת"ד 1672
 רעות 7179904 • טל': 08-9261373 • דוא"ל: morag@netmedia.net.il

הרצאות

- תקציב משפחתי ומיחזור משכנתאות - הרצאתו של דוד זרחין.
- "יוצא המבועה": איש ממשפחת חרשים - הרצאתו של סמי סירוואה.
- בטיחות בדרכים - הרצאתו של רפי מלכה.
- "מסע כורסא" לסיציליה - הרצאתה של רות חבשוש.

סניף ראשון לציון

יו"ר הסניף: לורנס יצחק • קק"ל 18 ראשל"צ 7528642
 • דוא"ל: itzhak74@walla.co.il • טל': 03-9502873, 03-6173552

אירועים

■ ב-25.11.14 נערך ערב שירים עבריים עם הזמר יוסי ברכה.

טיולים

■ ב-11.12.14 יצאו חברי הסניף לסיור בפארק אריאל שרון, בגבעת הקיבוצים, במכון ויצמן ועוד.

■ בין התאריכים 15.1.21-18 נערך נופש באילת אשר שולב בטיולים בסביבה. החברים ביקרו ביישוב האקולוגי נאות סמדר, בפארק תימנע, בפארק הצפרות, באתר הקומדו הצרפתי ממלחמת השחרור, במצפה התת-ימי ועוד.

התנדבות

■ ב-5.1.15 התקיים בסניף כנס מתנדבים הפועלים למען ניצולי שואה, בהשתתפות של מ"מ ראש עיריית ראשון לציון מוטי עג'מי, וראש מינהל השירותים החברתיים בעירייה נעמי אחימור. מטרת הכנס הייתה לתדרך ולהנחות את המתנדבים לקראת ביקורים בבתיים של ניצולי שואה לצורך מילוי שאלון אישי. בהתאם לפרטים שייאספו בשאלונים תוכל העירייה לטפל בצרכים הספציפיים של כל הניצולים. עג'מי הודה במילים חמות לחברי הסניף על נכונותם להירתם למשימה חשובה זו.

הרצאות

התפתחות עולם המחשבים והשפעתו על חיינו ועל עתידנו - הרצאתו של צביקה קרן, חבר הסניף ומומחה למחשבים.

טיולים

- ב-9.12.14 התקיים יום כיף במלון קראון פלזה בים המלח. החברים נהנו ממתקני המלון והספא ומחוף הים.
- ב-22.1.15 נערך טיול לבאר שבע שכלל ביקור בפארק קרסו למדע, באתר באר אברהם, בתחנת הרכבת העותמנית ובמפעל לטליתות ותשמישי קדושה. הסיור הסתיים בביקור בחוות "צדק" סמוך ליישוב שומריה, שם האזינו החברים להסברים על החיים במקום.

סניף אשקלון

י"ר הסניף: עמרם מלול • הנשיא 2 מרכז אפריר אשקלון 7840401
 • טל: 08-6744677, 03-6173521 • דוא"ל: tzevetashkelon@walla.com

הנשף השנתי של חברי הסניף התקיים באולמי סילבר באשקלון, בנוכחות יו"ר "צוות" וסגנו, יו"ר ומנהל מחוז יהודה, ויושבי ראש סניפים.

החברים הפגינו נוכחות רבה. התוכנית האמנותית כללה את הופעתו של הזמר שיר לוי, הסטנדפיסט שמעון רגב, ולהקת שחקים שהנעימה את הערב. במסגרת זו הוענקו תעודות הוקרה לחברים שהתנדבו בעת מבצע "צוק איתן".

- קורותיו של ישו בירושלים - הרצאתו של חיים תמרי.
- הג'ונגל העסקי: פרגמטיזם של עולם העסקים - הרצאתו של אבי יבין.
- איומי הסייבר בעולמנו - הרצאתו של רמי אפרתי.
- כיצד לפרק את הזוגיות מבלי לפרק את המשפחה - הרצאתה של עו"ד ליאת שולמן.
- כשתזונה וספורט נפגשים: מפגש עם נטורופטית - הרצאתה של גיליה כהן.
- מפגש כלכלי לדור ההמשך: ניהול פיננסי במסגרת המשפחה - הרצאתו של דוד זרחין.
- רשמי טיול בדרום קוריה - הרצאתו של רון חרמוני.
- משפחה וכסף - הרצאתו של נחמן לידור.
- מימוש זכויות עובדים וגמלאים - הרצאתו של עו"ד ליאור טומשין.
- רשמים מביקור בסין - הרצאתו של מוטי קרמר.
- יפן: ארץ השמש העולה - הרצאתו של תומר אקוקה סנסאי.
- פיננסים, ביטוח ופנסיה - הרצאתה של חנה שפיס.

אירועים

- ב-16.12.14 נערך במועדון הסניף המופע "שירי סובב עולם" של הזמרת לינדה תומר.
- ב-23.12.14 נערך "סיור מוזיקלי" בישראל ובעולם - על טהרת הלהיטים שכבשו מיליונים ברחבי תבל.
- חברי הסניף צפו בהצגה "יום נישואים לאוהבים" על-פי מחזה של ניל סיימן - מופע המשלב עלילה מרתקת וסטנדאפ משעשע בשיתוף הקהל.
- ב-25.12.14 נערך באולמי הבריאה במודיעין ערב לציון תום שנת הפעילות הענפה של הסניף, בהשתתפות יו"ר "צוות", סגנו, המנכ"ל, סגני ראש עיריית מודיעין מכבים רעות שלמה פזי (תא"ל) ואילן בן סעדון, מנהל המחוז, גזברית המחוז ויו"רי סניפים. את הערב הנחה ותיבל בקטעי הומור השחקן אסף אשתר. בתוכנית האמנותית: עוזי פוקס, גבי שושן ושרי בשיריהם הידועים. האירוע נמשך בהרקדה עד אחרי חצות.
- ב-13.1.15 נערך המופע כמה פעמים אמרתי לך...? - בידור למבוגרים בלבד עם השחקנית והיוצרת בלהה תורן.

■ בסניף נערכה סדנה לחברי ה"מעגל העסקי" בסניף - חברות וחברים בעלי עסקים קטנים, המשתפים במידע העשוי לשפר את יכולותיהם המסחריות והניהוליות.

פעילויות וחוגים

- בימי א' בבוקר פתוח המועדון לרווחת החברים, עם כיבוד קל ושיחות רעים. בערב מתקיים חוג יוגה לנשים.
- בימי ב' בבוקר נערכת הרצאה שבועית. בערב מתקיים חוג ציור.
- בימי ג' בבוקר פתוח המועדון לשירות החברים. בערב מתקיימים הרצאה או מופע שבועי.
- בימי ד' בבוקר, אחה"צ ובערב מתקיימים שלושה חוגי אמנות ייחודית בחרוזים (למתחילים ולמתקדמים).
- בימי ה' נערך בבוקר חוג ברידג' למתקדמים. בערב מתקיים מפגש סיפורי התנ"ך.

סניף יבנה

י"ר הסניף: עו"ד שמואל פז • האלון 25 יבנה 8154903
 • טל': 050-5285807, 08-9328203, 03-6173550

ב-23.12.14, נר שמיני של חנוכה, התכנסו כ-300 חברי הסניף באולם מעגלים לאירוע השנתי המסכם שנת פעילות ענפה. את האירוע כיבד בנוכחותו ראש העיר צבי גוב ארי, אשר שיבח בדברי הברכה שלו את עו"ד שמואל פז יו"ר הסניף ואת חברי הנהלת הסניף שהתנדבו להקים ולעמוד בראש היחידה העירונית לחילוץ והצלה בזמן חירום, וממשיכים לתרום למען הקהילה.

מתנדבי יחידת החילוץ וההצלה של עיריית יבנה עם סיום אימון ההקמה של היחידה.

הערב החל במפגש חברים שלאחריו נכנסו המשתתפים לאולם. גדעון פרי, סגן יו"ר הסניף, בירך את הנוכחים בברכת חג אורים שמח והזמין את מזכיר הסניף דוד רז להדליק נר של חנוכה. היו"ר שמואל פז סקר את הפעילות המגוונת שנערכה במהלך השנה. נישאו ברכות גם מפי בכירי הנהלת "צוות" והמחוז. בחלק האמנותי: שמעון פרנס ולהקתו, שהנעימו את הערב בשירים ים תיכוניים ומוזיקה לריקודים.

מאת: אריה קמלגרן, חבר הנהלת הסניף

סניף אשדוד

י"ר הסניף: אלי אלמושינו • טל': 08-8634860,
 almoshnino@ashdod.muni.il • דוא"ל: 08-9647062

ב-4.12.2014 התקיים באולמי בלו קאסל באשדוד הנשף השנתי לחברי הסניף, בהשתתפות כ-350 חברות וחברים. לאחר מפגש רעים וקבלת פנים נשא יו"ר הסניף דברי ברכה וסקר את הפעילות בשנה החולפת. הוא קרא

לחברים להמשיך להתנדב ולסייע לגופים ציבוריים ולקהילה המקומית, והודה למתנדבים שהתגייסו למשימות שונות לעזרת הרשות המקומית במהלך מבצע "צוק איתן".

לאחר מכן בירך סגן יו"ר המחוז אילן דולפין את הנוכחים, ויו"ר "צוות" ברוך לוי עדכן את החברים בנושאים שעל סדר יומו של הארגון. בתוכנית האמנותית: הזמר קובי פרץ, הסטנדאפיסט שמעון רגב והופעת להקת שחקים שהנעימה את הערב. החברים נהנו מהנשף והביעו את תודתם.

סניף נס ציונה, לוד, רמלה, באר יעקב

יו"ר הסניף: אילן דולפין • דוד אלעזר (בית המתנדב) נס ציונה
 • טל': 08-9467062 • דוא"ל: dolphin08@013.net.il

ב-14.12.14 התקיים נשף לחברי הסניף באולמי מרוויאס בנס ציונה. באירוע נטלו חלק 260 חברים. כיבדו אותנו בנוכחותם ראש עיריית נס ציונה, ראש עיריית לוד, מנכ"ל קריית התרבות, חברי ויו"רי סניפי "צוות" במחוז ויו"ר המחוז יואל גונן. התוכנית כללה את הופעתה של להקת דיסקבר, במוסיקה שסחפה את חברים לריקודים, והופעה של ננסי ברנדס והסופרנוס בקטעי אופרה מוכרים. האירוע היה מהנה ותגובות החברים היו נלהבות.

תוכנית חדשה ברדיו קס"ם בחולון חושפת את ארגון "צוות"

ארגון "צוות" חבר למכון הטכנולוגי בחולון (HIT) ולרדיו קס"ם (קול ישראל - סטודנטים משדרים) שבמכון, מתוך כוונה לקיים ראיונות עם אנשי הארגון, במסגרת תוכנית הרדיו "חלון לצוות".

בתוכנית יתארחו חברי "צוות" מרחבי הארץ אשר יחשפו בפני המאזינים אירועים היסטוריים, סיפורי מורשת וחוויות אישיות הקשורות לפועלם בעבר ובהווה לתרומתם לביטחון המדינה - במישור הצבאי והאזרחי כאחד. כמו כן, יועלו נושאים הקשורים לפעילויות הארגון, בעיקר בתחומי התנדבות שונים.

ביום שני, 5.1.15 הושקה תוכנית הרדיו במסגרתה התארחו בשידור, בין היתר, יו"ר "צוות" ברוך לוי, מנכ"ל "צוות" דן נדיב ויו"ר מחוז דן יהודה פרץ, אשר סקרו נושאים הקשורים לארגון בדגש

על נושא ההתנדבות. את הראיון ניהל העיתונאי ושדרן התוכנית שרון נריה בר-און, הרוח החיה מאחורי התוכנית. השידורים נפתחו בדבריו של מנהל רשות המחקר במכון, ד"ר רפי ברכאן, שבירך על שיתוף הפעולה עם ארגון "צוות". ניתן להאזין לשידור באזור חולון-בת ים ברדיו FM 106 וכן להאזין און ליין בקישור: <http://bit.ly/leUhlUf> או דרך הפייסבוק "רדיו קס"ם". חברי "צוות" להם סיפור אישי מעניין המבקשים להתארח בתוכנית, יפנו לגיטה גופר, בכתובת המייל: gitago@walla.com.

סניף חולון

יו"ר הסניף: שלמה קימל • בית יד לבנים - תיאטרון חולון, שד' קוגל 11, חולון 5826233 • טל/פקס: 03-5012420 • דוא"ל: holon-snif@tzevet.org.il

אירועים

■ ערכנו מסיבת חנוכה, בה השתתפו גם חברי הסניף שהגיעו השנה לגבורות. הם קיבלו מגן ותעודת הוקרה מידי ראש העיר, יו"ר מחוז דן ויו"ר הסניף.

■ קיימנו טקס מרגש להענקת סיכות ותעודות לחברי הסניף שלחמו בתש"ח, בהשתתפות יו"ר "צוות", יו"ר מחוז דן יהודה פרץ, חברי הנהלת

הסניף בראשות יו"ר הסניף שלמה קימל, מקבלי התעודות ובני משפחה רבים, נכדים ונינים. את הטקס ליוותה בנגינת אקורדיון המתנדבת אלה אלישר וכן מקהלה מאולתרת של חברות הסניף שהנעימה בשירה. לוחמי תש"ח הוזמנו בליווי בני משפחתם לקבל את הסיכות והתעודות, כאשר ברקע הוקרנה מצגת עם תמונותיהם ותמצית שירותם בתש"ח ובצה"ל. בסיום הטקס שמענו הרצאה מפי מודי שניר בנושא "מלחמת הקוממיות - מהלכים עיקריים, כוחות ותוצאות".

טיולים ונופשונים

■ נופשון מטייל במלון לוט בים המלח - חברי הסניף סיירו ביום הראשון ביישוב סנסנה, שמעו את סיפורו של היישוב, ביקרו בחרבת ענים, בחוות בראשית, נפגשו עם עולם הגמלים והנאקות ולמדו על השימוש הרפואי בחלבן. ביומו האחרון של הנופשון ביקרו במאפיית ילדודס בקרית גת. ■ טיול לאזור הדרום - ביקור מרגש במיוחד בעל"ה נגב - נחלת ערן, כפר שיקומי לאוכלוסייה בעלת צרכים מיוחדים, שהוקם ביוזמת אלוף דורון אלמוג, עמו נפגשו חברי הסניף. בהמשך נערך ביקור בבית הכנסת העתיק ליד חירבת מעון, שם ראינו את הפסיפסים ששוקמו. ביקרנו גם במושב נתיב העשרה ושמענו סקירה מסמדר, חברת המושב, על מבצע "צוק איתן" ועל התמודדות תושבי המקום עם איום המנהרות והפצמ"רים. בסיום טיול לאורך החומה המפרידה בין חממות הקיבוץ לבין רצועת עזה, קיבלנו תחושה של המרחק הקצר בין פיר מנהרה באורך 17 ק"מ שפתחו האחד ברצועה, והשני קרוב מאוד לחממות המושב.

הרצאות

■ צוק איתן: יעדי המבצע והאסטרטגיה להשגתם - הרצאתו של יריב פלד. ■ היום שאחרי המלחמה מבחינה פוליטית ומדינית - הרצאתו של ח"כ וסגן יו"ר הכנסת נחמן שי. ■ הומור ישראלי בארץ זבת מרור ודבש: הרצאה משעשעת, הסוקרת ציוני דרך בהתפתחות ההומור בישראל, מהקמתה ועד ימינו - הרצאתו של עופר ענבי. ■ דיאטה? זה לא בשבילי: מתן כלים תזונתיים אפקטיביים להתנהלות יומיומית - הרצאתה של גילה שובל, אחות מוסמכת בכירה, מאמנת

- ב-4.12.14 יצאה קבוצה גדולה של חברי הסניף לטיול באזור רמות נפתלי. החברים פקדו את האנדרטה לזכרו של מפקד סירת צנחנים איתן בלחטן שבמושב רמות נפתלי, ביקרו במנרה ובמשגב עם וצפו על כפר עג'ר ועל הר דב.
- ב-8.1.15 נערך טיול לכרמל ולעמק זבולון שכלל, בין היתר, ביקור חווייתי ביענקל'ס שטעטל בכפר חסידים - שחזור נוסטלגי של הווי חיי העיירה היהודית במזרח אירופה. משם המשיכו החברים לכרמל, לנחל קטיע ולביקור במוזיאון ראובן הכט באוניברסיטת חיפה.
- ב-27.1.15 נערך סיור בירושלים, שכלל ביקור בכנסת, במוזיאון בנק ישראל, ותצפית על העיר העתיקה.

הרצאות

- הסכסוך הישראלי פלסטיני - הרצאתו של אל"ם ד"ר משה אלעד.
- לשרוד בארץ נוודים: תרבויות רחוקות ואקזוטיות - הרצאתו של דני ינאי.
- פעילות המשטרה בעיר - הרצאתו של מפקד תחנת המשטרה בראש העין.
- תרבות הפנאי בגיל השלישי - הרצאתו של צבי בר לב.

חוגים ופעילויות

מדי יום שלישי בערב מוקרן בסניף סרט; בשעות הבוקר מתקיימים חוגי התעמלות: פלדנקרייז, התעמלות על כיסאות, התעמלות בונה עצם, התעמלות לנשים; בימי ראשון מתקיים חוג לפילוסופיה יהודית; בימי רביעי מתקיים חוג ברידג'.

סניף פתח תקוה

יו"ר הסניף: בני פרידמן • ז'בוטינסקי 4 פתח תקוה 4941425
 טל': 03-9224167, 03-9242899, 03-6173555
 דוא"ל: ptsnif@tzevet.org.il

- חגגנו את חג חנוכה בראש העין, באווירה מרוממת, יחד עם חברי הסניף המקומי. את הנרות הדליק אהרן רייך. המברכים: מנכ"ל העירייה יגאל ינאי, מנכ"ל "צוות" וכמובן יו"ר סניף ראש העין עמיר פוריאן ויו"ר סניף פתח תקוה בני פרידמן. לאחר ארוחת ערב חגיגת הופיע הצמד יוליה ושאל מלהקת שמים כחולים, שהנעים בנעימות ייחודיות. החברים הביעו את הערכתם על קיום האירוע.
- קיימנו טיול ייחודי לציון ביקורו של יאנוש קורצ'אק בארץ ישראל - המחנך שהוביל את ילדי בית היתומים, שהוא היה מנהלו, למחנה המוות, והוא בראשם. הטיול שאורגן על-ידי טובי גולן כלל ביקור במוזיאון בקיבוץ לוחמי הגטאות בו קיים אגף "יד לילד" המנציח את פועלו של קורצ'אק. לאחר מכן המשכנו לקיבוץ עין חרוד מאוחד. חברת הקיבוץ הייתה בקשר מכתבים עם קורצ'אק ועם עוזרתו סטפנה. לאחר מותה, אספה בתה את החומרים והכינה מצגת בה מוצגים המכתבים בפני המבקרים במקום. בהמשך ביקרנו בבית הקברות בגדעונה, בו ביקר גם קורצ'אק.

■ טקס הענקת אות לוחמי תש"ח לחברי הסניף בני פתח תקוה התקיים לאחרונה בבית אברהם שפירא - בית היסטורי במרכז העיר בו נמצא סניף "ההגנה". יו"ר הסניף בני פרידמן קידם בברכה את הנוכחים, הביע שביעות רצון על קיום הטקס והודה לאריה מאור יו"ר סניף "ההגנה"

הרזייה ואורח חיים.

- צוללות בכלל והצוללת דקר בפרט - הרצאתו של אברהם בן זאב (זבו) קצין בצוללת דקר לפני טביעתה.

התנדבות

- פעילות הסברה ובדיקת רישיונות של רוכבי אופנועים.
- פעילות הסברה להולכי רגל במעברי חצייה בשיתוף עם עיריית חולון.
- פעילות בנושא בטיחות בדרכים בליל הסילבסטר - "מי שותה אינו נוהג".
- התנדבות בלקט ישראל לאריזת בגדים לנוזקים.

סניף ראש העין

יו"ר הסניף: עמיר פוריאן • שילה 62 ראש העין 4806117 • טל': 03-9022114
 דוא"ל: puriyan013@013net.net

אירועים

- ב-10.11.14 הוזמנו החברים לערוך בירורים אישיים עם נציג מח' מופת ו"צוות" הרמן חיימוביץ בסניף.
- ב-17.12.14 נערך מפגש חברים עם ילדים, נכדים ונינים שכלל פעילות יצירתית משותפת ברוח חג החנוכה, בהדרכתן של חברות הסניף רותי רזגור ונילי להב.
- ב-23.12.14 נערכה באולמי אורסט בעיר מסיבת חנוכה משותפת לחברים מסניפי פתח תקוה וראש העין בהשתתפות כ-200 חברים. כיבדו בנוכחותם יגאל ינאי מנכ"ל עיריית ראש העין ומנכ"ל "צוות". המסיבה כללה טקס הדלקת נרות חנוכה, דברי ברכה וארוחת ערב. בתוכנית האמנותית: להקת שמים כחולים בשירה ובנגינה. החברים הצטרפו בריקודים והמסיבה נמשכה עד לשעות הקטנות של הלילה.
- בסניף נערך לאחרונה טקס להענקת עיטור ארגון "צוות" ללוחמי מלחמת הקוממיות, לשמונה מחברי הסניף שלחמו במלחמת השחרור. לאירוע הוזמנו גם בני משפחותיהם של מקבלי העיטור. כיבדו בנוכחותם: ראש העיר שלום בן משה, מנכ"ל "צוות" ויו"ר מחוז דן יהודה פרץ. שמות מקבלי העיטור: ורד ביברמן, שמחה ביברמן, גדעון גלבוץ, יצחק קט, זאב יוניאל, יהודה מורג ומשה נמרודי. הטקס נערך במסגרת ערב שירה בסניף, ברוח ט"ו בשבט.

טיולים

- ב-6.11.14 יצאו חברי הסניף לטיול באזור הירדן ההררי וביקרו, בין היתר, באתר חאן הירדן בעמק החולה ובמשמר הירדן הישנה. הם התרגשו מסיפורי תלאות היישוב והתרשמו ממפעל המים הראשון של המוביל הארצי.

בתוכנית האמנותית הנעים את הערב צמד רעים. ■ ב-28.1.15 התקיים במרכז פיס ערב הצדעה ללוחמי תש"ח, בהשתתפות מקבלי האות ובני משפחותיהם. בערב הועברה הרצאה מפי מודי שניר, חוקר מלחמת תש"ח, בנושא "תקומה". אותות תש"ח חולקו בצירוף תעודה אישית על-ידי יו"ר הסניף יוסי פלג שהנחה את הערב. מקבלי האותות ובני המשפחות התרגשו מהמעמד. נאמרו דברים על-ידי מקבלי האות ולסיום נשא דברים הצעיר שבחבורה (יחסית), שהעיד כי הגיע ללחימה הישר מהאנייה - לגבעתי. לימים, עבר לרבנות הצבאית שם עשה את שירותו וכיהן כמפקד הרבנות הצבאית.

סניף בת-ים

יו"ר הסניף: יצחק קרן • שד' העצמאות 33 כניסה ב', ת"ד 7067 בת-ים
karako1@netvision.net.il • טל': 5917001 • דוא"ל: 03-5077169

■ חברי הסניף ערכו טיול לפארק אריאל שרון (חרייה) שם האזינו להסברים על המקום. משם המשיכו החברים לביקור במתחם שרונה המתחדש, ושמעו סיפורים רבים ומרתקים על אודות המקום.

בעיר, וליגאל ברגמן מזכיר הסניף, על אירוח הטקס. בשם חברי ארגון "ההגנה" הזכיר אריה מאור את פקודת היום להקמת צה"ל מפי דוד בן גוריון. יגאל ברגמן הקרין סרט מרתק, שסקר את התפתחות "ההגנה" עד הכרזת העצמאות. יו"ר מחוז דן יהודה פרץ, הביע הערכה ל"מיטב הנוער כסוף השיער" והוקיר את החיילים שנולדו בארץ ולאחרים שעלו ארצה ולחמו על עצמאות מדינת ישראל. "אישית, אני רואה זכות גדולה להעניק את אות הלוחם לחברים", הדגיש פרץ, "אשר היו בין מייסדי המדינה ולאחר הקמתה הייתה להם הזכות להניח את היסודות להקמת צה"ל". מקבלי האות הם: אביגדור מרום, יגאל בן שחר, יצחק כרמי, מנחם זוהר, יהושע ויזר, הארי דיין, ישראל פרידמן, יוסף קראוס, אריה הלר, עודד נגבי, ויקי - רעיית אברהם אברהם, ושלמה עמי. בשם מקבלי האות הודה בהתרגשות יצחק כרמי ואמר: "אנו יודעים להעריך את הזכות שניתנה לנו לקחת חלק בהקמת מדינת היהודים היא מדינת ישראל... אנו, שזכינו להשתתף במערכות ישראל, מודים על הזכות לראות את המדינה פורחת ומסוגלת להגן על עצמה". אלי אבגי, סגן יו"ר הסניף ומנחה הטקס, הודה למשתתפים ולמארגני האירוע.

התנדבות

אלי אבגי, סגן יו"ר הסניף ורכז ההתנדבויות, נענה לפנייה של סניף פתח תקוה של האגודה למלחמה בסרטן, לסייע בקיום מצוות הדלקת נרות חנוכה בבתי משפחות חולי סרטן בעיר. הוא גייס למשימה את בני פרידמן, אביגדור מרום, מיקי רוזנברג, אהרון רייך ורעייתו נעמי ושושנה עבודי, רעיית חבר הסניף יוסי עבודי.

האגודה למלחמה בסרטן הפנתה את המתנדבים לתריסר משפחות, ומדי ערב הם פקדו ארבעה בתים, הדליקו נרות עם בני המשפחה והעניקו שי לחג, שנתרם על-ידי רעיית ראש העיר דפנה ברוורמן, נשיאת ארגון המתנדבים בפתח תקוה. יישר כוח למתנדבים.

סניף בני-ברק

יו"ר הסניף: יוסי פלג • יצחק נפחא 8 בני ברק, 5113101
 • טל': 054-4772939, תא קולי: 03-6481233 • דוא"ל: arief9@gmail.com

■ ב-30.11.14 יצאנו לנופש בן ארבעה ימים במלון רמדה ונסאנס בירושלים, בשילוב טיולים. בין היתר ביקרנו במוזיאון המחתרות, במרכז הרב קוק, בגבעת התחמושת, במנהרות הכותל, במרכז מבקרים של בנק ישראל ובשילה הקדומה. כמו כן שמענו הרצאות מפי הסופר שמחה רז בנושא "ירושלים של מעלה" ומפי הלל הללי בנושא "עיר דוד".

■ מסיבת חנוכה המסורתית התקיימה באולם כתר הרימון בבני ברק, בהשתתפות כ-200 חברים. פתחנו את הערב בהדלקת נרות חנוכה בה התכבד אלי ינאי, מנהל המחוז. בהמשך שמענו הרצאה מפי הרב, פרופ' דניאל הרשקוביץ, נשיא אוניברסיטת בר-אילן. את ברכת "צוות" הביא יו"ר מחוז דן יהודה פרץ, שציין את ייחודיות הפעילות של סניף בני ברק כסניף דתי כלל-ארצי. מנחה הערב, יו"ר הסניף יוסי פלג, סיכם את שנת 2014, סיפר על התוכניות לשנת 2015 וקרא לחברים הדתיים והמסורתיים ליטול חלק בפעילויות הסניף.

סניף גבעתיים

יו"ר הסניף: חיים ירקוני • בית "שקל", רח' בן גוריון 182, ת"ד 351 גבעתיים
טל: 03-6700998 • דוא"ל: zarhaim@zahav.net.il

■ ערכנו טקס להענקת אות "לוחם תש"ח" ל-16 חברים, על-ידי יו"ר "צוות", יו"ר מחוז דן יהודה פרץ ובנוכחות סגן ראש העירייה בני רייך. בתום הטקס נמשך הערב עם שירה בציבור משירי תש"ח. האות הוענק, בין היתר, לאלוף (מיל') מנדי מרום, שנשא דברי ברכה בשם מקבלי האות והודה לארגון "צוות" על היוזמה. לטקס הוזמנו גם רבים מבני המשפחה של מקבלי האות, והאווירה בו הייתה חגיגית ומרגשת.

■ קיימנו נופשון במלון בכפר בלום, במסגרתו טיילנו למושב מרגליות, לטיילת יוני נתניה ולמצפה בניה במשגב עם. ביקרנו בקיבוץ מנרה ושמענו מרחל רבין את סיפור משפחתה. המשכנו לאחוזת "חמדת ימים" בגליל העליון, שם האזנו לקונצרט של הפסנתרן הבינלאומי יצחק תוויאור.

■ חוג הנשים חמישי נשי - חברות הסניף חגגו ימי הולדת בצוותא והאיזנו להרצאות בנושאים הבאים: הסיפורים הקטנים מאחורי ההמצאות הגדולות; פיתוחים טכנולוגיים בעולם העתיק; מאצ'ו-פיצ'ו העיר האבודה.

הרצאות

- בסניף הועברו הרצאות בנושאים הבאים:
- התפתחויות בזירה הבינלאומית והשפעתם על ישראל.
- שאלת איינשטיין - פרסי נובל והגנום היהודי.
- ההתנקשות ביוסף לישנסקי.
- הרעיון הציוני במישנותיהם של דונה גרציה והרצל.
- מבצע צוק איתן - הערכה עתידית.

סניף תל אביב יו"ר הסניף: אריה נאמן • בית השריון, רח' לוחמי גליפולי 51, ת"א • טל: 03-6173559, 050-4241212, 03-5616020 • דוא"ל: Ta-tzevet@012.net.il

סניף רמת גן יו"ר הסניף: יוסי פורת • הרא"ה 21 רמת גן 5242231 • טל: 03-6702485, 03-6723663 • דוא"ל: tzevetrg@zahav.net.il

■ כבכל שנה בחנוכה חגגו חברי הסניף את מסיבת חנוכה יחד עם חברי סניף תל אביב במועדון הפאנץ' ליון בתל אביב.

הצילום באדיבות מתנדבי הסניף, החברים הפעילים מירזה אברהם ויונה.

סניף בקעת אונו

יו"ר הסניף: שלום פארינטה • רח' יחזקאל פינת ירמיהו (מרכז מד"א)
טל: 03-5345540 • דוא"ל: bo-snif@tzevet.org.il

אירועים

■ קיימנו אירוע מיוחד לכבוד לוחמי תש"ח, במסגרתו חולקו סיכות "צוות" ללוחמים חברי הסניף. במסגרת זו ניתנה הרצאה של האלוף חיים ארז בנושא: מלחמת העולם השנייה והשפעתם של הלוחמים היהודים מאז על הקמת צה"ל. ■ ערכנו מסיבת חנוכה בהשתתפות ראש העיר, במסגרתה הדלקנו נרות חנוכה, הענקנו תעודות הוקרה למתנדבים מצטיינים ונהנינו מתוכנית אמנותית.

טיולים

■ חברי הסניף יצאו לטיול לירדן ההררי, שכלל ביקור בתל חצור, משמר הירדן, אתר אשמורת, גשר בנות יעקב והמצודה הצלבנית עתרת.

הרצאות

■ סרטי האהבה הגדולים בכל הזמנים - הרצאתה של שולמית סונינו.
■ הדת הבהאית: אנשים נחמדים וגנים יפים - הרצאתו של רועי כהנוביץ.

מאת: אפרים לפיד

סוגיות הליבה בסכסוך הישראלי-פלסטיני

מאת: ד"ר אל"מ (מיל) משה אלעד, הוצאת פרדס, 2014

ספרו של ד"ר אל"מ (מיל) משה אלעד יצא לאור עוד לפני שרואים לוח זמנים להתנעת תהליך ההידברות מחדש. בספר מוצגת תמונת מצב ריאליסטית אודות האפשרות של גישור על פני הפער העצום הקיים בין הצדדים. תוכנית החלוקה בנובמבר 1947 סדקה את הסדקים המשמעותיים הראשונים בסכסוך בין התנועה הלאומית הפלסטינית לבין התנועה הציונית ומדינת ישראל. בבסיסה של המחלוקת אז הייתה אי-נכונותם של הערבים להתפשר על חלוקתה של ארץ ישראל.

מלחמת השחרור הישראלית והנכבה הפלסטינית בעקבותיה, בקעו בקיעים רחבים נוספים בעימות הזה, כשבמרכזו היו אז סוגיית הפליטים והרס התשתיות הערביות.

מלחמת ששת הימים ב-1967, עשרים שנה מאוחר יותר והעשור הראשון של הממשל הישראלי בגדה המערבית ובמזרח ירושלים, העמיקו את התהום שכמעט אינה ניתנת לגישור.

בלב הסכסוך מצויות ארבע סוגיות יסוד: הפליטים, לרבות אלו שנוספו בשנת 1967, מזרח-ירושלים, ההתנחלויות וסוגיית הגבולות וההסדרים. הספר, המבוסס על עבודת דוקטורט שעסקה בממשל הישראלי בעשור הראשון שאחרי 1967, מנתח את סוגיות הליבה תוך ציון ההשלכות המעשיות האפשריות שלהן. המחבר משלב בספר גם אירועים משירותו הצבאי בגדה המערבית ובלבנון. הוא מותיר לקורא להחליט בעצמו אם הסכם שלום בין הישראלים לפלסטינים הוא בר-השגה.

מפקד שייטת 13 - הפלגות חיי

מאת: זאב אלמוג, הוצאת כנרת, זמורה ביתן, 1,514 עמ' בשני כרכים

ספרו האוטוביוגרפי של האלוף (מיל) זאב אלמוג מגולל את מסלול חייו של לוחם ימי, שנחשב לאחד המפקדים המעצבים של חיל הים הישראלי. זהו גם סיפורו של החיל, על פני תקופה של שלושים שנה - סיפור שלא פורסם עדיין, ומתאר את בניין הכוח בים ואת הפעלתו בחמש מלחמות.

אלמוג היה מפקד חיל הים בשנים 1979-1985, בתוך כך במלחמת שלום הגליל. בתקופת כהונתו נבלמו חדירות המחבלים מן הים. אולם עיקר תרומתו היה בתקופת מלחמת ההתשה,

עת פיקד על שייטת 13 והפך אותה מיחידה שכשלה במבצעה במלחמת ששת הימים, ליחידת עילית של צה"ל.

במאי '68 קיבל זאב אלמוג את הפיקוד על שייטת 13. בסיוע קצח"ר דאז, רפול, תיאר אלמוג מהפך דרמטי זה, ועיצובה מחדש של השייטת במבצעים רבים מעבר לקווי האויב.

הפשיטות מהים על מוצב החוף עדיבה, ועל מבצר האי גרין וטיבוע שתי טרפדות מצריות במפרץ סואץ (מבצע "רביב") היוו את גולת הכותרת במלחמת ההתשה.

במלחמת יום הכיפורים פיקד אלמוג על זירת ים סוף. אז יזם והוביל פעולות התקפיות במעגנים המצריים שבמפרץ סואץ. למרות הנחיתות המספרית והטכנולוגית הבולטת של חיל הים הישראלי, שותק הצי

המצרי בזירת הלחימה באמצעות הלוחמים המעולים של ה"דבורים" ושל שייטת 13; נמנע מפיקוד ים סוף המצרי לחצות את המפרץ לעבר סיני ולחבור לכוחות הקומנדו שהונחתו שם ממסוקים וצומצם האיום על המעבר בפתח מפרץ סואץ ועל שארם א-שיח'.

ב-1979 קיבל אלמוג את הפיקוד על חיל הים. במלחמת "שלום הגליל" הונחתו מהים בפיקודו כוחות יבשה בסד"כ אוגדתי, ניתן סיוע אש מהים לכוחות שלחמו ביבשה, הוטל מצור ימי על נמלי לבנון וחופיה, ונמנעו התערבות או הפרעה מצד הצי הסורי. בתקופת כהונתו גם פסקו כליל חדירות המחבלים מן הים. במסגרת המערכה הכוללת בטרור הימי נלכדו 23 אוניות בשירות המחבלים ושבע נוספות טובעו. הסגל הבכיר של חיל הים בפיקודו של אלמוג פיתח תפיסת לחימה, שכונתה "הקרב הימי המשולב", אשר הצליח ליצור סינרגיות בין מרכיבי החיל השונים - הצוללות, הסטי"לים, שייטת 13 ושילוב חיל האוויר בקרב הימי. כמו כן הותנע תהליך הציידות בסטי"לים סער 5 וצוללות "דולפין" חדישות, מסוקים מושטים ועוד.

את תרומתו הייחודית למערך הימי השלים זאב אלמוג כאשר מונה למנהל מספנות ישראל, שהייתה אז בתהליך פירוק.

הספר ארוך מאוד, בשני כרכים, אך ערוך בפרקים אותם ניתן לקרוא בנפרד. במחקר השיטתי שערך אלמוג יש חידושים רבים, בעיקר בתחום בניין הכוח ולכן מהווה הספר מקור טוב לחוקרים ולמתעניינים בתולדות חיל הים הישראלי.

אל"מ מיל' בני מיכלסון

האפרוחים המפתיעים

מאת: קובי כהנוביץ, הוצאת צבעונים, 2014

אל"מ (מיל) קובי כהנוביץ, איש חיל חימוש, שירת בתפקידים בכירים בחיל ובאט"ל. הוא עשה תפנית בחייו לכיוון כתיבה ולאחרונה הוציא לאור ספר שלישי. שני הספרים הראשונים שכתב עסקו בחוויות חייו כעולה חדש, שהתיישב במושב בית שערים בעמק. ספרו השלישי מיועד לילדים.

זאת מלחמה!

מאת: יאיר דוד, הוצאת פרדס, 2014

יאיר דוד, טייס במילואים, מקצוען קר רוח, לוחם אמיץ, איש צוות אוויר בעל תרומה ייחודית, כפי שמגדירים אותו מפקדיו, שם לב לפרטים שאחרים לא רואים. הוא בעל תפיסת עולם רחבה הנשענת על ערכים מוצקים, עם שורשים עמוקים בהיסטוריה של עם ישראל ובמורשת הקרב של צה"ל.

בספרו החדש הוא לוקח אותנו במסע אל עברו הפרטי: אל השנים בהן לחם סבו במלחמת העולם הראשונה. המסע של יאיר רצוף ומשובץ בערכים המאפיינים אותו: התנדבות, רעות, יושר, סקרנות, דבקות במשימה, נכונות לשלם מחיר אישי כבד להשגת מה שראוי ומה שנכון, יכולת התבוננות מיוחדת באדם ובטבע, יכולת כתיבה, שיח, ניתוח ואף ציור. סיפורו של הסב, פאול זלפלד, הוא סיפור אישי בגוף ראשון על "גרמני בן דת משה" שנלחם במלחמת העולם הראשונה כחייל וכמפקד בצבא הגרמני. רבות נכתב על מלחמת החפירות הקשה הארוכה, הסטטית

הצדעה אחרונה לחברי "צוות" שהלכו לעולמם

טבת - אדר תשע"ה, דצמבר 2014 - פברואר 2015

הוד השרון	ים	נץ	סא"ל יקותיאל	כפר סבא	שלישות	אילון	אביטל	רס"ן
תל יצחק	ספ"כ	כץ	אל"מ ירחמיאל	ראשון לציון	פטר	לוי	אברהם	רס"מ
ראשון לציון	לוגיסטיקה	ארגס	רס"ר ישראל	רחובות	שריון	שאלוב	אברהם	אל"מ
קריית מוצקין	מ"צ	שמלי	סא"ל ישראל	מודיעין-מכבים-רעות	הנדסה	יצחקי	אליהו	אל"מ
תל אביב-יפו	חימוש	ירוחים	רס"ב ליאון	רחובות	אוויר	נתיב	אלכסנדר	רס"ב
באר שבע	פטר	אבו סולב	רס"ב מוקבל	הרצליה	רגלים	אלון	אמנון	רס"ן
רמת גן	רבנות	לבון	רס"מ מיכאל	רחובות	חימוש	רוזנברג	אפרים	רס"ב
תל אביב-יפו	ספ"כ	אבירם	תאל	תל יצחק	ים	ברק	אריה	סא"ל
חיפה	חימוש	יבין	רס"ב מנחם	תל אביב-יפו	רפואה	אלימלך	ארמונד	רס"ר
רמת גן	חימוש	רוזן	רס"ר מרדכי	חולון	אוויר	לנדא	בן ציון	רס"ן
חיפה	ים	ביטון	רס"ר משה	ראשון לציון	לוגיסטיקה	ירמה	גדעון	רס"ב
חיפה	מודיעין	מילמן	סא"ל משה	קיסריה	ים	רז	גדעון	תאל"ל
בת ים	לוגיסטיקה	לרוש	רס"ר נסים	רמת גן	פטר	רביב	דב	אל"מ
תל אביב-יפו	ספ"כ	גרוסמן	אל"מ נתן	תל אביב-יפו	כללי	יבין	דוד	רס"ן
תל אביב-יפו	שריון	ניר	תאל	רחובות	מודיעין	שטרים	הנס לודביג	סא"ל
רמת גן	ים	סיאני	רס"ן סעדיה	נתניה	שריון	חשאי	זכריה	רס"ר
אלעד	אוויר	ספיר	רס"ר עמוס	קיסריה	חימוש	אזולאי	זק	רס"ב
חולון	ים	גולדשטיין	סרן פנחס	אורנית	שלישות	בן שושן	חיה	רס"ן
באר שבע	חימוש	ניסים	רס"ב פנחס	חיפה	תקשוב	גרנות	חיה	רס"מ
תל אביב-יפו	לוגיסטיקה	הירש	סרן צבי	פתח תקווה	תקשוב	בנגו	יהודה	רס"ב
מגדל העמק	אוויר	ארבל	רס"ב צורי	כפר סבא	חימוש	כהן	יהושע	רס"ר
בת ים	חימוש	גמליאל	רס"ר ציון	רחובות	אוויר	בן סימון	יוסף	רס"מ
נתניה	רבנות	קרואני	רס"ן רון	תל אביב-יפו	ספ"כ	כלב	יוסף	אל"מ
דימונה	אוויר	חזן	רס"ב שלום	חולון	כללי	נחשון	יוסף	רס"ן
תל מונד	שלישות	שקד	רס"ב שלום	פתח תקווה	מודיעין	עדולמי	יוסף	רס"ר
בת ים	ים	גפני	רס"ר שלמה	נתניה	חימוש	תפוחי	יוסף	רס"מ
רמת גן	אוויר	רמון	סא"ל שלמה	רמת ישי	שלישות	יחיא	ירם	רס"ב
כפר סבא	פטר	אפרתי	רס"ן שמואל	ראשון לציון	חימוש	טל	יחזקאל	רס"ר
חולון	הנדסה	יפה	רס"ן שמעון	הרצליה	אוויר	טביב	יחיא	רס"מ
כפר סבא	פטר	סגל	רס"ר שמעון	בני ברק	לוגיסטיקה	פניגשטיין	יעקב	רס"ר
קריית אתא	ים	רוזנפלד	רס"ב שמעון	אשדוד	חימוש	אמסלם	יצחק	רס"ב
כפר סבא	ים	פז	רס"ן שמעון	מודיעין-מכבים-רעות	אוויר	גרודינסקי	יצחק	רס"ן
				חיפה	רגלים	דגן	יצחק	סא"ל
				בנימינה	שלישות	מיו	יצחק	רס"ן
				רמת השרון	שריון	נסיהו	יצחק	אל"מ

יהי זכרם ברוך

שימור חומר היסטורי הנמצא בבתי נפטרים מקרב חברי "צוות"

קרוב לוודאי כי בבתיהם של נפטרים רבים נמצאים חומרים כתובים ותמונות מהשירות הצבאי. חומר זה עשוי להיות בעל ערך היסטורי ולתועלת מורשת צה"ל. ארכיון צה"ל הוא המקום המתאים להעביר אליו חומרים אלה. כך יובטח זכרו של האיש ושימור המידע יועיל לרבים.

בני המשפחה מוזמנים להתקשר לאילנית בארכיון צה"ל,
טל': 050-6291287 | דוא"ל: Ilanit_Yehuda@mod.gov.il

ורוויית הדמים, אך כמעט ולא נחשפנו אליה מהזווית של לוחם יהודי בשורות הצבא הגרמני.

זהו גם סיפור על מלחמה ייחודית - מלחמה עולמית נוראה וחסרת תכלית, שנראה היה כי תשים קץ למלחמות, אך נדחקה לצלה של מלחמה עולמית שנייה נוראה וקשה ממנה במיוחד עבור העם היהודי.

אך זה גם סיפור אוניברסאלי על תופעת המלחמה: על טקטיקה, על אסטרטגיה, על לוגיסטיקה, על הפתעה, על אי-ודאות ועל התנגשות כוחות אדירה - ברמה האישית, ברמת המסגרת הצבאית וברמה הלאומית - התנגשות לחיים ולמוות, שהצדקתה מחייבת דיון מתמיד ומחמיר.

יאיר דוד, כדרכו, עשה עבודה יסודית ביותר: הוא אסף את החומרים, צירף את הפרטים לתמונה אפית מעניינת, צייר, צילם, שרטט מפות והתוצאה הסופית: ספר חשוב שנכון שיהיה ברשימת הקריאה של כל לוחם ומפקד, על הקרקע ובאוויר. (עמוס ידלין, מתוך ההקדמה לספר).